

T R A N S K R I P T
60. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 16.9.2009. GODINE, S POČETKOM U 10,00 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, otvaram 60. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pored poslanika, na sjednicu su pozvani naši redovni gosti, kao što je uobičajeno, predsjedavajući i članovi Predsjedništva BiH, predsjedavajući i članovi Savjeta ministara, predstavnici OHR-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija u BiH koji prate rad našeg doma, predstavnici određenih nevladinih organizacija. Sve prisutne poslanike i goste pozdravljam. Pozdravljam takođe i predstavnike medija.

Prema informaciji službe, na sjednici je prisutno 31 poslanika i sjednica ima kvorum za punovažan rad i odlučivanje. Uvaženi poslanik Šefik Džaferović je najavio malo kašnjenje na sjednicu zbog preuzetih obaveza.

Dame i gospodo, prije prelaska na prethodna pitanja povodom prijedloga dnevnog reda i rasprave, želim da se zahvalim mom uvaženom kolegi Berizu Belkiću koji je do 11. ovog mjeseca predsjedavao Domom. Podsjećam, 11. septembra izvršena je uobičajena rotacija nakon osam mjeseci. Zahvaljujem se na uspješnom vođenju sjednice i korektnoj saradnji i izražavam očekivanje da ćemo i u narednom periodu uspješno i korektno saradivati.

Istovremeno, imamo da riješimo jedno prethodno pitanje. Naime 9. 9. 2009. godine od Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost smo dobili obavijest da je imenovan prvi parlamentarni vojni povjerenik BiH, gospodin Boško Šiljegović. Prema članu 13. stav (2) Zakona o parlamentarnom vojnom povjereniku BiH, mandat prvom vojnom povjereniku počće polaganjem zakletve u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH. Zato pozivam gospodina Boška Šiljegovića da položi svečanu zakletvu.

DAVANJE SVEČANE IZJAVE

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
'Izjavljujem

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ:
'Izjavljujem

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

da ću savjesno da vršim dužnosti koje su mi povjerene;

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ:

da ću savjesno da vršim dužnosti koje su mi povjerene;

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

poštujem Ustav Bosne i Hercegovine;

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ:

poštujem Ustav Bosne i Hercegovine;

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

u potpunosti sprovodim Opšti okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini;

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ:

u potpunosti sprovodim Opšti okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini;

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

štitim i zauzimam se za ljudska prava i osnovne slobode, te štitim interese i ravnopravnost svih naroda i građana.'

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ:

štitim i zauzimam se za ljudska prava i osnovne slobode, te štitim interese i ravnopravnost svih naroda i građana.'

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Čestitam.

/APLAUZ/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dame i gospodo, dozvolite mi da vas ukratko upoznam sa izmjenama ranije predloženog dnevnog reda ove sjednice, mada vjerujem da su predsjednici kluba na jučerašnjem održanom Proširenom kolegiju to uradili. Promijenjen je naziv 3. tačke dnevnog reda, tako da sada glasi: *3. Izvještaj o izvršavanju Plana aktivnosti za ispunjenje preostalih obaveza*, jer je materijal prošao kroz Savjet ministara.

U skladu sa Poslovníkom dopunjuju se tačka 7. Prijedlog zakona o popisu stanovništva, sa Mišljenjem Komisije. Kao što vidite, radi se o negativnom mišljenju ove komisije.

Tačka 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima, sa Mišljenjem Komisije. Isto je negativno mišljenje.

Tačka 18. Izjašnjavanje o materijalima iz tačke 2. i 3. (dopuna je zatamljena tačke 3), sa nastavka 13. sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH, 24.7.2009. godine, sa Mišljenjem naše Zajedničke komisije za evropske integracije.

Sa dnevnog reda je skinuta tačka 10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nestalim licima. Predlagač je bila Zajednička komisija za ljudska prava. Na zahtjev Zajedničke komisije Kolegij je produžio dostavljanje mišljenja do 12. 10. 2009. godine.

Isto se desilo i sa tačkom 11. Radi se o Prijedlogu zakona o dopuni Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH. Predlagač je grupa poslanika Stranke za BiH, a nadležna Komisija za finansije i budžet koja je tražila da se produži rok za davanje mišljenja, i on je produžen do 28. 9. 2009. godine, tako da ćemo o ovome imati taj zakon iduće sjednice.

S obzirom da su ispunjene sve poslovničke pretpostavke, na dnevni red su dodate nove tačke.

Pod:

16. Imenovanje ombudsmena u Instituciju ombudsmena za ljudska prava – prijedlog Ad hok zajedničke komisije za imenovanje ombudsmena;

19. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Drage Kalabića 'da Predstavnički dom formira Istražnu komisiju sa zadatkom da provjeri navode o raspodjeli CEMT dozvola u Ministarstvu komunikacija i transporta', sa Mišljenjem Komisije, pri čemu će to biti praktično u dva koraka posao. Danas bi raspravljali samo o prihvatanju te inicijative. Ako bi Parlament prihvatio tu inicijativu, onda bi se napravila odluka o formiranju ove istražne komisije koja bi bila na dnevnom redu sljedeći put, 30. ovog mjeseca.

Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu. Izvolite.

Molim službu da na ekran prikaže one koji se prijavljuju za dnevni red.

Ja ovdje na svom slajdu imam: uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, cijenjeni gosti, predstavnici medija, na osnovu člana 65. stava (1) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH podnosim vam sljedeći prijedlog za dopunu dnevnog reda 60. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Predlažem da se u današnji dnevni red uvrsti nova tačka dnevnog reda koja glasi: *Razmatranje zaključaka o štetnosti šovinističkog djelovanja premijera RS-a Milorada Dodika.*

Poseban i dodatni razlog za ovu tačku dnevnog reda je posljednje nedopustivo i teško vrijeđanje nevinih žrtava, ubijenih nevinih žrtava na Markalama u Sarajevu i na Tuzlanskoj kapiji. Smatram da je to jedan potpuno neprimjeren i necivilizacijski čin koji ima samo jedan cilj u ovoj zemlji, a to je da rasplamsa nacionalističke i šovinističke strasti u ovoj zemlji i da dalje produbljuje podjele u BiH. Potpuno sam saglasan također i sa jednim od lidera opozicije u RS-u

koji je prije nekoliko dana rekao 'da izjave Dodika više nisu samo problem Milorada Dodika već i cijele BiH'.

Ne trebam ni podsjećati da je jučer, evo, i danas stižu osude od najvažnijih međunarodnih adresa, SAD-a, EU, visokog predstavnika, Generalnog sekretarijata Vijeća Evrope itd. – svi oni kažu da je ovo potpuno neprimjereno, da je ovako grubo iskrivljivanje činjenica neoprostivo, citiram, 'i da se ovim činom negira sama priroda ratnih zločina'. Međutim, najgore u svemu tome je zaista što su povrijeđeni, prije svega, roditelji i familija nevino poginulih žrtava. Ja mislim da mi, kao Parlament BiH, imamo obavezu prije svih da reagujemo na ovakve stvari i da se ogradimo ovdje u Parlamentu BiH od takvih izjava. Ja također, bez obzira da li će se to kome svidjeti ili neće, želim reći da jedan od glavnih zaključaka koji mi možemo danas donijeti po ovoj tački dnevnog reda jeste da kao Predstavnički dom pozovemo visokog predstavnika u BiH Valentina Incka da razriješi sa dužnosti Milorada Dodika, jer je on postao faktor destabilizacije, ne više samo u BiH već, bojim se, faktor destabilizacije u regionu i Evropi.

Hvala i dostavljam u pisanoj formi prijedlog.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Da li imate bilo kakav pisani materijal u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda i na koju tačku dnevnog reda želite da se Vaša inicijativa stavi?

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja predlažem da se uvrsti u dnevni red.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na kojem mjestu?

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa, ja mislim da zaslužuje da bude među prvih pet tačaka. Međutim, ako je Kolegij vodio računa da po ustaljenoj metodologiji, je li, idu prvo zakoni pa informacije, onda predlažem da to bude prva tačka nakon rasprava o zakonima.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju je uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege poslanici, predstavnici Savjeta ministara, nevladinih organizacija, sredstava informisanja, međunarodne zajednice, dragi gosti, ja ću tehničke prirode jer nisam znao pod kojom drugom tačkom nego pod tačkom dnevnog reda jer se radi o dnevnom redu. Ako bi moglo ubuduće, s obzirom da dobijamo materijale i zakone pod istim nazivom, da prilikom sastavljanja dnevnog reda se piše na koji se materijal to odnosi,

odnosno ako bi moglo da bude broj protokola tog zakona ili prijedloga. Imamo nekoliko zakona pod istim nazivom, naročito od gospodina Lijanovića, tako da imamo i drugih zakona od Savjeta ministara koji su pod istim ili sličnim nazivom, i moja bi sugestija bila da se ubuduće u dnevnom redu napiše materijal i pod kojim brojem je protokolisan, ako je to moguće.

I druga sugestija. To smo jednom dogovarali ali evo nismo u zadnje vrijeme od svih predlagača to ispoštovali: da tamo gdje se vrše izmjene i dopune zakona bilo bi svrsishodnije, i lakše bi i manje truda morali uložiti neki koji hoće to temeljno da pregledaju, da u onom dijelu u kome se vrše izmjene i dopune zakona prilože i kopiju onoga zakona za kojeg predlažu izmjene i dopune zakona. Ne mora čitav zakon, znači, nego samo u onom dijelu u kome se vrši izmjena i dopuna toga zakona.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uzećemo u obzir to kao opštu primjedbu. Međutim, da li imate o ovom dnevnom redu primjedbu na bilo koji zakon na koji se određujete, ili to da uzmemo kao opštu primjedbu?

MIRKO OKOLIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja nemam više prijavljenih za raspravu. Uvaženi poslanik Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi članovi Savjeta ministara, dame i gospodo iz nevladinih organizacija, kolege novinari, kolegice i kolege poslanici, dakle, želim da kažem nekoliko riječi u vezi prijedloga gospodina Denisa Bećirovića i da odmah na startu izbjegnem svaku moguću, eventualno, špekulaciju da se ja stavljam u odbranu ovog ili onog.

Mislim, da budemo sasvim jasni, da ova tačka, i kada bi bila uvrštena u dnevni red, nikada nećemo postići saglasnost oko nje. I to je odmah na startu već jedna dobra predispozicija da ova sjednica krene u sasvim drugom negativnom toku i da ne uradimo onaj posao koji je predviđen.

Ovo govorim iz više razloga, bez obzira šta je ko rekao. Vidim, podnesena je jedna krivična prijava, druga krivična prijava, priprema se treća i, ne znam ni ja, ako to već tako misle da pravosudni sistem BiH može da razriješi probleme, jesu li oni ovakvi ili onakvi, ja ne ulazim u meritum stvari, nego u cijelu tu situaciju, neka to gospoda rade. Ali na osnovu samo dva dana ranije rečene neke izjave, to mi liči na neki verbalni delikt bez obzira kako to ko smatrao, je li to uvreda, nije li, je li to dobro sa jedne, druge pozicije, zavisi. Uvijek će biti strana koja je *za*, koja je *protiv*. Ja ne bih želio da danas krenemo u pogrešnom pravcu i da ova sjednica ne dobije onaj

epilog koji bi trebalo da razriješimo ove stvari koje su nam na dnevnom redu. Tako da mislim da ova tačka i prijedlog tačke dnevnog reda, bez obzira na svu argumentaciju, pa evo reći ću otvoreno i ljutnju, pa reći ću na pozive, čak, i visokom predstavniku da on nešto reaguje, čak, i kada bi se to desilo, hipotetički, doći će neki novi, evo da odmah kažem, Milorad Dodik, a takvih je, vjerujte, nekoliko stotina hiljada koji neće ... pod nekim pritiscima, ucjenama i ne znam ni ja čim.

I, da ne idem ja sada dalje u obrazlaganje, ja predlažem kolegi Bećiroviću da odmah, da ne bismo komplikovali sa početkom rada sjednice, povuče to, jer neće dobiti podršku i onda bojim se ode sjednica u drugi pravac. A to ne znači da će neko nas prisiliti da mi napustimo sjednicu, jer to nećemo nikada uraditi i povući se, nemamo razloga. Imamo razloga da u demokratskoj proceduri rješavamo ono što nam je na dnevnom redu, a ono što se desi prije dva dana uvrštavati danas kao tačku, bez obzira koliko joj ko pridavao značaj, ja mislim da to ne treba raditi. Jer, ponavljam, neće dobiti podršku, bez obzira kako ćemo i mi poslanici iz reda srpskog naroda, pogotovo iz SNSD-a, danas dobiti nalijepljenu etiketu kako smo mi stali u odbranu Dodika i njegovih nekih izjava. Danas daje svako bezbroj izjava, raznoraznih, i ja se ne slažem u 90% sa takvim izjavama, bez obzira od koga dolaze.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Tako da predlažem da se to skine s dnevnog reda.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Adem Huskić. Nije. Zaključujem raspravu.

Imamo dvije mogućnosti: da sačekamo da pismeno dobijemo prijedlog gospodina Bećirovića ili (ne znam da li je to ovo što se nosi, nije) da Vi ustanete i da nam ponovite kako glasi prijedlog tačke dnevnog reda. Ona bi bila na 12. mjestu, odmah iza zakona.

Molim vas da pažljivo poslušate, s obzirom da nemamo napismeno prijedlog tačke dnevnog reda.

Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Podsjećam, ... nadam se da će doći i u pisanoj formi prijedlog. Predlažem, dakle tačka nosi naslov: 'Razmatranje zaključaka o štetnosti šovinističkog djelovanja premijera RS-a Milorada Dodika.'

U okviru te tačke obrazložio sam da je jedan prijedlog zaključka, jedini mogući, čini mi se danas u BiH, da pozovemo visokog predstavnika da reaguje i drugi je da pozovemo sve političare u BiH da potpuno poštuju Dejtonski mirovni sporazum i Ustav BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ako tačka uđe na dnevni red, ja ću dostaviti i ta dva zaključka za raspravu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Molim vas da se pripremite za glasanje za uvrštavanje tačke dnevnog reda, ovako kako je rečeno, na 12. mjesto u dnevnom redu.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 23, „protiv“ 11, „suzdržanih“ četiri.

Nedovoljna entitetska većina.

Kolegij nema saglasnosti. Prelazimo u drugi krug.

Molim vas da se pripremite za glasanje u drugom krugu.

Možete glasati sad.

„Za“ 23, 11 „protiv“, četiri „suzdržana“. Iz RS-a 11 glasova „protiv“.

Ova tačka dnevnog reda nije uvrštena u dnevni red.

S obzirom da nema izmjena i dopuna dnevnog reda, dozvolite da pročitam dnevni red današnje sjednice.

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika sa 59. sjednice Predstavničkog doma;
2. Poslanička pitanja:
  - a) Komentari na dobijene odgovore,
  - b) Nova poslanička pitanja;
3. Izvještaj o izvršavanju Plana aktivnosti za ispunjenje preostalih obaveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima za period 15.7.2009.-7.9.2009. godine (materijal Savjeta ministara BiH);
4. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o programu zaštite svjedoka (drugo čitanje);
5. Prijedlog amandmana II. na Ustav BiH – predlagači: poslanici Stranke za BiH (prvo čitanje);
6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (prvo čitanje);
7. Prijedlog zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH (prvo čitanje), s Mišljenjem Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj;

8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku (prvo čitanje);
9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, s Mišljenjem Ustavnopravne komisije (prvo čitanje);
10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH – predlagač: Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova, s Mišljenjem Ustavnopravne komisije;
11. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodanu vrijednost – predlagači: poslanici Kluba SNSD-a, s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet;
12. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH (prvo čitanje);
13. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH (prvo čitanje);
14. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji;
15. Izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja Radio-televizije BiH na dan 31.12.2008. godine;
16. Imenovanje ombudsmena u Instituciju ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (Lista kandidata Ad hok zajedničke komisije za imenovanje ombudsmena);
17. Informacija o usvojenim mjerama za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u Bosni i Hercegovini;
18. Izjašnjavanje o materijalima iz tačke 2. i 3. sa nastavka 13. zajedničke sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 24.7.2009. godine, s Mišljenjem Zajedničke komisije za evropske integracije i Prijedlogom zaključaka;
19. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Drage Kalabića da „Predstavnički dom formira Istražnu komisiju sa zadatkom da provjeri navode o raspodjeli CEMT dozvola u Ministarstvu komunikacija i transporta BiH“;
20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
  - a) Sporazuma o privilegijama i imunitetima Međunarodne agencije za atomsku energiju,
  - b) Protokola između Bosne i Hercegovine i Češke Republike o amandmanima na Sporazum između Bosne i Hercegovine i Češke Republike o unapređenju i zaštiti ulaganja,
  - c) Protokola o sprečavanju zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom, uz Okvirni sporazum za sliv rijeke Save,
  - d) Protokola o izmjeni i dopuni Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske.

Prelazimo na realizaciju usvojenog dnevnog reda.

Tačka 1.

Ad. 1. Usvajanje Zapisnika sa 59. sjednice Predstavničkog doma

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ima li primjedbi na Zapisnik?

Uvaženi drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Ja praktično nemam primjedbi na korektnost Zapisnika ali imam jednu vrstu, da tako kažem, prijedloga oko tačke 9. izmjene i dopune Zakona o Pravobranilaštvu: tamo gdje su nabrojani diskutanti da se navede, što je zaista i bilo, ... da je istaknuta potreba da se pribavi mišljenje Ministarstva pravde o pismu, odnosno stavovima pomoćnika pravobranioca i Kolegija Pravobranilaštva.

Istini za volju, mi to nismo pretočili, nismo dobili pretočeno u zaključak, nismo se izjašnjavali, ali je u raspravi istaknuta ta potreba i mi smo kao Kolegij zatražili od Ministarstva pravde to mišljenje, jer je ovdje preovladala takva situacija da je potrebno dobiti mišljenje Ministarstva pravde o tom pismu. I da bismo, na neki način, ipak, imali trag, jer je to zaista tako bilo, da se u ovom dijelu koji se odnosi na tačku 9. kaže da je istaknuta i potreba pribavljanja mišljenja Ministarstva pravde o pismu pomoćnika pravobranioca i stavu Kolegija Pravobranilaštva.

I, jedna sugestija, dakle svugdje tamo gdje se u Zapisniku pominje jedan te isti zakon od dva predlagača, uvijek treba staviti čiji je zakon. Imali smo, evo ovdje situaciju: jedan je od Vijeća ministara, jedan je od Stranke za BiH, i može ljude dovoditi ponekad u dilemu čiji je zakon.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 2.

Ad. 2. Poslanička pitanja:

a) Komentari na dobivene odgovore

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Odgovore na pitanja do ove sjednice su dobili: Milorad Živković iz Ministarstva za rad i socijalnu zaštitu RS-a i Federalnog ministarstva zdravstva, na pitanje postavljeno na 58. sjednici; Lazar Prodanović od Uprave za indirektno oporezivanje, na pitanje postavljeno na 58. sjednici; Velimir Jukić od Kantonalnog tužilaštva Posavskog kantona, Orašje, Unsko-sanskog kantona, Bihać, Tužilaštvo BiH, Tužilaštvo Kantona 10. Livno, i Okružnog tužilaštva u Bijeljini, na

pitanje postavljeno na 58. sjednici, i od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 48. sjednici; Selim Bešliagić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 57. sjednici; Adem Huskić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 56. i 57. sjednici; Mirko Okolić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 56. sjednici; Rifat Dolić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 56. i 57. sjednici; Husein Nanić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 57. sjednici; Denis Bećirović od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 52. sjednici; Branko Dokić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 58. sjednici; Sadik Bahtić od ministra spoljnih poslova, na pitanje postavljeno na 58. sjednici; Bajazit Jašarević od Uprave za indirektno oporezivanje, na pitanje postavljeno na 58. sjednici; Remzija Kadrić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 34. sjednici.

Pozivam one koji su dobili odgovore ako imaju komentar na dostavljene odgovore.
Uvaženi poslanik Selim Bešliagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, poštovani gosti, ja se zahvaljujem, dobio sam odgovor i na pitanje koje sam postavio prema direktoru Medicinskog centra, KC Sarajevo, tako da imam dva odgovora.

Odgovor na pitanje ... 'zašto Upravni odbor Agencije za sigurnost nije radio i ko će biti odgovoran, odnosno da li će se povući konsekvence prema Upravnom odboru, jer nema još *Pravilnika o sigurnosti hrane*, dobio sam odgovor Ministarstva za vanjsku trgovinu u kome su me obavijestili šta su oni radili. I, ono što sam ja i potencirao a ovdje sam i dobio odgovor, kaže da su oni donijeli 18 pravilnika, 30 prednacrta itd., i da su to sve uputili prema Agenciji, ali Upravni odbor ne zasjeda od 2005. godine, i problem je u tome šta ćete uraditi da Upravni odbor počne raditi svoj posao.

Znači, odgovor je faktički negativan, jer na moje pitanje 'šta ćete raditi da se ovi akti usvoje i se da počne konačno raditi na sigurnosti hrane', nisam dobio odgovor, odnosno dobio sam odgovor da su nemoćni, ... kažu, ne utičemo na taj dio.

Drugi odgovor koji sam dobio, to je odgovor od Kliničkog medicinskog centra i moram da kažem da nisam zadovoljan tim odgovorom, jer nije mi dat odgovor o tome 'da li je uopće bilo konkursa za posljednjih 10 godina.'

I drugo pitanje je bilo: 'Kada će se objaviti ti konkursi da bismo mogli' ... tako da ću ja ovo pitanje obnoviti...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći za komentar na pitanje je uvaženi poslanik Sadik Bahtić. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi predsjedavajući, poštovane kolege, kolegice, cijenjeni gosti, ja sam postavio pitanje u vezi viznih olakšica, znači Vijeću ministara i Ministarstvu vanjskih poslova. Dobio sam polovičan odgovor, dobio sam odgovor samo od Ministarstva vanjskih poslova, od Vijeća ministara nisam. Ministarstvo vanjskih poslova u odgovoru piše da je ispunilo sve obaveze iz Akcionog plana Mape puta za liberalizaciju viznog režima. Znači, ispunilo sve i stavljen je novi ... putne isprave, ... podataka u devet diplomatsko-konzularnih predstavništava. Znači, također, kaže, izvršeno je demonstriranje rada novog sustava kolega iz MIP-a Slovenije, te osnovana jaka podrška. Znači, što se tiče Ministarstva vanjskih poslova, ono, kaže ovdje, ispunilo je sve obaveze.

Znači, po nama, po meni, treba samo rezultat. Vijeće ministara treba da uradi još preostale zakone. Znači, da se stavi na dnevni red, i na nama je poslanicima da to usvojimo i da vidimo konkretan rezultat.

Zahvaljujem, ništa više.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući, i želim Vam uspješan rad u ovom predstojećem periodu, očekujem da ćemo puno, puno toga uraditi.

Dakle, ja sam na moje pitanje 'u kojoj mjeri entiteti provode Odluku o konstitutivnosti naroda na osnovu Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda?', ... dobio jedan polovičan odgovor. Dakle, dobio sam – prosljeđeno mi je od Vijeća ministara jedno pismo – odgovor Ministarstva uprave i lokalne samouprave u kojem me oni podsjećaju na proceduru izmjena Ustava RS-a i donošenja odgovarajućih zakona. Dakle, oni mene podsjećaju, pišu mi pismo ... koje ja ustvari znam isto tako kao i ministar i jer sam bio akter takvih tih događanja kad su u pitanju izmjene Ustava RS-a.

A odgovor Federacije uopšte nisam ni dobio. Na kraju oni konstatuju da će ... implementacija, kaže, 'implementacija predstavlja sveobuhvatan i zahtjevan proces, kako sa aspekta uslova kojima se implementira, tako i sa aspekta značaja standarda u oblasti Ustavom uspostavljenih prava koja se ... u ovome periodu afirmišu'.

Dakle, ja nisam dobio potpun odgovor, nema odgovora od Federacije. Ovaj odgovor koji mi je poslala Vlada RS-a je nepotpun, neodgovarajući i, mislim, treba ovdje zaista konstatirati da je neodgovorno, neprimjereno, nedopustivo da se prosljeđuju ovakvi odgovori i da Vijeće ministara zaista treba, ako nema potpunog odgovora, tražiti dopunu odgovora, a na ovakav način

samo prosljeđivati ovako, ovako jedna površna pisma – prema tome, ja ću ovo svoje pitanje ponoviti i tražiti potpunu informaciju u vezi ovako značajnog pitanja.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lazar Prodanović. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, prije komentara na odgovor na moje poslaničko pitanje, želim da Vam čestitam na izboru za predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine. Ali također mislim da dijelim mišljenje svih nas poslanika u Predstavničkom domu da izrazimo posebnu zahvalnost gospodinu Beriz Belkiću na stvarno ogromnom trudu i energiji koju je pokazao za ovih osam mjeseci u prethodnom obavljanju ovog mandata.

Vratiću se mom poslaničkom pitanju, komentaru na odgovor na poslaničko pitanje. Moje poslaničko pitanje je bilo upućeno Upravi za indirektno oporezivanje, ja sam dobio taj odgovor, odnosilo se na otvaranje carinske ispostave na graničnom prelazu Bratunac. Želim da se zahvalim na ovom odgovoru. Ja sam pročitao detaljno, i tu su konstatovane određene činjenice, ali ja nisam zadovoljan ukupnim stanjem, dakle stanjem ova dva granična prelaza, Bratunac i Skelani.

Naime, Ministarstvo bezbjednosti BiH iz ovog odgovora jasno je da je dogovoren privremeni prelazak roba, određenih roba na ovom graničnom prelazu. I ja smatram da Uprava za indirektno oporezivanje treba da učini sve zajedno sa Ministarstvom bezbjednosti da se ovaj granični prelaz učini funkcionalnim za prelazak određenih vrsta roba, s obzirom da je najbliži granični prelaz u Zvorniku i da on od Skelana je oko 110 km, od Bratunca blizu 50 km, a da dvije međudržavne komisije za dogovor o prometu roba na graničnim prelazima, dakle Međudržavna komisija BiH i Republike Srbije, postignu budući sporazum da se promet ovih roba, koje nisu upitne, obavlja trajnije nego što je to 31. decembar ove godine. I takođe, mislim da je za dobrosusjedske odnose dviju zemalja od posebnog značaja funkcionalnost graničnih prelaza kako bi putnici i roba mogli nesmetano da prelaze, barem, do onog momenta kada ove dvije zemlje budu bile u situaciji da nemaju granicu, ne samo ove dvije već čitav ovaj region.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedatelju, cijenjeni kolegice i kolege, predstavnici Vijeća ministara, dragi gosti!

Gospodine predsjedatelju, Vama želim uspješno predsjedanje i rukovođenje radom u narednih evo osam mjeseci, kad očekujem da ćemo ono što smo možda malo i propustili uraditi i stići na vrijeme sve, sve obveze odraditi.

Dobio sam odgovor na dva svoja pitanje. Jedno pitanje je postavljeno prije pola godine, dakle svega šest mjeseci, odnosno šest puta je rok prekoračen od onoga koji je propisan da se odgovor dostavi. Međutim, bolje i to nego na ona pitanja na koja nisam dobio uopće odgovora pa se zahvaljujem i na ovako zakašnjelom odgovoru.

A pitanje je bilo: 'Što čini Vijeće ministara i resorna ministarstva na ubrzanju i završetku svih potrebnih aktivnosti: završetak projektne dokumentacije, imovinsko-pravni poslovi na Koridoru Vc, osiguranje sredstava za gradnju autoceste, operativno raspolaganja obećanih rezerviranih sredstava od cca 400 milijuna eura od EBRD-a, Svjetske banke i drugih izvora?'

I drugo pitanje: 'Ima li Vijeće ministara razrađen i prihvaćen model financiranja gradnje autoceste na Koridoru Vc?'

Odgovor je samo djelimičan, nije cjelovit. Međutim, ovo ovdje što je u odgovoru navedeno, ja ću prokomentirati. Dakle, određeni su prioriteti u toku izrade i urađeni su glavni projekti za neke dionice autoceste, neke su u realizaciji, za neke se radi projektna dokumentacija, a za neke, evo ne znam ni ja u kojem su statusu, valjda se vraćaju na sami početak, pa se ono što je već bilo usvojeno i urađeno sada kao nije uredu, pa se rade, čini mi se, nove projekcije ili nove, ne znam ni ja, trase, trasiranja itd. Dakle, vraćamo se na početak.

Oko važnog dijela ovog pitanja, a to je operativno raspolaganje rezerviranim sredstvima, nema odgovora, i to je ono što je najlošije u ovom odgovoru. Dakle, poznato je da su već značajna sredstva rezervirana za ove namjene, neću govoriti precizno da ne bih rekao pogrešno, ali cca oko milijardu maraka. Isto tako, poznato je da za sva rezervirana sredstva treba platiti rezervaciju, odnosno kamatu jer sredstva stoje neupotrijebljena. BiH to mora platiti i ja vjerujem da uredno to plaća i da imamo korist od investiranja tih sredstava u namjene za koje su rezervirana. Mi imamo dodatni trošak, jer plaćamo za sredstva koja stoje neiskorištena. U vrijeme smanjenih

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

VELIMIR JUKIĆ:

ekonomskih i drugih aktivnosti kad svaka zemlja i odgovorna vlada traži načine kako i na koji način ublažiti posljedice takvog stanja pa pokušava namaknuti i naći načina da se investiraju sredstva, pogotovo strane investicije, BiH, čini mi se, radi, dobro je uspješna u tome, da blokira i

ona sredstva koja su namijenjena i rezervirana kao investicija u važnim projektima. Mislim da je ovdje odgovornost vrlo velika.

Nadalje, ispričavam se, morat ću, ipak, ako dopustite, prokomentirati i drugo važno pitanje, a to je postavljeno nešto kasnije, a radi se o jednoj pojavi koje izgleda da uopće u BiH nema, sudeći po odgovoru na to pitanje. A pitanje je bilo: 'Šta poduzimaju nadležne policijske agencije, tužiteljstva, porezne uprave i svi drugi koji su zaduženi da prate rad novoosnovanih, a i svih poduzeća u BiH?'

Naime, radi se o tome da se svako malo neka poduzeća gase i na istim tim adresama sa istim kapitalom, ljudima itd. raspolaže pod nekim drugim imenom. Dakle, radi se vrlo svjesno o izbjegavanju plaćanja obveza prema državi. I prema odgovoru koji sam ja dobio – a čuli ste u Vašoj najavi smo čuli svi – da je to od nekoliko tužiteljstava u ovoj zemlji, dakle svih, dakle nema takvih pojava. Dakle, u BiH nema takve vrste kriminala! Ja tvrdim da ima, da ima previše. I to je jedan od načina da se vrlo efikasno i efektivno izbjegava plaćanje obveza prema državi. Postavlja se pitanje ko ovdje onda ne radi svoj posao. Neko ga očito ne radi, ne znam da li se svjesno ili nesvjesno prikriva. Ali se o ovom pitanju na ovaj način ne može govoriti, ja ovakve odgovore ne mogu prihvatiti, jer oni nisu vjerodostojni. Ovdje ne mislim, zahvaljujem se tužiteljstvima kod njih to nije došlo, ali isto tako vjerujem da ovo što su napisali je istina, ali ne znači da i oni nemaju obvezu po važećim zakonima da se i sami uključe u istrage o ovim slučajevima, naročito ako dobiju, ipak, i pitanje konkretno da li ima takvih pojava.

U prvom redu, najodgovorniji su svakako porezne uprave i njihove ispostave, i oni, ako ne evidentiraju tako nešto, to vide svi građani ove zemlje, to vidi svako, samo ne vidi, čini mi se, onaj čiji je to posao, ko mora to raditi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Gospodine Jukiću, komentar je bio na dva dobijena pitanja, pa sam dopustio da se to na šest minuta uradi, s obzirom da je komentar na jedno pitanje tri. I Vama će se isto tako dozvoliti. Uvaženi poslanik Branko Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja mogu da kažem da nisam zadovoljan sa odgovorom Savjeta ministra ili resornog ministarstva, kako god hoćete, na postavljeno poslaničko pitanje. Naime, ja sam ih pitao: 'Da li je formirana radna grupa', znajući doduše da nije formirana radna grupa, 'čije bi bio zadatak da provede zaključke ovog doma', čini mi se, 'još od 3.12.2008. godine?', a zaključci se odnose na potrebu usklađivanja Zakona o Javnom RTV sistemu i Zakona o Javnom RTV servisu sa Ustavom BiH i evropskim standardima i preporukama na koje je ukazano u datom zaključku. Tek sada dobivamo odgovor da je potegnuto pitanje formiranje radne grupe i ko bi trebao da čini radnu grupu. Hoću da kažem da se ovdje radi o zakašnjenju skoro godinu dana i evo je prilika da se ukaže da je zaista potrebno da ... Savjet ministara ili odgovarajuća ministarstva, iz kojih oblasti se odnose zaključci Parlamentarne skupštine, uzmu to u razmatranje ažurnije nego što je to do sada rađeno.

No, ovdje se sada nameće ... još jedno pitanje. Koliko sam bio u pravu kad sam postavio, kad sam ponovo akteulizovao ovo, govori i činjenica da je na posljednjem sastanku Odbora sistema od prije nekoliko dana u Banja Luci zaključeno, i to jednoglasno, maltene da postojeća zakonska rješenja ne stvaraju osnovu za formiranje Korporacije i Parlament će dobiti zahtjeve za odgovarajuće promjene u ovim zakonima koje sam pomenuo da bi uopšte mogli da formiramo Korporaciju. S druge strane, javnosti je dobro poznato, i to sam govorio kad sam postavio poslaničko pitanje, da postoje asimetrična rješenja u federalnom zakonu sa ... zakonima ostala dva servisa i da je na bazi tako različitih divergentnih rješenja nemoguće praviti zajednički subjekt koji treba da objedinjuje ekonomske odnose unutar sve tri javna RTV servisa.

Samo da vas podsjetim da su u Zakonu o RTV Federacije BiH drugačije riješena pitanja i marketinga, pa neka pitanja i takse, pa izbora članova Upravnog odbora, a svi članovi Upravnog odbora čine zajednički Odbor sistema. Prema tome, ako su jedni birani na jedan način, drugi na drugi, njihove obaveze i odgovornosti su drugačije, da ne govorimo još o nekim rješenjima. Najmanje pet-šest stvari, a to sam napisao u jednoj kolumniji u „Nezavisnim novinama“ od prošlog petka i koga interesuje može pročitati. Dakle, postoji neophodnost što hitnijeg usklađivanje ovih zakona. Ja neću da prejudiciram koja su rješenja bolja, možda su bolja ona u Zakonu o RTV Federacije BiH, ali ih je potrebno uskladiti. Stoga, ja se koristim ovom prilikom što sam dobio nekoliko minuta da izrazim,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

BRANKO DOKIĆ:

evo samo, pokrećem inicijativu da tri parlamenta – Predstavnički dom Parlamenta BiH i odgovarajući domovi u entitetima naprave zajedničku komisiju čiji će zadatak biti da se konstatuju razlike, a njih je jednostavno konstatovati, u ova tri zakona i da se iznađe jedinstveno rješenje.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja ću samo u jednoj rečenici reći da nisam zadovoljan odgovorom koji sam dobio i da ću ponoviti pitanje, vjerovatno, drugom ministarstvu.

b) Nova poslanička pitanja

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da se sad prijavite za pitanja.

Uvaženi poslanik Selim Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, pošto nisam bio zadovoljan odgovorom iz Kliničkog centra, postavljam pitanje ponovo:

'Koliko je šefova klinika postavljeno na određeno vrijeme, uz kalendar njihovog postavljanja na određeno vrijeme, pojedinačno po klinikama za posljednjih 10 godina?'

Odgovor zahtijevam u pisanom obliku od direktora Kliničkog centra.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Govorite o Tuzli, Sarajevu?

SELIM BEŠLAGIĆ:

Sarajevu, Sarajevu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

O Kliničkom centru Sarajevo. Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šemsudin Mehmedović. Izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja imam jedno kratko pitanje predsjedavajućem Vijeća ministara, Nikoli Špiriću:

'Zašto je predsjedavajući Vijeća ministara grubo prekršio Zakon o Vijeću ministara i nije nastavio proceduru imenovanja ministra sigurnosti i člana Kolegija Vijeća ministara, čime je onemogućio rad Vijeća ministara, bez čijeg Kolegija nije moguće utvrditi dnevni red sjednica Vijeća ministara, te da li je to svjesna blokada rada Vijeća ministara od strane predsjedavajućeg?'

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

S obzirom na izjave predsjedavajućeg Predsjedništva BiH, gospodina Željka Komšić, da posjeta predsjednika Srbije gospodina Borisa Tadića Opštini Pale 8. 9. 2009. godine nije bila u skladu sa predviđenim protokolom, odnosno da nisu ispoštovane predviđene procedure, u cilju prave istine i smirivanja tenzija među susjednim državama i proširenja razmjene posjeta sa susjednim državama, što je svakako za BiH kao i za sve normalne, ne normalne nego kao i za sve druge države dobro da sarađuju sa komšijskim državama ili susjednim, od Ministarstva vanjskih poslova i Granične policije tražim sljedeći odgovor.

Od Ministarstva vanjskih poslova:

'Da li je posjeta najavljena preko vašeg ministarstva i da li je u skladu sa predviđenim protokolom?'

Od Granične policije BiH tražim odgovor:

'Jesu li ispoštovane predviđene procedure od strane Granične policije BiH?'

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi poslanik Husein Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Kolegice i kolege poslanici, ja bih danas htio postaviti poslaničko pitanje Ministarstvu civilnih poslova, a ono je proizvod skorašnjeg događaja u BiH, otvaranja škole na Palama, škole „Srbija“ i onog što je propratilo taj čin.

Postavljam pitanje:

'Da li je čin krštenja škole u skladu sa obrazovnom politikom u BiH? Da li se tim činom vrijeđaju osjećanja djece iz drugih konstitutivnih naroda? Da li je tu narušen princip obavezne odvojenosti škole i vjere? Da li na nivou države BiH postoje propisi koji definišu ovu oblast? Ako ne postoje, zašto do sada nisu izrađeni, da li je ministar civilnih poslova lično prisustvovao činu krštenja škole „Srbija“ na Palama i šta je s tim kao državni ministar učinio po pitanju zaštite prava i osjećaja djece koja dolaze iz drugih naroda?'

Uz vrlo kratko obrazloženje: znamo da je jedan od osnovnih principa djelovanja u BiH da su škole odvojene od direktnog vjerskog uticaja, da su tim povodom OSCE i druge međunarodne asocijacije bili uključeni u proces donošenja propisa koji definišu ovu oblast, a da je evidentno da se na ovakav način vrijeđaju osjećanja drugih naroda i da u tom smislu škole ne djeluju po principu jednaka prava i mogućnosti za sve.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća za pitanje je uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, dozvolite prije nego što postavim pitanje. Neubičajeno je da se replicira u komentaru na već dobiveni odgovor na pitanje, ali ću iskoristiti ovu priliku da možda kolegi Dokiću prvo sugerišem da inicijativu koju je pokrenuo pretoči u formu, u pisanu formu kako je to i predviđeno Poslovníkom. A i da pomenem samo ili podsjetim da nije uobičajeno da se

državni zakoni usklađuju sa entitetskim nego obrnuto, da entitetski zakoni budu usklađeni ili se usklađuju sa državnim.

Ja bih postavila jedno pitanje Vijeću ministara, naravno posredstvom, pretpostavljam, Ministarstva civilnih poslova i komunikacija, kao resorno, da posredstvom entitetskih vlada obezbijedi odgovor na pitanje:

'Na koji način je regulisan status nacionalnih parkova u BiH? Dakle, šta je pravni osnov, koje su nadležnosti pojedinih državnih institucija, odnosno nivoa vlasti, na koji način se finansiraju, obuhvat nacionalnih parkova itd.?'

Dakle, regulativa ili status kojim je regulisano, dakle status nacionalnih parkova u BiH.
Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja predlažem, ako ima nejasnoća u vezi sa ovim što je gospodin Dokić govorio, da to se razmotri na 15. tački dnevnog reda kada budemo razmatrali Finansijski izvještaj RTV BiH, mnogo je primjerenije nego u poslaničkim pitanjima. Ali evo, nastavljamo.

Uvaženi poslanik Savo Erić. Izvolite.

SAVO ERIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, poštovani ministri, cijenjeni gosti, ja se rijetko javljam, ali podsjetio bih samo da sam postavio jedno pitanje vezano za priliv PDV-a, a to se odnosi i na ekonomsku situaciju u 2009. godini i recesiju i sve ono što nas sleđuje. I jedno pitanje koje mi stalno ovdje zanemarujemo, (dok raspravljamo da li je škola krštena ili osveštana i da li je neko prešao i ne prešao), znači mi zaboravljamo ono što je naš glavni zadatak, znači da vodimo ekonomiju i ono što građane zanima, tj. hljeb, zapošljavanje, rad i tako. Ali vidim da takvih inicijativa nema i stoga postavljam jedno veoma bitno pitanje:

'Kada će Savjet ministara i nadležne komisije pokrenuti raspravu o Prijedlogu budžeta za 2010. godinu?'

Podsjećam da je nova godina blizu, da sve normalne civilizovane zemlje koje razmišljaju o svom narodu, znači, donose budžet do kraja kalendarske godine, a samim tim sve to što podrazumijeva kasnije i raspodjelu i sve ostalo, znači, dolazi kao redosljed normalnih poteza.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite, postavite pitanje.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ima jedno pitanje i ono drugo pitanje koje sam u komentaru rekao da ću obnoviti.

A prvo pitanje glasi:

'Koliko je u periodu od 1992. godine pa do danas upisano u matične knjige državljana BiH a po osnovu naturalizacije, i to brojčano po opštinama?'

I drugo pitanje koje sam u komentaru rekao da ću ga obnoviti, ... ranije sam ga postavio, ono glasi, ponovo:

'Tražim od Vijeća ministara da mi dostavi potpunu informaciju sa potrebnim podacima o tome koliko su entiteti proveli Odluku Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti naroda?'

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Možda prije nego što pročitam svoje pitanje, mada sam to mogao i u hodniku gospodinu Naniću reći da (mislim, evo zbog nejasnoća) znači ne osvještavaju se institucije nego građevinski objekti. Dakle, nije tu vjera zbog škole nego građevinskog objekta, znači mogla je to biti i kockarnica.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Možemo li preskočiti ovo?

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ali, izvinjavam se, kažem, mogao sam to i u hodniku ovako da kažem da pitanje možda onda nema smisla ako to kažem. Ali dobro, oprostite.

Mi smo ovdje usvojili nekoliko do sada reformskih zakona pa, između ostaloga, i Zakon o izmjeni Zakona o carinskoj tarifi kojim smo utvrdili kvote za uvoz šećera. U vezi sa tim postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

'Koje firme su se prijavile za korišćenje kvota za uvoz šećera u skladu sa izmjenama Zakona o carinskoj tarifi? Koliko je do sada iskorišćeno od odobrenih kvota? Koje je mjere Savjet ministara poduzeo u cilju efikasne kontrole radi sprečavanja eventualne zloupotrebe zakona? Da li je Savjet ministara raspisao javni tender ili oglas za korišćenje kvota ili je pak pismeno upoznao bilo koju zainteresovanu firmu sa izmjenama zakona? I na kraju, kolika je šteta

po Budžet BiH i entiteta nastala do sada po osnovu korišćenja povlastica iz navedenog zakona u odnosu na stanje da zakon nije donesen?'

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lazar Prodanović, sljedeće pitanje. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, upućujem poslaničko pitanje Ministarstvu spoljnih poslova BiH. Molim da mi odgovorite:

'U kojoj mjeri se poštuje proporcionalna nacionalna zastupljenost diplomata u stalnim misijama BiH pri međunarodnim organizacijama, i to: Savjetu Evrope, UN, OEBS-u, NATO-u i EU? Molim da mi u okviru odgovora na postavljeno pitanje dostavite spisak diplomata u pomenutim misijama.'

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja imam tri pitanja, dva ću obrazložiti, a jedno ću dostaviti, znači samo u pismenoj formi.

Prvo pitanje je predsjedavajućem Vijeća ministara gospodinu Nikoli Špiriću:

'Šta je Vijeće ministara poduzelo i šta će poduzimati u pravcu zaštite rješavanja statusa imovine BiH i njenih firmi u Republici Srbiji?'

Imajući u vidu ... da 30. septembra ističe produženi rok koji je Uredbom o izmjeni Uredbe o zaštiti imovine dijelova preduzeća čije je sjedište na teritoriji bivših republika SFRJ Vlada Srbije dala za sporazumno uređenje imovinsko-pravnih odnosa u ovim firmama i nakon donošenja ove uredbe Agencija za privatizaciju Republike Srbije je svojim zaključkom, sredinom juna mjeseca, obavijestila sve firme u Srbiji koje su bile u postupku privatizacije a čije je matično sjedište u nekoj od republika bivše SFRJ i zatražila da u produženom roku sporazumno riješe odnose sa svojim matičnim firmama i da taj sporazum uz pribavljenu saglasnost Vlade Srbije ovjere kod suda.

Prema mojim saznanjima, titulari državne imovine u ovim firmama i njihov menadžment u firmama su oko ovog pitanja bili potpuno indolentni i sada postoji realna opasnost da BiH definitivno ostaje bez ove imovine. Kad kažem indolentni, onda zato opet imam primjer odnosa

prema imovini „Agrokomerca“ u Srbiji, jer mi je poznato da su ljudi iz „Agrokomerca“ Beograd dolazili u Vladu Federacije, Federalnu agenciju za privatizaciju i u „Agrokomerc“ i da ovdje nije pokazana volja da se ovo pitanje kompromisno riješi. Umjesto kompromisnog sporazuma zatražena je ultimativna predaja imovine onima koji su uništili i opljačkali i ono što su ovdje imali na raspolaganju, što naravno radnici „Agrokomerca“ Beograd, koji su i sami dioničari i bivši radnici „Agrokomerca“, nisu prihvatili.

Drugo pitanje je pitanje ministru pravosuđa u Vijeću ministara BiH:

'Šta će Ministarstvo pravde i nadležne pravosudne institucije poduzeti nakon što se, po šesti put uz skandalozna obrazloženja, osuđenom Hamdiji Abdiću, zvanom Tigar, iz Bihaća odlaže izvršenje kazne zatvora u trajanju od dvije i po godine za počinjeno krivično djelo nanošenja teških tjelesnih povreda i zlostavljanja građanina Bajić Nedžada iz Cazina?'

Slično pitanje sam postavio nakon prve tri skandalozne odgode i vjerovao sam da će pravna država profunkcionirati i u ovom slučaju koji je poznat široj javnosti u BiH. Osuđeni Hamdija Abdić se 18. 8. trebao javiti na izdržavanje kazne zatvora. Nakon prethodno pet odgoda i po ustaljenoj formuli mu je noć uoči toga, 17. na 18., pozlilo i javio se na Interni odjel Bolnice u Bihaću. Sutradan je njegov advokat usmeno obavijestio sudiju Općinskog suda da je njegov klijent u bolnici i zatražio odgodu izvršenja kazne. Hamdija Abdić za tri dana napušta bolnicu uz preporuku za striktne higijensko-dijetetske mjere i prestanak unošenja nikotina.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

RIFAT DOLIĆ:

Oprostite, samo minutu. Tragikomično je na osnovu kakvih obrazloženja ovaj osuđenik uspijeva šest puta odgađati izvršenje zatvorske kazne, a svjedok sam kako bolesni ljudi idu na izdržavanje kazne, pa čak su mi poznati slučajevi odlaska u zatvor na nosilima ili u invalidskim kolicima. Ovdje se očito radi o namjeri da se izvršenje kazne odlaže do zastare i da se ismijava pravo, pravda i pravna država.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Branko Dokić, pitanje. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ustvari, ja nemam pitanje, ja imam inicijativu i smatrao sam da je najlogičnije da je pokrenem u okviru ove tačke dnevnog reda. Inicijativa je 'da zatražimo od Predsjedništva BiH da na jednoj od narednih sjednica izvijesti, obavijesti ovaj dom o odnosima BiH sa susjednim državama.'

Predsjedništvo je zaduženo za spoljnu politiku, mi to svi znamo, a po mojoj ocjeni odnosi sa susjednim državama ili sa većinom susjednih država nikad nisu bili gori, rekao bih, od Dejtonskog sporazuma ili, da budem precizniji, od 2000. godine naovamo. Sasvim sigurno da velika zasluga za takav odnos sa susjednim državama je i aktuelnog Predsjedništva BiH, ne ulazeći u ovom trenutku u doprinos pojedinih članova tog Predsjedništva. Navešću samo nekoliko primjera. Ja, koliko znam, niša nije urađeno po pitanju regulisanja odnosa između Hrvatske i BiH po pitanju Luke Ploče. Znamo da je to u prethodnom mandatnom periodu bilo dovedeno skoro do kraja, ne znam da li je nešto urađeno i sasvim sigurno da ovaj dom treba da bude obaviješten šta je urađeno, zbog čega nije urađeno itd. Dakle, i sa Hrvatskom imamo još uvijek otvorenih pitanja, a vi znate da su problematizovana ponovo pitanja i granice i slično.

Kada se govori o Srbiji, mislim ... da ima još više prema sadašnjem aktuelnom Predsjedništvu otvorenih pitanja pa, između ostalog, i otvorena su pitanja elementarne međusobne komunikacije. Vi znate da neki članovi Predsjedništva BiH nemaju elementarnu komunikaciju sa najvišim izabranim izabranicima iz Republike Srbije, a ne treba vam naglašavati da se ovdje radi o dvije susjedne zemlje i da je pitanje evropskih integracija kada je iz Brisela pitanje broj jedan i prioritetno pitanje. Da ne spominjem činjenicu da BiH još uvijek nema ambasadora u Beogradu, i to je tema o kojoj treba ovdje da raspravljamo i da vidimo zaista zbog čega je to, ne ulazeći unaprijed šta će biti, šta će biti odgovor.

Da vas podsjetim, neki članovi Predsjedništva su prijetili u proteklih nekoliko godina premijerima susjedne države da će dobiti po nosu ili po rukama, a kulminacija svega ovoga je evo i ovo što se dešavalo u povodu otvaranja jedne škole i, na sreću, iz Sarajeva imamo i pozitivnih reakcija. Tako je Oslobođenje napisalo da, evo citiram, da ne bi nešto propustio 'da je u Sarajevu bila nepotrebna sarajevska histerija oko dolaska jednog predsjednika iz susjedne države u BiH',

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

BRANKO DOKIĆ:

a histerija oko naziva škole je zaista nepotrebna. Da li je taj član Predsjedništva postavio pitanje zbog čega je prije osam ili devet godina evo na Vlašiću, kud prolazim svake sedmice, napravljeno jedno prelijepo seosko naselje, i opet, kako piše u Oslobođenju 'zemlji ...', koja je bila nastanjena skoro isključivo Srbima, napravljeno naselje koje se zove *Bruneji* po imenu istoimenog jednog

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

BRANKO DOKIĆ:

sultanata'. Da kažem da u Slatini kod Banja Luke već godinama postoji škola koja se zove *Holandija* i da nikom nije palo napamet da postavi pitanje je li time ugrožena suverenost BiH. Ja vas molim još pola minute.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme, pretočite to u inicijativu pa ćemo raspravljati o tome.

BRANKO DOKIĆ:

Sve ovo oko ovoga, i histerija, nepotrebna histerija, najbolje govori da kad nekoga ko se predstavlja vođom, mržnja pomuti razum, onda nastaje ono što je Radoje Domanović napisao još 1904. godine.

Hvala lijepo, a u pisanoj formi ćete dobiti ovu inicijativu u toku sjednice.

MILORA ŽIVKOVIĆ:

Imamo još jednog prijavljenog za pitanja. Uvaženi poslanik Adem Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Ja sam bio, gospodine predsjedavajući, vrlo strpljiv slušajući ovo predavanje gospodina Dokića. Bio sam, rekoh, vrlo strpljiv slušajući predavanje gospodina Dokića. Ja bih na ovo što je on rekao samo dodao da je BiH imala dva prijedloga za ambasadora, međutim nama susjedna država ih nije prihvatila, vjerovatno zbog toga što su iz jednog konstitutivnog naroda. Trebalo je možda predložiti iz nekog drugog konstitutivnog naroda, moguće da bi bili prihvaćeni. Ali evo, toliko o tome.

Ja imam jedno vrlo kratko pitanje. Očekujem da ću dobiti odgovor da je to riješeno. Pitanje postavljam Vijeću ministara, Fiskalnom vijeću i Upravi za indirektno oporezivanje.

Pitanje glasi:

'Kada će biti deblokirana raspodjela sredstava koja se prikupljaju posebnom akcizom na naftne derivate?

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zaključujem raspravu. Mi smo praktično ispunili poslovničku obavezu da najmanje sat vremena raspravljao o pitanjima.

Prelazimo na tačku 3., radi se o:

Ad. 3. Izvještaj o izvršavanju Plana aktivnosti za ispunjavanje preostalih obaveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima za period 15. 7. 2009. – 7. 9. 2009. godine (materijal Vijeća ministara)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dana 14. 9. 2009. godine dobili smo navedeni izvještaj koji vam je odmah dostavljen. Mišljenje nadležne Komisije za evropske integracije smo dobili 16. 9. 2009. godine. Komisija je podržala Izvještaj. Imate taj izvještaj i zaključke.

Pitam iz Savjeta ministara ima li neko potrebu da ovo obrazlaže. Nema.
Otvaram raspravu, izvolite. Uvaženi poslanik Halid Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem, poštovani predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi gosti, imajući u vidu značaj ovog pitanja mislim da je potrebno skrenuti pažnju na neke akcente iz ovog izvještaja i ove cjelokupne situacije oko ispunjavanja obaveza. Ja napominjem da mi raspravljamo o ovom pitanju u trenutku kada je svaki dan bitan. Kraj septembra je rok kad se sačinjava izvještaj, kraj septembra, zadnji dan septembra je to stanje koje će otići u Brisel. Danas je 16. septembar i stvari se zaista mijenjaju iz dana u dan, ali je i činjenica da je svaki dan bitan.

Zato mislim da je bilo važno da je ovdje danas prisutan i predsjedavajući Vijeća ministara, s obzirom na važnost i ažurnost ovog pitanja. I druga stvar, ja sam dužan da napomenem da je Vijeće ministara ovaj izvještaj razmatralo u ponedjeljak. Izvještaj je došao u parlamentarnu proceduru u ponedjeljak u kasnim poslijepodnevним satima. Mi smo jučer jedino mogli zakazati sjednicu i održali sjednicu i sinoć je ovaj izvještaj bio gotov, koji ste danas dobili. To su dakle razlozi što je ovaj izvještaj danas došao. Mislim da je važnije da imamo ovaj izvještaj, nego da bolujemo možda od ponekih proceduralnih pitanja i rokova itd.

Ja mislim da je važno i korisno i kritički progovoriti o ovom pitanju, prije svega da potaknemo možda angažman i svih nadležnih, da možda stignemo što je moguće povoljniji izvještaj napraviti. Imajući u vidu ovu vremensku dimaniku i da se radi o danima, ja napominjem da je Izvještaj dostavljen zaključno sa periodom 7. 9. Dakle, Vijeće ministara je to razmatralo u ponedjeljak 13.9., dakle nekih osam ili šest-sedam dana nakon perioda koji je protekao. I Interresorna grupa, koja je to tehnički dobro pripremila i vodi na tehničkom nivou, dostavila je stanje tog, ali bilo bi, mislim, dobro da je Vijeće ministara na dan 13. napravilo propratno pismo o tome šta je u međuvremeno riješeno, šta je urađeno, gdje su problemi. Naime, ovaj sintetički pristup Vijeća ministara jednostavno je izostao i Izvještaj koji je napravila Interresorna radna grupa jednostavno prošao kroz Vijeće ministara i ovaj momenat ažurnosti je, na taj način, izgubljen. A mislim da je bilo dobro da je Vijeće ministara tog dana, kad su razmatrali Izvještaj, reklo - jeste do 7. je to bilo, ali do 13. u međuvremenu, recimo, Nacrt zakona o ombudsmenu u Narodnoj skupštini RS-a je izrađen i desilo se još nekih stvari u međuvremenu koje su riješene i sad to u ovom izvještaju nema.

Dalje, Izvještaj dijeli sva pitanja. Dakle, radi se o zahtjevima, vrlo jasnim zahtjevima iz Aneksa Mape puta, i to je 52 zahtjeva, i Izvještaj ih dijeli na tri grupe.

U prvoj grupi su zahtjevi koji su ispunjeni u potpunosti i uglavnom se ta grupa odnosi na pitanja imigracija, izgradnju Prihvatnog centra, monitoring imigracionih tokova, dodatne prostorije u Prihvatnom centru itd. i na oblast pitanja zaštite ličnih podataka, pravila o zaštiti, operativno uspostavljanje agencije itd. U ovoj grupi potpuno ispunjenih zahtjeva ... navedeno je jedno pitanje: pravne administrativne mjere na provođenju međunarodnih standarda, uključujući i GRECO i potpisivanje Dodatnog protokola uz Evropsku krivičnopravnu konvenciju o korupciji. Ovaj drugi dio, potpisivanje Evropske pravne konvencije je u završnici u Predsjedništvu, ali ovaj prvi dio nije ispunjen. ... Razdvojeno je ovo pa je stavljeno da je ispunjeno, mislim da to treba deproblematizirati. Ali u cijelosti, ovi zahtjevi koji su ispunjeni u cijelosti, dakle veoma je mali broj tih zahtjeva i uglavnom se radi, kao što vidite, o zahtjevima koji su jednostavniji i oko kojih nije bilo nikakvih problema. Dakle, jednostavniji zahtjevi.

U drugoj grupi je 38 zahtjeva za koje se u Izvještaju navodi jedinstvena ocjena i koja glasi 'aktivnosti na ispunjavanju zahtjeva teku u skladu sa planom'. Nisu uočeni problemi koji bi onemogućili ili usporili ispunjavanje zahtjeva. Za svaki od tih 38 zahtjeva navedene su aktivnosti. Poneki zahtjev ima 10-tak ili 15 aktivnosti pobrojanih šta treba uraditi da bi zahtjev bio ispunjen. I, iz Izvještaja je nejasno da li su u predviđenom roku te aktivnosti provedene ili nisu, jer u rubrici pored tih aktivnosti stoji rubrika *Dinamika realizacije* koja je svugdje prazna. Nejasno je jesu li te aktivnosti provedene, ima li problema, pola provedene, nisu provedene. Uglavnom, aktivnosti koje treba provesti navedene, rok koji, do kojih treba navesti je najčešće 15.9., dinamika realizacije je nejasna: da li, dokle je došlo itd.

Iz tih razloga, dakle, mislimo da je ovaj izvještaj nekompletan i neažuran. Osim toga, aktivnost, ocjena ova da 'aktivnosti teku uglavnom uredu i da nema kašnjenja', ne očekuje se kašnjenje – neargumentovano je u više slučajeva. Npr. kod zahtjeva za usvajanje zakona o centralnom antikorupcijskom tijelu, rok je bio naveden u tom izvještaju 15.9. i navodi se da nema, ne očekuje se kašnjenje. Evo, danas je 16., zakon nije došao u parlamentarnu proceduru. Dakle, ne stoji ocjena da se ne očekuje kašnjenje. Moguće je dakle ovde kašnjenje veliko oko ovog i još nekih zakona.

U trećoj grupi su četiri zahtjeva za koje je navedeno da postoje ozbiljni zastoji u ispunjavanju. I osim opće konstatacije da postoji ozbiljan zastoj nisu navedeni, u nekim slučajevima barem, detaljniji razlozi zastoja. Ja mislim, i mi smo ocijenili na Komisiji da je neophodan aktivniji angažman Vijeća ministara i svih drugih nadležnih institucija na državnom i entitetskom nivou radi što hitnijeg provođenja ovih zahtjeva koji su često vrlo značajni.

Imajući sve ovo u vidu, mi smo se opredijelili jučer na Komisiji da predložimo i da sugerišemo kolegijima da ovi zakoni koji su iz Mape puta, koje treba Parlament da usvoji, to je ovo antikorupciono tijelo, zakon o izmjenama Krivičnog zakona, za koji je vezano tri zahtjeva iz cjelokupnog: dakle usvajanje Krivičnog zakona znači usvajanje četiri zahtjeva istovremeno, da se ti zakoni koji su preostali da razmotrimo mogućnost i da se ovdje odlučimo da idu po skraćenoj proceduri. Ne hitna da bi se ostavila mogućnost amandmana, ali skraćena procedura bi eventualno omogućila da se do kraja septembra nešto uradi i da izvještaj sadrži ove dvije vrlo važne mjere koje bi u velikoj mjeri doprinijele kavalitetu izvještaja.

Dakle, i istovremeno ovo znači možda potrebu da se posebna sjednica krajem septembra, 30. je planirana, ali ako bude potrebe i posebna sjednica održi do kraja septembra, ako bude spremno da se ovi zadaci što se tiče Parlamentarne skupštine ispune.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Međutim, sigurno znate da mi u Parlamentu ne možemo promijeniti proceduru koju predlagač predloži. Možemo smanjivati proceduru sa hitne na skraćenu itd., ali zakoni koji nisu došli, ... možemo sugerisati da predlagač proceduru skрати, ali ako su već došli zakoni, mi, kao Parlament, poslovnički ne možemo skratiti proceduru.

Uvaženi drugi zamjenik predsjedavajućeg gospodin Beriz Belkić se javio za diskusiju. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Ja se pomalo bojim da ćemo imati reprizu rasprave o onom izvještaju sa 13. zajedničke sjednice, čije zaključke u vezi ovih stvari danas se praktično o njima izjašnjavam. I ovo o čemu je gospodin Halid Genjac pričao stoji. Stoji i u tom izvještaju koji je bio 13.

Ali evo, s obzirom na važnost pitanja, ja zaista nemam namjeru ponavljati ono što mi svi ovdje znamo, izuzev da istaknem jednu dimenziju da, meni se čini, mi u ovom trenutku nemamo bolje prilike za ohrabrenje ljudi u BiH nego ovaj pomak prema liberalizaciji viznog režima. Dakle, to nam je na neki način jedina šansa i jedino polje gdje imamo neke izgledе. Sve ove druge stvari su i reforme itd. stvar vremena i procesa, ali ovdje zaista imamo šansu, imajući na umu da je gospodin Ren u svom pismu jasno rekao da ako do 1. 10. mi uradimo ono što se od nas očekuje, oni će uraditi ono što su i obećali, dakle uključivanje BiH u bezvizni režim početkom 2010.

Dakle, u najkraćem da i ja dam neku vrstu svog komentara i neku vrstu i sugestija i prijedloga. Dakle, mi ovdje stvari moramo posmatrati u dva dijela. Dakle, generalne obaveze, o Izvještaju neću govoriti. Dakle, on je takve naravi, on je vjerovatno model, vjerovatno je to vrsta programa itd., vrlo je stereotipan i treba truda da čovjek razumije šta je sve, dokle je, kako je itd. U ovoj situaciji je možda trebalo se samo fokusirati na ono što nije izvršeno, gdje se zastalo itd. Ali evo, to je stvar izvještavanja. Ipak, uz malo truda se može razabrati gdje smo.

Dakle, ja ću govoriti sa dva aspekta. Dakle, generalno kako stojimo i ono šta je obaveza Parlamenta. Dakle, generalno, vidjeli ste, i gospodin Genjac je to spominjao itd., da mi imamo ozbiljne zastoje, dakle slažući se s ovim kada je riječ o ovih 38, da mi definitivno osim konstatacije da stvari idu dobro, da će se do 15. nešto kao znati itd., međutim 15. je prošao, mi samo i dalje ostajemo u saznanju da stvari idu dobro, a kako dobro i kad će se to završiti, niko živ ne zna ni ko je odgovoran, ni ko to vodi itd.

Dakle, ja ću se zadržati samo na ove četiri obaveze gdje kaže se da postoje ozbiljni zahtjevi. Dakle, kada je riječ o jedinstvenom funkcioniranju, dakle funkcionalni jedinstveni Ured

ombudsmena BiH, mi evo danas ćemo završiti taj svoj dio, kada je riječ o personalnom sastavu ombudsmena BiH, a zastoj je u Narodnoj skupštini RS-a. Dakle, treba pozvati Narodnu skupštinu RS-a. Koliko ja znam, to je pripremljeno bilo, pa je skinuto s dnevnog reda i očekivati je tokom ovog mjeseca da će to biti na dnevnom redu, dakle ovaj zakon o gašenju Institucije ombudsmena. Dakle, ta obaveza će se izvršiti kada Narodna skupština RS-a donese zakon o gašenju Institucije ombudsmena u entitetu. Dakle, ovaj model za razmjenu informacija iz policijskih registara itd. se stalno evidentira kao i parlamentarna obaveza, što nije tačno, što nije tačno. U onome što ja pratim, dakle jedan aktivan pristup pratim, pitam, informišem se, postoje modeli koji ne podrazumijevaju donošenje zakona, jer postoji zakonsko uporište da se to riješi nekim drugim aktima, smjernicama, odlukama itd. na nivou Vijeća ministara. Ostalo je sporno da li će model biti preko CIPS-a ili će model biti preko Ministarstva sigurnosti. Tu su nosioci posla ministar sigurnosti, ljudi iz Državne granične službe itd., ove agencije, policijske strukture i samo treba ih pozvati da završavaju svoj posao. Dakle, Parlament nije adresa na kojoj će se ove stvari rješavati.

Kada je riječ o provedbi policijskih zakona, mi se moramo složiti da je bilo do nas i u sporosti izbora ova dva odbora, Nezavisnog odbora i Odbora za žalbe itd., pa i ponašanja onih koji su izabrani. Mi smo morali intervenirati itd. da se održe te konstituirajuće sjednice, iako su izabrani predsjednici koji su mogli to da urade. Za očekivati je da su ti kandidati i ljudi koji su konkurisali pročitali ove zakone i razumjeli šta su njihove obaveze i da znaju da su oni ti koji raspisuju konkurse i konstituišu sjednice itd. Dakle, neki napredak je napravljen, konstituisan je ovaj Nezavisni odbor. Dakle, predsjedniče Nezavisnog odbora, pod hitno konkurs, procedura i imenovanje tih direktora i ovaj uslov će biti na taj način ispunjen.

I ovo osiguranje dostupnosti informacija o zaplijenjenim drogama i umiješanim licima na graničnim poslovima itd. je također direktno vezano s ovom tačkom, odnosno sa ovim modelom razmjene policijskih informacija iz policijskih registara. Dakle, praktično ove četiri stvari za koje se u ovom izvještaju navodi da su u ozbiljnom zastoju, meni se čini da se mogu brzo riješiti ako ovi koje sam pomenuo uz zahtjev ovog parlamenta, dakle i mi ne možemo se oprati od obaveza, jer su to i ljudi koje smo mi birali. Dakle, ovo bi se moglo u najkraćem mogućem roku riješiti.

Kada je riječ o obavezama ovog parlamenta, u prethodnim prijedlozima Komisije za evropske integracije je bilo da se od Vijeća ministara traži da sve zakone koji se tiču liberalizacije viznog režima, a usvajaju se na Parlamentu, da nam ih dostavljaju po hitnoj proceduri. Gospodin Živković je u pravu. Dakle, predlagač određuje to. Niko nije branio Vijeću ministara da ovaj današnji zakon, Krivični zakon o kojem mi raspravljamo, izmjene i dopune, da ga dostavi ili barem po skraćenoj proceduri. Ljudi su dostavili po redovnoj proceduri. Ali evo, mi danas imamo šansu da krenemo rješavati kada je u pitanje Krivični zakona, taj uslov da riješimo. Postoji mogućnost ako stvari su usaglašene. Jedinствен stav Vijeća ministara ... bio, a da mi kažemo idemo i u drugo čitanje. Postoji ta mogućnost da se Dom o tome odredi. Dakle, tu obavezu možemo regulisati.

Kad je riječ, kažem, o ovoj razmjeni informacija, ja ne mislim da će to biti obaveza ovog parlamenta i mi imamo još jednu obavezu, a to je ovaj zakon o uspostavi antikorupcionog tijela. Ja imam mišljenje, mi smo nekom našom aktivnošću Kolegija uspjeli ubaciti, da tako kažem, dogovoriti s Vijećem ministara da naša Nacionalna sekcija GOPAC-a bude uključena u

aktivnosti na izradi *Strategije borbe protiv korupcije, Akcionog plana* i uspostave ovog tijela i mislim da smo na taj način, ipak, dali neki svoj doprinos. Ja mislim da ovaj parlament treba tražiti da on usvaja ovu strategiju borbe protiv korupcije i, naravno, ovaj zakon o antikorupcionom tijelu. Prema informacijama koje ja imam, stvari su se privеле kraju. Dakle, sad je stvar opredjeljenja da li će završiti na nivou Vijeća ministara ta strategija, a zakon se predložiti prema Parlamentu ili će ovaj parlament biti u prilici da stane iza te strategije, a ja mislim da bi trebalo jer su takve inicijative i zahtjev i ranije bili.

I evo na kraju, dakle niko se ne može oprati od odgovornosti, svi mi smo mogli učestvovati, Kolegij je stvarno se pokušavao uključiti u sve te aktivnosti. I na kraju da kažem, kada je riječ o našoj Komisiji za evropske integracije, vrlo cijenim agilnost predsjednika i članova, naravno itd., međutim njihova se funkcija svela na prepričavanje materijala, tumačenje itd. onoga što mi svi znamo. Po sto puta jedno te isto. Komisija mora imati aktivan pristup. Pozvati predsjednika Interresorne grupe, pozvati ministra, razgovarati, učestvovati u svim tim procesima, a ne samo tumačiti kao što, evo, i ja izgleda sam pao u tu zamku, tumačim šta je to što bi trebalo, i pismo Oli Rena, i ovo, i ono. Dakle, svi moramo, na neki način, dati svoj doprinos, ili direktnim učešćem, ili pritiskom na one koji su odgovorni.

I evo da zaključim. Ja ipak vjerujem da mi možemo ... u ovih 15 dana ako sinhroniziramo aktivnosti i svako iskoristi, ne samo odgovornost nego i nadležnost koju ima, riješiti neke stvari, samo malo više hrabrosti i kod ministara i kod ovoga parlamenta i kod Vijeća ministara, naravno, i entitetskih vlada.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Husein Nanić sljedeći. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo koristim priliku da kažem par riječi o ovoj tački dnevnog reda. Prije svega, evo o konstataciji ovoj koju je iznio i gospodin Belkić vezano za zaključke naše komisije. Oni su zaista nabrojali ono što jeste konstatirano u Izvještaju, međutim nema nijednog konkretnog zaključka šta s ovim izvještajem: da li Komisija predlaže da mi ovaj izvještaj ne prihvatimo, da ga primimo na znanje, da ga vratimo itd. I u tom smislu, ja mislim da bi zaista i mišljenje naše komisije moralo biti, ja ne znam, možda je ovo maksimalan doseg kompromisa i mogućeg dogovora, ali ako je to dogovor, onda on nije dobar za funkcionisanje i dobivanje rezultata rada o onom o čemu mi raspravljamo.

Ovdje ... ove stvari koje su rečene, da ne bih ponavljao, znači mi imamo ostavljeno još obaveza Parlamentarnoj skupštini – tri, odnosno dvije obaveze. Od tog, danas imamo u prvom čitanju Krivični zakon, izmjene i dopune, i uz najbolji hodogram koji možemo da ostvarimo je da narednih mjesec dana može biti objavljen. Znači, tu mi kasnimo. Ovdje su svi rokovi, ... Vijeće ministara je samo uradilo Mapu puta i odredilo rokove i 15. septembar je ovdje ključni rok koji je naveden da će se određene stvari završiti. Međutim, evo mi nećemo ... kao

Parlamentarna skupština završiti Krivični zakon, nećemo ni drugi zakon, uspostavljanje tijela protiv korupcije, jer ga nemamo, nismo ga još ni dobili, nije još ni izrađen, koliko znam.

Druga stvar jeste u obavezama Vijeća ministara i vidimo da imamo četiri obaveze koje su kao teško će doći do usklađivanja i do rješavanja tih obaveza. Od te četiri obaveze, tri su obaveze Ministarstva sigurnosti. Mi smo to, kad je raspravljano i o ministru u ostavci, ... prošlom ministru, gospodinu Tariku Sadoviću, mi smo konstatirali da ima određenih problema i cijeli ovaj mandat su upravo poslanici iz SNSD-a, čiji je gospodin Špirić predsjedavajući, su konstantno imali priču o tome da je upravo to ministarstvo krivo za nesprovođenje ovih obaveza naših koje imamo prema međunarodnim obavezama.

Evo, sada imamo priliku da imenovanjem novog ministra stvari pokrenemo. Međutim, evo mi imamo, ja ne znam da li je uopće moguće da se u Ministarstvu ove stvari riješe bez ministra. Da li je uopće moguće da Vijeće ministara ove ključne stvari, koje pišu da je vrlo teško doći do sporazuma, da može da funkcioniše bez Kolegija Vijeća ministara i da može da se dođe do kosenzusa. I tu je isključiva odgovornost predsjedavajućeg Vijeća ministara, gospodina Špirića. I zaista je neopravdano i neodgovorno zašto danas gospodin Špirić nama nije ovdje iznio ove sve argumente, odnosno podatke, konkretno iz ovog izvještaja. U tom smislu, znači, od četiri obaveze, tri su Ministarstvo sigurnosti, i one su operativnog uglavnom karaktera i vidimo zbog čega onda te stvari stoje, kada imamo jasnu opstrukciju u neimenovanju ministra i nemogućnosti da se ta stvar završi.

Ovdje što bih na kraju rekao jeste da ja nisam za to da mi podržimo ovaj izvještaj uopće, jer ovih 38 obaveza koje su navedene, koje je gospodin Genjac jasno rekao, i ovdje je nama jasno napisano u Izvještaju je da su aktivnosti u toku i bit će po planu sa 15. 9. da će biti završene. Danas je već 16. 9., mi zaista nemamo informacije o zaista mnogo, mnogo tih aktivnosti koje bi trebale da se urade, i nema razloga da kažemo da su te obaveze ispoštovane i da su na tragu da budu riješene. Mi smo trebali danas imati, sa današnjim datumom, sa 15.9., jasno precizirano u ovom izvještaju šta je sve urađeno, šta nije urađeno, i da nam to bude prezentirano od strane onih koji trebaju da to urade. Međutim, izgleda da je Parlamentarna skupština jedina zainteresirana, da predsjedavajući Vijeća ministara i njegove službe nisu zainteresirani za ovu problematiku i mi imamo ovakvu situaciju kakvu imamo.

U tom smislu, ja zaista smatram da ne trebamo, na kraju bih rekao, ... dati podršku ovom izvještaju, jer on konstatirajući da je samo Vijeće ministara utvrdilo 15. 9. kao rok kada će ispoštovati ove obaveze, da ih nije ispoštovano 38, ne da su u planu da budu ispoštovane nego one nisu ispoštovane i nisu u roku, koji su oni sebi sami dali, ispoštovane.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju je uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Pa, bojim se da pred sobom imamo jednu sliku stanja koja je ukupni odraz stanja u vladajućoj strukturi u ovoj zemlji. Mi jedino što evidentno znamo je da je danas 16. septembar, a da je jučer bio 15. septembar, kada je trebalo biti realizirano ovo što su ljudi sami sebi zadali, znajući da imaju kao domaću zadaću od unazad par mjeseci.

Mi čak malo, kao Parlament, na sebe, bojim se ovakvim mišljenjem, naročito ovakvim istupom gospodina predsjednika Zajedničke komisije, kojeg ja izuzetno uvažavam i cijenim kao čovjeka koji hoće da riješi problem, pa makar on na kraju bio kriv za to, iako, objektivno je zadnji koji bi trebao da odgovara za to. Tako da se ovde Parlamentu u ovom izvještaju, je li, stavljaju, fakturišu tri zakona koje nam je predsjedavajući Interresorne grupe kao kukavičije jaje podmetnuo. I praktično, kad pogledate Izvještaj Interresorne grupe koji je pismo uz ovaj izvještaj, neko bi stekao dojam da je sve uredu, samo ima problema ovde u Parlamentarnoj skupštini. Čak kad pogledate ovde, je li, oni tvrde da imaju samo četiri neka problema u zastoju ili zastoj u problemima, sasvim svejedno, a ostalo sve ide kao flak, ide kao mlijeko i zaključiti je bilo da je to jučer završeno. Ali eto, imaju ovih par problema sa Parlamentarnom skupštinom.

Što se tiče problema sa Parlamentarnom skupštinom, izmjene i dopune Krivičnog zakona, to mi imamo u proceduri iz jednog jednostavnog razloga što smo to dobili od njih. A ova dva druga problema koja nam izvjesni gospodin Rizvo potura je zakon o uspostavljanju tijela za borbu protiv korupcije, koji ovaj parlament nije vidio još. Ja ne želim ovde da iznosim detalje o tome, kad je javnost sva se digla, kako su vrlo odgovorni ljudi ovde pokušavali da preuzmu na sebe odgovornost da makar sastave se komisije koje su davno trebale da postoje, pa se nisu ni sastale, a trebale su da proizvedu nešto što su trebali da budu radni materijali iz kojih će izaći zakoni koji će doći kod nas. I na kraju, ovdje se nama fakturiše da treba da usvojimo zakon koji još nismo ni vidjeli, jer ga nema u Vijeću ministara. Ili, ako ga ima, ima ga u nekim ladicama.

Zakonske odredbe adekvatno modelu za razmjenu informacija iz policijskih registara širom zemlje? To je također nešto što apsolutno nema veze s ovim parlamentom u ovoj fazi, nego stoji u nekim birokratskim ladicama za koje sam dugo vremena naivno mislio da je stvar jednog opšteg haosa koji vlada u vladajućim strukturama u Vijeću ministara, međutim sad s ovim izvještajem sam potpuno siguran da je to projektirani haos. Projektirani haos kojim direktno rukovodi predsjedavajući Vijeća ministara. Svjesno projektira haos i pravi nas sve budalama. Činjenica da nema ovde ni Tarika ni Sadika jeste problem, to jeste problem. Ali, ne možemo njima fakturisati – jednog smo razdužili, a drugog nismo zadužili. Ali zato ovde nam nema predsjedavajućeg Vijeća ministara. Interesantno, vidio sam da od ovoga nema ništa, kad sam vidio gospodina Novića koji kao, je li, po zanimanju pametan među njima je otišao na vrijeme, jer zna da je direktno odgovoran za ovo, da bi morao da odgovara na neka pitanja koja ovde pišu.

Nema tu ni Svena Alkalaja. Jedino je ministar pravde, po starom dobrom običaju stoji tu, i vjerovatno će nam dati neki odgovor, ali objektivno, masa stvari koje ovde fale, fali zato što nema odgovarajućeg imputa od Ministarstva pravde, odnosno interesornih grupa koje su direktno njemu podložne.

Nama je čak u materijalu dat prvi od ovih uslova, piše, je li, uvesti biometrijske pasoše. I čak je tu prepisano ono što je Evropska komisija, što je monitoring grupa nam rekla još 8. 6. To čak se niko nije potrudio ni da ovo, kad je prepisao, da nam da odgovor na ovo što je prepisao od 8. 6. a, molim vas, na prvoj strani kaže *Zahtjev Evropske komisije iz ocjene Mape puta*, pa onda birokratski sve fino sastavljeno kompjuterski ..., sve stoji, samo niko od njih ovo nije čitao i mislio je da mi nećemo čitati. Kaže: *uvesti biometrijske pasoše*. I sad stoji, pazite, napomena od 8. 6., kaže: *molimo specificirati broj izdatih biometrijskih pasoša*. Pa je li to oni nas mole ovdje da im mi kažemo koliko je biometrijskih pasoša specificirano? Zato nema Sredoja, jer bi morao da nas moli ili mi njega da molimo. Koliko je biometrijskih pasoša izdato? Jasno je kao dan, ja u posljednje vrijeme sa svim stranim diplomata iz EU s kojim razgovaram, u funkciji kao i mnogi od vas, i vjerovatno mnogi od vas više to rade, na pitanje, dajte, Ad.1. nepravdu je napravila Evropska komisija što nas je stavila u ovu poziciju, nepravdu je napravila prema BiH i prema, pustimo sad, da ne govorim prema građanima, nepravdu je napravila prema nama. Nije ovo smjela uraditi, a da dozvoli i da zeleno svjetlo Makedoniji, Srbiji i Crnoj Gori. To se nije smjelo uraditi. To su dupli aršini. Ali, kad to kažete, svaki od vas pita, znate li koliko je biometrijskih pasoša izdala Srbija, znate li koliko je izdato ovde. I samo to pitanje kad daju, ti ispušeš kao dušica. Sve mimo tih biometrijskih ..., da je počelo izdavanje ozbiljno, mi bi imali potpunu argumetnaciju za nepravdu koja nam je napravljena. Ali ne možemo da argumentirano tražimo od ljudi, sve je ovo, sve bi se ovo prihvatilo, sve bi ovo moglo proći, sve bi se ovo kroz neke komisije, kroz neke koordinacije zamuljalo, ali biometrijski pasoši su tačka na *i*, bez nje nema *i*.

Dakle, zašto ovo sve govorim? Zato što zaista smatram, gospodine predsjedavajući, da mi danas ovo trebamo uozbiljiti. Pazite, mi ovde kad nekog smijenimo i kad se pokrene procedura za nekoga, Vi, kad vidi čovjek da nema ničiju podršku, nema podršku svoje stranke, nema parlamentarne većine, nema većine u ovom parlamentu, moraš špartlom da ga skidaš sa fotelje. Uveli smo drugi dom u igru da bi dobili na vremenu da čovjek još tamo sjedi. Ne da da se izađe iz njegove kancelarije dok on ne uđe.

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

ZLATKO LAGUMDŽIJA:
Šta?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Molim vas bez dobacivanja.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dakle, u pravu je čovjek, je li, mislim Bakir stvarno s pravom me podsjeća na film *Nevinost bez zaštite* gdje famozni akrobata Aleksić leti iznad Beograda zubima zakačen za ljestvice koje vise na avionu. E taman ovo kao što Bakir kaže. Mi smo ti ovde izgleda kao onaj Dragoljub Aleksić, koji se borimo u filmu *Nevinost bez zaštite*. Ovdje očigledno su nevini građani ove zemlje koji apsolutno nemaju zaštitu od ljudi koji je predstavljaju. I mislim da je ovo (zahvaljujem se na upadici, Bakir je uvijek bio duhovit čovjek i ja sam to oduvijek cijenio), dakle mislim da je danas dobro da se ovaj parlament očituje, samo da se očituje o tome ima li ovo

Vijeće ministara uopšte parlamentarnu većinu. Ima li iza ovog Vijeća ministara, ovako kako radi, nećemo ih mi smijeniti, samo treba vidjeti, da se vidi da li ovdje ima 22 čovjeka, 22 čovjeka sa i bez entitetske većine, kako god hoćege, ima li 22 čovjeka koji evo ovo podržavaju? Ako nema, onda ovo Vijeće ministara bolje da samo ode.

... Neće, znam da neće, ali nema veze, ja želim da iznesem stav SDP-a. Mi ćemo svaki od ovih uslova koji dođe pred ovaj parlament iščekičan od Vijeća ministara – ima našu podršku što je u ovom ovde, sve što ovde piše ima našu podršku, čak i sa felerima, čak i sa fulama. Ispraviti ćemo ih. Vi i kad usvojite zakone koji su dobri, vi ih ne primjenjujete, pa ne znam što bi loše primjenjivali, tako da ako treba neki da usvojimo da dobije se bezvizni režim, pa nema veze, popraviti ćemo poslije. Dakle, da bi se dobio bezvizni režim, svaki od zakona koji kaže čekić ovdje tup, uslov za liberalizaciju imate, dat ćemo sugestiju, a na kraju, kad bude stani-pani, ako je do nas imate glasove, eto da to bude ova dva-tri zakona pa ćemo ih poslije popravljati.

Ja predlažem, gospodine predsjedavajući, dva zaključka, pošto nema ljudi koji bi ovo trebali da čuju, 'da pozovemo Vijeće ministara da bude u stalnom zasjedanju za ispunjenje ovih uslova'.

I drugi zaključak 'da Predstavnički dom će biti u stalnom zasjedanju prateći dinamiku Vijeća ministara u obavezi da se očituje o svim zakonima koje dobije u roku od 24 sata nakon usvajanja na Vijeću ministara'.

Dakle, pod jedan, da ih pozovemo da budu u stalnom zasjedanju o ovome i da oni sazivaju interresorne grupe. Ovdje ima dovoljno sala da nas zovu na naše komisije i da mi budemo u stalnom zasjedanju prateći njih u mjeri ..., i da smo tu na raspolaganju u roku od 24 sata da se očitujemo o svakom prijedlogu koji dođe, koji je naša obaveza. Mislim da bi to

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

koliko-toliko bilo konstruktivno, a s obzirom da ćemo biti u stalnom zasjedanju, imat ćemo vremena da pričamo.

Hvala vam lijepo, gospodine predsjedavajući.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

... može skinuti ... na ovim izborima ali o tom, po tom.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Matić. Izvolite.

SLAVKO MATIĆ:

Gospodine predsjedatelju, uvažene kolegice i kolege zastupnici, poštovani predstavnici Vijeća ministara, poštovani gosti, zahtjevi ili uvjeti za liberalizaciju viznog režima o kojima danas razgovaramo i koji su tretirani kroz ovo izvješće bili su poznati i puno prije 8. 6. 2009. godine. Na te uvjete potrošili smo dosta mjeseci, za neke možda i godina, pa ih nismo riješili i očito je, a to možda sebi danas ne želimo priznati, da su naša očekivanja sredinom sedmog mjeseca ove godine da će se ovi zahtjevi, odnosno uvjeti, razriješiti i ispuniti tijekom razdoblja koje je tad bilo pred nama za manje od dva mjeseca, od 15. 7. do 7. 9., koliko ovo izvješće tretira vremena, a to vrijeme je uglavnom najveći dio vrijeme godišnjih odmora, da su ta naša očekivanja bila preambiciozna, ne uzimajući u obzir da mnoge od ovih zahtjeva nije trebala riješiti Parlamentarna skupština nego neke druge institucije. Ali te druge institucije su očito bile, u tom vremenu, na godišnjim odmorima. To nije nikakav alibi, a pogotovo nam nije utjeha za sve ono što nije urađeno, a trebalo je biti urađeno.

Ja, prije svega, podržavam konstatacije našeg Zajedničkog povjerenstva za europske integracije a koje govore o ... nepotpuno i neažurirano kao i s ocjenama da nedostaje definiranje problema, odnosno razloga za zastoj kod četiri zahtjeva, koja se tretiraju, nigdje se ne govori koji su to stvarni problemi, koji su stvarni razlozi za takav zastoj. Isto tako, stječe se dojam kod ovih 38 kad se kaže da je realizacija u tijeku i da ne postoje ozbiljniji problemi da to ne bude riješeno, da će to sve ovih dana biti riješeno. Od 7. 9. do 15. 9. ne znamo da li je išta riješeno. Uz potporu za zaključak koji predlaže Zajedničko povjerenstvo za europske integracije da svi zakoni koji su nabrojani kroz ove zahtjeve da nam u proceduru stignu po skraćenom ili eventualno žurnom postupku, mislim da nedostaje i zaključak da zatražimo novo cjelovitije, ažurirano izvješće od Vijeća ministara sa, recimo, 30. 9., i da sa tim danom točno znamo što je to realizirano, što još uvijek nije realizirano i, ako i dalje postoje zastoji i problemi u realizaciji pojedinih zahtjeva, da se točno pobroje ti problemi i razlozi za takve zastoje.

Uza sve ovo što je navedeno, meni uistinu nije jasna konstatacija na 26. strani Izvješća, u dnu ove strane, a u dijelu koji govori o pravnim i administrativnim mjerama poduzetim na provedbi međunarodnih standarda, uključujući preostale GRECO preporuke, kaže se 'provesti mjere za koje postoji mogućnost'. Blago rečeno, vrlo nejasna definicija za provođenje mjera. Ne kaže se što za one za koje ne postoji mogućnost, koji razlog da ne postoji mogućnost i koje su to za koje postoje, a koje su to za koje ne postoji.

Mislim da bi bilo dobro da zatražimo cjelovito ažurirano izvješće sa datumom koji bi bio realan, ako se ovdje govori da mnogi od ovih zahtjeva se mogu u relativno kratkom vremenskom razdoblju razriješiti, realizirati. Možda bi bilo dobro da to već bude 30. 9. i da to izvješće, koje bi od 30. 9. pa u narednih pet-šest dana Vijeće ministara pripremilo, razmatramo na prvoj narednoj sjednici nakon toga, ali sa točnim presjekom što je to stvarno realizirano i sa točnim definiranjem problema za one zahtjeve koji nisu realizirani.

Hvala.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Mehmed Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, ja ću se kratko osvrnuti na ovaj izvještaj i ono što sam ovdje zapazio. ... U 38 rubrika navodi se da aktivnosti na ispunjavanju zahtjeva teku u skladu sa planom, nisu uočeni problemi koji bi onemogućili ili usporili ispunjavanje zahtjeva. Ovo *onemogućili*, ponavlja se 38 puta, to je ono copy paste itd.

Međutim, ova konstatacija koja se ovde navodi je zaista pod upitnikom i to navodim iz onoga što sam lično iskusio. Naime, kao predsjedavajući Izvršnog odbora GOPAK-a prisustvovao sam, odnosno učestvovao u radu Interresorne grupe koja je dobila zadatak da izradi 'Zakon o formiranju antikorupcionog tijela', te 'Strategiju za borbu protiv korupcije' i u te dvije-tri rubrike koje se odnose na pomenuti zakon i na izradu ove strategije upravo se navodi da se aktivnosti ispunjavaju bez problema, da nema nikakvih problema. Međutim, činjenica je da je bilo itekako velikih problema, strašnog razilaženja u pristupu izradi zakona i, na kraju, ja ne znam da li se uspjela postići saglasnost, ali, čak i da se postigne, mislim da bi trebalo učiniti sve i da mi ovdje treba da učinimo napore da ukoliko dođe ovaj zakon da se on pripremi i predloži na usvajanje po hitnoj proceduri, kako bi mogao opravdati ovo što je napisano vezano za ovaj zakon.

Mi to predlažemo i zbog toga što smo na našoj sjednici GOPAK-a predložili i poslali pisani zahtjev Vijeću ministara da se dva naša člana uvrste u Interresornu radnu grupu za izradu zakona kojeg sam pomenuo. Na to nismo dobili nikakav odgovor. Jedino smo kao GOPAK obaviješteni o tome da možemo kao posmatrači učestvovati u izradi ovog zakona. Dakle, kada je u pitanju 'Zakon o formiranju Agencije za sprečavanje i za borbu protiv korupcije' i za ovu strategiju, koju svakako pretpostavljam da treba da usvoji Parlament, mislim da se može dosta uraditi da bi se na kraju ispunio jedan od ovih uvjeta vezan za liberalizaciju viznog režima.

Ovo navodim iz prostog razloga što je zaista pod velikim znakom pitanja opravdanost da se na 38 mjesta, odnosno 38 rubrika navede da se aktivnosti ispunjavaju u skladu sa planom.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju je uvaženi poslanik Jozo Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi ministre, vidite, u ovakvoj ozbiljnoj situaciji i u svakoj ozbiljnoj zemlji kad bi se raspravljalo ovako jedno krupno pitanje ono bi sigurno

odlučivalo o sudbini opstanka vlasti u toj zemlji. A vidite kakav mi imamo odnos prema ovako jednoj važnoj temi, koja ima golemi značaj za građane BiH.

Kada je bilo već izvjesno polovinom ove godine da BiH neće, nažalost, ispuniti uvjete da se priključi grupi balkanskih zemalja koje stječu liberalniji vizni režim, ja sam tad rekao da se radi o zapravo jednoj totalno ispoljenoj neodgovornosti vlasti BiH prema svojim građanima, da ne upotrijebim težu riječ. Vlast je zapravo kaznila svoje građane BiH. Poznati su bili preduvjeti za ispunjenje Mape puta poodavno, kao što su poznati preduvjeti, odnosno obaveze ispunjenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, kao što su poznati kriteriji puta BiH ka EU. Međutim, kad god se nađe na dnevnom redu analiza tog hoda BiH ka EU, mi imamo, nažalost, uvijek istu situaciju. To je zbog toga što nema istinske opredijeljenosti ove vlasti da pokrene BiH ozbiljnom putu ka EU. Mapa puta je bila izvrsna šansa, to je jedan bio golemi korak BiH, iskorak ka EU. Međutim, teže od svega ovoga pada jedna opća sumorna slika koju BiH sa ovim svim odašilje, koja, raspravljajući dakle o ovome, nema snage ne ukazati na pravog krivca, na pravog uzročnika, na prave razloge zašto se to ne dešava. Mene ovo potpuno podsjeća na stanje iz prošle godine u četvrtom mjesecu, ako se dobro sjećam, kad smo zbog cajtnota, da kažem, u pogledu potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju ishitreno usvojili neke reformske zakone o policiji. I vidite, nakon godinu, nakon 15 mjeseci je trebalo da se na temelju tih zakona imenuju policijska tijela koji proističu iz tog zakona. Pa vas sad pitam šta smo mi imali kao država koristi od tih policijskih zakona koji su nama bili osnova za zaključivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Bojim se, dakle i sada kada bismo imali toliku blagonaklonost EU, Evropske komisije, pa da nam nešto progleda kroz prste, da mi zapravo ne činimo suštinski ništa u poboljšanju uvjeta življenja u BiH. I to je ono što je najlošije. I da ne bih ponavljao sad ono što su već i kolege istakle, da mi zapravo nemamo ni trenera ni kapitena u ovoj zemlji, nemamo sinteze, nemamo onog nosioca posla, ne znamo ko je odgovoran, ja zaključujem da je najveća odgovornost na ovom parlamentu, konkretnije na parlamentarnoj većini. Najveću odgovornost i za ovu stvar snosi parlamentarna većina. To ste vi, gospodine. Kad su me pitali osjećam li se i ja odgovornim, ja sam rekao da, osjećam se odgovornim pošto sam član najvišeg zakonodavnog tijela. Ali se ne osjećam krivim, jer ono što je kolega Lagumdžija maloprije rekao, nije bilo važnog zakona koji čini napredak BiH u ovom smislu a da SDP nije to podržavao. Ali gospodo, ukoliko nema snage, mi smo ukazivali na probleme, pokretali inicijativu za nerad, da se sankcionira nerad Vijeća ministara. To je bilo bezuspješno. I zato kažem sad: ukoliko parlamentarna većina ne smogne snage da kaže i ukaže na krivce za ovako ozbiljno stanje, onda ona postaje najveći krivac za ovo.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Adem Huskić sljedeći. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine predsjedavajući, ja moram reći da sam u neku ruku malo zbunjen ovim materijalom i nazivom ove tačke kako je ona definisana ovde. Ne znam da li ja nemam kompletan materijal ili ste Vi pogrešno definisali tačku. Ja imam materijal koji je poslala Interresorna radna grupa, a ne Vijeće ministara, ne znam kako je kod ostalih, a tačka dnevnog reda je definisana kao da je to *Izveštaj Vijeća ministara*.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

ADEM HUSKIĆ:

Ne znam ja da li je isti jer formalno a možda i suštinski ovo je materijal Interresorne radne grupe. E sad, moguće da Vijeće ministara misli da je ovaj, ili tako se može zaključiti ako je ovo njihov materijal, da onda oni smatraju da su formiranjem radne grupe, odnosno Interresorne radne grupe završili svoj dio posla i rekli, evo, mi smo formirali Interresornu radnu grupu, oni će vam popunjavati te obrasce, a vi čitajte tamo, uradite šta hoćete, zaključujte, to nas ne zanima. Otprilike bi se mogle i tako stvari postaviti. I onda, kao što reče kolega Lagumdžija, nama je učinjena nepravda, ja sam mislio da će reći da ovaj parlament, a meni se čini da više ličimo na Kalimera nego na Parlament – stalo u nekoj poziciji da trpimo neku nepravdu ili od Olija Rena ili od Vijeća ministara ili od nekog trećeg.

Ja mislim da je kolega Nanić dobro predložio i ja se slažem da ovaj materijal ne prihvatimo danas, da ga vratimo, iz dva razloga. Prvo što, po meni, on nije materijal Vijeća ministara, ja ne mogu to zaključiti. To je jedna stvr. I druga stvar, ako jeste, ne vidim predsjednika Vijeća ministara, odnosno predsjedavajućeg, niti zamjenika a ja ne mislim, zaista tako iskreno govorim, ne mislim da ima važnije stvari danas od ove. Ako ima nešto što je važnije od ovoga, svaka čast, ali meni se čini da je ovo danas, na ovom mjestu, u ovoj zgradi, najvažnija tačka dnevnog reda, jer ovo je stvar koja najviše zanima građane BiH, bez obzira gdje žive, čime se bave, koliko su obrazovani ili neobrazovani – ovo svakog zanima.

Još jedna stvar koju želim da kažem, da je ovde u ovom izvještaju, i to su kolege već spominjale, po mom mišljenju, nekorektno navedena obaveza Parlamentarne skupštine BiH, odnosno naša ovdje, i zbog javnosti ja mislim treba reći da, šta se tiče Parlamenta, jedina obavezu koju mi možemo trenutno ispuniti i ispunjavati je usvajanje izmjene Krivičnog zakona. Ovo oko pitanja korupcije i ostalog, to nama još nije došlo i ne zna se kada će.

Da skratim, predlažem da vratimo ovaj izvještaj Vijeću ministara, mislim da bi to bila jača poruka i Vijeću ministara i građanima i da bi mi izgledali puno ozbiljnije nego da prihvatimo ovakav materijal.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju se javio prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, uvaženi članu Vijeća ministara, poštovani gosti, ja moram reći da sam u dilemi od početka ove točke dnevnog reda i mislio sam u početku se javiti pa predložiti da je skinemo s dnevnog reda, odnosno da odložimo raspravu o ovoj točki, ali evo, u razmišljanju rasprava je počela, pa sam razmišljao da li se uopće uključiti u raspravu.

Ja ću prvo reći da ovaj materijal koji smo mi dobili je korektan materijal. On je jedan izvještaj o izvršenju plana aktivnosti. On je takav kakav jeste. Mi s tim kakvo jeste stanje možemo biti zadovoljni, možemo biti nezadovoljni. Mislim da nije korektno gospodina Rizvu koji ovdje strpljivo sluša kritike i na svoj račun, iako moram reći ne vidim zašto je on odgovoran, nije korektno napadati za korektnu informaciju o stvarnom stanju stvari kada je u pitanju liberalizacija viznog režima. Neko je danas spominjao da mi od 7. 6. ove godine znamo šta su nam još obveze. Ja bih to malo proširio, mi od prije godinu dana znamo šta su nam obveze. I što se tiče Parlamenta, složit ću se sa svima onima koji su rekli da se vrlo često neopravdano neki računi ispostavljaju Parlamentu. Međutim, imajući u vidu činjenicu da smo mi i tijelo koje bira, imenuje, potvrđuje izvršnu vlast, kontrolira je, nadzire itd., ne možemo pobjeći i od tog dijela odgovornosti, htjeli mi to ili ne.

Mislim da smo možda u prevelikim očekivanjima danas svi pod nekakvim dojmovima, međutim možda smo nespretno pripremili kompletnu ovu materiju. Čini mi se da bi u ovom trenutku više priličilo da smo imali analizu neispunjenih uvjeta, znači sa prijedlogom ili detekcijom problema koji su uzrok neispunjenosti tih uvjeta i prijedlogom mogućih mjera kako da prevaziđemo te probleme i kako bismo uistinu mogli onda doći do činjenice da možemo konstatirati da smo ispunili sve preuzete obveze.

To bi možda bio način da je kako nije. Ono što se meni vrlo često, ne znam kako kome od vas, ovih dana nameće u razmišljanju – šta je razlog. Vidite, mi nismo ovdje jedan od ovih problematičnih, hajde da kažem, neispunjenih uvjeta je razmjena informacija između policijskih registara širom zemlje. To je jedan od problema i tamo sam negdje pročitao onu opasku: ne vidi se način maltene kako da se to razriješi. Hajmo zamisliti činjenicu ili situaciju u kojoj ovo nije uvjet za evropske ili bilo kakve druge integracije, pustimo po strani to. Da li bi se možda tad ovo pitanje riješilo? Jer ja ne mogu da skontam, zar je moguće da nekom nije u interesu, između ovih agencija koje provode zakon, da međusobno razmjenjuju informacije. Kako misle raditi? Pa oni ne mogu raditi ako ne razmjenjuju informacije. A razmjenjuju se informacije sa drugim državama preko Interpola itd. sa kontinentima, a mi razmišljamo hoćemo li razmjenjivati informacije između političkih agencija unutar jedne zemlje. Stvarno ne vidim, evo, uzeo sam ovaj jedan primjer kao primjer zbog koga ću postaviti sljedeće pitanje. Jesmo li mi iskreni? Je li mi stvarno želimo evropske integracije? Znači, je li stvarno želimo? Jesmo li mi ikad ozbiljnu

raspravu otvorili šta to znači nama, BiH, građanima BiH to što mi kažemo da svi smo u BiH i postoji konsenzus o dva pitanja, evropske i evroatlantske integracije. I svi to kao papagaji ponavljamo, kad god stignemo i gdje god stignemo. Jesmo li uvjereni da je tako? Kako to onda, ako smo baš svi tako opredijeljeni, da ne želimo ispunjavati uvjete koji vode na tom putu, koji su uvjet, znači da realiziramo te ciljeve za koje smo, kao navodno, svi konsenzusom opredijeljeni. Ja moram reći da je ključno pitanje to pitanje. Želimo li mi istinski, iskreno, svi znači koji sudjelujemo u tom procesu, te evropske integracije i jesmo li svjesni šta te evropske integracije donose pozitivnog, a šta možda i negativnog za sve nas u BiH? Meni se ponekad učini da su neki svjesniji, pod znacima navoda, pa nam možda zbog toga oni usporavaju ovaj evropski put BiH, ili sam možda u zabludi, što bih volio, ali mi uistinu nije jasno zbog čega na ovako, evo rekao bih, jednostavnim pitanjima mi se spotaknemo, i onda sad problem je kako ga preskočiti.

Nisam pametan zbog vlastitih dilema šta je razlog ovog, kakav prijedlog zaključka predložiti, jer sve što bih predložio morao bih postaviti tezu. Ako jesmo za evropske integracije, ovo mi možemo riješiti, i onda stoji ovaj prijedlog i da Vijeće ministara stalno zasjeda i da mi stalno zasjedamo i da mi čekamo ovdje čim oni nešto urade da mi dalje pustimo to. To ima smisla ako jesmo. Ali, ako nismo, onda ćemo samo dodatno nabijati troškove ovdje, a rezultati će biti isti kakvi su i ovako. Znači, moramo uistinu vidjeti i sama činjenica da mi danas ovdje oko ove, kako volimo reći, najprioritetnije stvari u BiH imamo, evo, u ovom trenutku, samo dva ministra iz Vijeća ministara, govori dovoljno o tome jesmo li mi uistinu za to ili nismo, je li ovo najvažnija tema u BiH. Sudeći po tome, nije.

Pogledajte malo i evo listu rasprava. Moguće da nije neka svrshodnost ni mi što smo raspravljali. ... Koji je interes za ovu temu svih nas? Pogledajte neka periferna pitanja pa ćete vidjeti po 30 prijavljenih, 60 replika itd. Mi se oko ovoga svi slažemo. Nemate nijedne replike danas ni na jednu raspravu o ovom pitanju koje je vrlo bitno. Kako to, ako se svi slažemo, ako je takav konsenzus. Obično se replike iznose kad ne postoji suglasje. Znači, mi smo svi suglasni ali nam nešto ne ide. Mislim da je vrijeme da se, krajnje je vrijeme da se preispitamo što nam ne ide i je li možda ovo moje pitanje, a volio bih da je bez veze postavljeno, je li, bez veze postavljeno, jesmo li mi uistinu za evropske integracije. Ako jesmo, ja vjerujem da ćemo vrlo brzo sve ove uvjete ispuniti i da će i Vijeće ministara i svi ostali koji sudjeluju, i entiteti i niže razine i općine itd. O tome mi danas nismo raspravljali, nismo raspravljali o problemima – evo ovde je sad ministar civilnih poslova – o problemima koje ovo ministarstvo vjerovatno ima da ispuni jedan dio uvjeta koji se njega tiče, a koji se tiče sigurnosti dokumenata i matičnih ureda i uvezanosti itd. Nismo. Međutim, problem je što mi često nemamo svi informacije. I to je problem. Ja bih volio da smo danas imali informacije gdje su problemi i da Vijeće ministara od nas zatraži da mu pomognemo da te probleme otkloni kako bismo izvršili ovo što je pred nama.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić za diskusiju. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Evo, neko reče nije bilo replika iako je bilo povoda za replike, jer očito je da bi neki trampili liberalizaciju ako bi mogli nađiti predsjedavajućem Vijeća ministara. To je očito da je važnije nađiti njemu nego napraviti pomak kada je u pitanju ovo o čemu danas raspravljamo. Bilo je tu i diskusija koje kad izvadite iz konteksta izgledaju jedno, (evo nema kolege Lagumdžije), prozivanja ministra Novića kada su u pitanju pasoši, iz njegovog ugla gledanja, a kada mu pomenete probleme u opštinama koliko ih ima brojčano, neko je to rekao, sa matičnim knjigama i svim onim što prati, onda normalno o tome on nije govorio jer je htio da postigne nešto drugo.

Vijeće ministara, pa i ovaj parlament kad je imao dva peha, isto što je kolega Lagumdžija rekao da smo imali peh sa jednim ubačenim ministrom u Vijeće ministara koga, kako on reče, ni špartlom nismo mogli istjerati. Normalno da je ostavilo traga i da je ostavilo posljedica, da imate tu problem i da ga istjeramo pod tako teškim optužbama. I normalno da imamo problem sa ovim čim danas imamo, ranije neka hapšenja i sve slično, ali nisam se ja javio zbog toga nego jednostavno s obzirom da je ovdje predsjedavajući Interresorne radne grupe, gospodin Rizvo, ja ga pozivam da da komentare na ove neke stvari, s obzirom da je on tu i da je ovlašten od Vijeća ministara da to danas komentariše ili neko drugi ako ima, znači na primjedbe onih kolega poslanika koji su ukazivali na to. Mi smo, kada smo ih izabrali, odnosno kada smo pozdravili izbor, smatrali da ti ljudi to vode u zajedničkom interesu i da će objasniti eventualno razloge i ono što je sporno pred ovim parlamentom. Ne mislim da je ova Interresorna grupa nevažna.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja sam na početku ove tačke dnevnog reda dao mogućnost Savjetu ministara da se odredi i ima uvijek pravo da se javi za diskusiju kao što je to uradio uvaženi ministar Sredoje Nović, njemu dajem riječ.

Izvolite.

SREDOJE NOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi poslanici, ja sa žaljenjem konstatujem da sam morao na kratko izaći zbog ranije preuzetih obaveza i jednog razgovora koji nisam mogao mimoići, ali želim da vas samo relativno kratko upoznam o pitanjima biometrijskih pasoša, i ne bih htio vaše dragocjeno vrijeme da koristim ili pak ponajmanje da zloupotrebjavam.

Moje ministarstvo je preduzelo ono što smatramo da je nužno bilo preduzeti, a neću da kažem i više od toga jer za građane BiH ne možete preduzeti više nego što to oni zasluđuju. Naime, mi smo se opredijelili prije gotovo evo 20 dana da obiđemo neposredno cijelu BiH i da neposredno na terenu razgovaramo sa svim ministarstvima unutrašnjih poslova, prije svega u svim kantonima, a potom da razgovaramo i sa Ministarstvom pravde Federacije u Federaciji, te

Ministarstvom za lokalnu upravu i samoupravu u RS-u, te sa nekim drugim ministarstvima na nivou BiH koja participiraju u ovoj vrlo bitnoj problematici.

Ja vam moram reći da jedna je dimenzija kad mi razgovaramo o obavezama koje treba da ispune državna ministarstva, a druga je mnogo delikatnija obaveza koje trebaju da ispune lokalni organi, odnosno kantonalna ministarstva, prije svega unutrašnjih poslova, ali posebno organi nadležni za matične knjige. Nije tako jednostavno kako se ponekad nama čini, jer dovoljno je za samo malo letimičan pregled da ostvarite svi u matične knjige u BiH u bilo kom matičnom uredu, pa i tobož najorganizovanijem u Sarajevu gdje su elektronski riješene matične knjige, ali matične knjige u koje u osnovi danas niko ne vjeruje da su tačne.

Dakle, mi potpuno krećemo u jednu snažnu reformu matičnih ureda. I dogovor je postignut sa Ministarstvom pravde u Federaciji, te ministrom i Ministarstvom za upravu i lokalnu samoupravu u RS-u da po hitnom postupku u svoje parlamente puste identične zakone koji su usaglašeni, dakle u oba entiteta, o matičnim knjigama i elektronskom vođenju matičnih knjiga. Dakle, ta dva zakona. Oni će omogućiti pravno da se uopšte matične knjige elektronski vode, jer mi u ovom trenutku u BiH to nemamo.

Bez obzira na to, dakle ono što sam dobio uvjerenja u organima, odnosno kantonalnim ministarstvima unutrašnjih poslova, gotovo da su ispunili svoje uslove za izdavanje biometrijskih pasoša. Mi smo prije svega, ja mislim osam dana, upravo poslali na teren u svim opštinama, dakle po prvi put da neko sa državnog nivoa šalje svim opštinama dopise u kojima od načelnika opština, od ministara unutrašnjih poslova, tražimo da nam eksplicite kažu jesu li ispunili sve standarde koji su im dostavljeni prije mnogo vremena u pogledu obezbjeđivanja svih uslova za izdavanje biometrijskih pasoša.

Ono što je stiglo do sada odgovora, to je negdje 70%- 80%, očekujemo da će ova dva-tri dana stići i svi ostali, na bazi čega ćemo napraviti jednu potpunu, cjelovitu informaciju za Savjet ministara i naravno ovaj parlament, gdje ćemo tačno i precizno moći reći je li neka opština, nije ili jeste, ispunila sve predviđene uslove za izdavanje biometrijskih pasoša.

Svi razgovori koji su vođeni sa nadležnim organima, odnosno oko početka izdavanja biometrijskih pasoša, potvrđuje praktično da ono što je predviđeno ugovorom sa dobavljačem o datumu isporuke biometrijskih knjižica, a to je 15. oktobar, da je to termin kada će se moći definitivno prvi biometrijski pasoši izdati. Sve drugo što smo vodili pregovore sa dobavljačima da nam ubrzaju, da nam skrate taj rok, mi nismo bili u prilici, odnosno bila su obećanja ali nas je prije dva dana obavijestio dobavljač da ne može prije 15. oktobra isporučiti prve biometrijske pasoše. Tada bi definitivno, dakle kao što je to i predviđeno, u BiH počelo izdavanje biometrijskih pasoša. Ja se nadam da će to biti konačan termin, konačan datum kada neće biti bilo kakvog odlaganja, jer sve drugo je zaista spremno što se tiče organa za unutrašnje poslove i matičnih ureda koji sada čine.

Ali, ja sam jednom sa ove govornice sve vas zamolio, sve stranke koje participiraju na državnom nivou, sigurno drže i određenu vlast u opštinama, i ne vjerujem da ima i jedna stranka koja istovremeno ne učestvuje i u opštinama, zamolio da načelnici opština, da se prenese i vašom

linijom, da oni direktno se pomognu bukvalno u sređivanju matičnih ureda, jer nema drugog rješenja. Ne postoji sa državnog nivoa mogućnost da neko može naložiti to da se to mora ubrzati. Dakle, i to nam je izuzetno stalo. Ja sam u dosta opština bio i vidio kakvo je stanje zaista u matičnim uredima. Mora se priznati da je drastično poboljšano unazad pola godine to stanje. I mi vjerujemo da će ono takvo i da bude.

Prema tome, da samo zaključim, da vam više ne oduzimam vrijeme, biometrijski pasoš, procedura, sve ono što je predviđeno ide potpuno utvrđenom dinamikom i ni jedan dan de facto nema odstupanja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Uvaženi poslanik Halid Genjac, još nešto. Izvolite.

HALID GENJAC:

Ma, to je da iskoristim kao mogućnost poslovničke intervencije, ali pošto je par puta pomenuto i oko ove komisije, mislim da treba neka pojašnjenja.

Prvo, mi smo nakon zajedničke sjednice imali jedno opredjeljenje da svaku sjednicu započnemo analizom ovog stanja oko Mape puta. I mislim da je shodno tome primjereniji naziv informacija nego izvještaj, jer izvještaj se odnosi na konačno stanje za neki materijal ili za neki period. Ali to sad da ne kompliciramo.

Bila je intervencija da bi možda i Komisija mogla aktivniju ulogu pozivanjem, saradnjom i da se u izvještaju više radi o pretrčavanju. Personalno mi to možemo. Međutim, Komisija, kao i sve druge, svoju aktivnost i svoj odnos ostvaruju prema Poslovniku davanjem ocjena, sudova, preporuka na osnovu materijala i pozivanjem predlagača na Parlament. A personalno naravno možemo.

Kad se radi o ovom izvještaju, on jeste prepričavanje samo u onom nužnom dijelu da se pripreme potrebni zaključci. Jer, ja ću vas podsjetiti, i u ovom izvještaju stoji niz ocjena. Kao, u potpunosti je ispunjen veoma mali broj najjednostavnijih zahtjeva. Izvještaj je nekompletan, neažuran. Izvještaj je neargumentiran u više slučajeva, navedeno gdje. Neophodan je aktivniji angažman Vijeća ministara i drugih relevantnih ... radi što hitnijeg provođenja zahtjeva. I, na kraju, preporuka da se ubrza procedura.

Dakle, ne bih se složio da je ovaj izvještaj Komisije, da je ovo mišljenje Komisije samo prepričao stanje. Prepričao jeste u nužnoj mjeri, ali i dao ocjenu, ocjenu Izvještaja. Mi smo se opredijelili da damo ocjenu Izvještaja, jer ja i lično smatram da daleko je važnije otkloniti ove nedostatke u narednom izvještaju, koji će možda biti za 10 ili 15 dana, nego usvojiti ili ne usvojiti Izvještaj. Daleko je važnije otkloniti ove nedostatke koji su evidentni i evidentirani.

Zato ja mislim da, naravno kao i Poslovnik što predviđa, Mišljenje Komisije treba da se stavi na izjašnjavanje. Ono u sebi sadrži ove ocjene kako su navedene. Usvajanjem Mišljenja Komisije kompatibilno je i sa usvajanjem Izvještaja, prihvatanjem Izvještaja i neprihvatanjem Izvještaja. To je sad pitanje poslanika kako se opredijeliti, dakle, ali Mišljenje sadrži ocjenu sa dosta razrađenih elemenata šta treba otkloniti u narednom izvještaju.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Za repliku uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Vrlo kratko želim gospodinu Sredoju samo da kažem, ponukan njegovim zadnjim riječima koje se odnose na apel opštinama, pošto gospodin Nović kad ovdje nije bio ja sam ga počastio jednim epitetom zbog kojeg je trebalo da mu bude drago, i on je pokazao i ovaj put da je stvarno tu majstor da ovdje nas nešto zaduži svojim apelom. Međutim, ovakav jedan apel koji upućuje ministar da je nešto problematično u opštinama, pazite, da nema zakonske regulative.

Ministar bi trebao, kad nam upućuje apel, da ipak taj apel bude rezultat nečega s čime će on pripremljeno izaći na ovaj parlament, sa jednom analizom, sa jednom informacijom, sa eventualno prijedlogom zakonskih rješenja ili konkretnije aktivnosti, sa eventualno propustima koje je konkretno vidio, u kojim sredinama, u kojim opštinama, koje su vrste ukoliko postoje, a siguran sam da je našao puno toga, a ne da ovako ostane u vazduhu. Jer, znate, može se steći dojam da bi ovaj dobavljač možda bio i brži da u opštinama ima manje problema, a nema potrebe, to jednostavno nije tako.

Ja sam sklon tome, dakle da pozovem ministra da nam da informaciju koja će biti rezultat njegovog apela prema opštinama, sa konkretnim prijedlogom aktivnosti zakonodavnih, naših, onoga što treba uputiti prema entitetima i u mjeri u kojoj neke opštine ne poštuju nešto ili ne poštuju zakonsku proceduru ili pokušavaju pravnu prazninu da popune na odgovarajući način da nam na tako nešto skrene, i onda možemo krenuti u političku akciju, jer ovdje je ... njegov apel bio usmjeren na političku akciju, a ne nas kao poslanike, nego nas, je li, koji sticajem okolnosti, eto, imamo možda i načelnika, ako već nemamo ministara, je li, koji dolaze iz stranke, tako da bih volio da to ne ostane nejasno.

Siguran sam da on ima način da u Banja Luci to uredi kao što i ja mogu u nekim opštinama drugim, ali ne bih htio da on uređuje drugačije nego ja, jer ipak smo ovdje kolege na državnom nivou. Neko danas ministar, neko sutra poslanik, je li.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Salko, imali ste isto repliku, jel'?

SALKO SOKOLOVIĆ
/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Izvolite.

SALKO SOKOLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Replika je, ja mislim, u onom pozitivnom smislu. Ja sam pažljivo evo slušao diskusiju povodom ove tačke dnevnog reda. Iznosili su se razni argumenti, govorilo se o tome ko jeste, a koji nije kriv zašto se danas nalazimo tu gdje se trenutno nalazimo, ali ono što bih ja ovdje sugerisao Komisiji i konkretno gospodinu Genjcu, pa smatram da je ovo replika u jednom pozitivnom pristupu, upravo ova zadnja rečenica o kojoj je gospodin Genjac govorio 'da je zaključak Komisije otkloniti nedostatke koji su evidentirani'. Ja sam precizno napisao tu rečenicu.

Šta to u suštini znači? Evo ja mislim da bi jedan od zaključaka ovog današnjeg našeg zasjedanja bio upravo i to kompletiranje Vijeća ministara. Znači, moramo imati Vijeće ministara u punom kapacitetu ako hoćemo da otklonimo ove nedostatke. Znači, ako u preostalim obavezama iz Mape puta od 15. jula ove godine, a svi to imamo ovdje, između ostalog, stoji i jedan zamašan broj obaveza Vijeća ministara, jedan zamašan broj obaveza Ministarstva sigurnosti, jedan zamašan broj institucija unutar Ministarstva sigurnosti (Granične policije, SIPA-e), itd, znači, mi danas ovdje možemo, upravo ovo o čemu je maloprije gospodin Belkić govorio, ili ovo o kukavičijem jaju, znači kukati jedni drugima šta to nije urađeno, ili šta bi trebalo dalje da uradimo. Ali konkretno, ako hoćemo danas da napravimo neki pomak, onda treba da iz ove rasprave proizađe i zaključak da Vijeće ministara mora biti, koliko večeras, kompletirano. Jer onda obaveze Ministarstva sigurnosti, u ovom kapacitetu kakav je danas – ne može Ministarstvo sigurnosti bez ministra funkcionisati. Ne može Vijeće ministara ... funkcionisati ako ne budemo imali taj zaključak ili ako on ne bude dopunjen kroz komisiju ili, posebno, onda smo mi danas stvarno pričali bez veze, kukali jedni drugima, pričali ono šta bi trebali da uradimo, a konkretno nismo uradili ništa.

Evo, ja u tom pravcu predlažem Komisiji da s ovim zaključkom bude dopunjen njihov izvještaj ili ako to nije moguće onda da se u pisnoj formi do konačnog izjašnjanja, evo mogu ja uzeti obavezu na sebe ili Klub SAD, podnese taj zaključak u kome bi evo u ovoj formi se nešto definisalo o čemu sam govorio.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja se izvinjavam ministru, ja sam mislio da će uvaženi poslanik u vezi sa Vašom diskusijom nešto da kaže, međutim imate riječ.

Izvolite.

SREDOJE NOVIĆ:

Naravno, nije ovo nikakvo repliciranje već jednostavno moja želja da ako ste eventualno prečuli ja sam rekao da se priprema jedna potpuna informacija o obilasku cijele BiH, svih organa i stanja kakvo je na terenu. Ali ovo je data samo jedna informacija vama prije nego što dobijete taj dokument, odnosno tu informaciju koja će ovih dana, jer ističe i rok da svi organi i pismeno odgovore, pa ćete dobiti u cjelini.

Ali, bez obzira na to, mi znamo svi da je nadležnost za matične knjige Federalno ministarstvo pravde i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave u RS-u. I s njima su vođeni dugotrajni razgovori i postignuta saglasnost i zakoni pripremljeni u cjelini, gotovo, rekao sam, identični, podudarni, što nije baš uobičajeno, i preporuka i dogovor je sa njima da na prve naredne sjednice svojih parlamenata pošalju *Zakon o matičnim knjigama* u Federaciji, odnosno u RS-u i *Zakon o elektronskom vođenju matičnih knjiga* i da ga kao takve hitno usvoje u proceduri kako bi se ubrzali određeni poslovi oko toga. A nisam ja mislio da dijelim nikome savjete, jer ja ponajmanje imam pravo vama da to činim, ja samo još jednom apelujem do tada nemojte računati sigurno da ćemo pretjerati ako svojim načelnicima opština sugerišemo, zamolimo, da obišu matične urede i da pogleduju u kakvom stanju rade, u kakvim uslovima ti ljudi rade i kako drže matične knjige.

Dakle, ovo je moj samo jedan iskren apel i želja da dotle ne čekamo konačnu odluku ovog parlamenta da na bazi dokumenta donese i odgovarajuće zaključke, svjestan potpuno da je ovo samo informacija vama, a ne istovremeno i dokument koji razumijem šta treba dati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

S obzirom da ćemo se izjašnjavati o ovome mišljenju naše komisije, ja predlažem da Komisija u pauzi razmisli o ovom zadnjem stavu, odnosno predzadnjem stavu, da se izbací riječ *podneseni* zakon, znači *podneseni* da se izbací i da se u zadnjem umjesto *razmatrani* stavi *predloženi*. Time bi se dalo poslovnička snaga tim aktima. Znači, Vijeću ministara koje nije predložilo zakon, da Parlament sugeríše da ide po skraćenoj proceduri. Samo toliko. Ja nemam više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 4. tačku dnevnog reda, to je:

Ad. 4. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o programu zaštite svjedoka (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na nastavku 35. sjednice ovaj zakon je usvojen u prvom čitanju. Na 39. sjednici usaglašavanje Prijedloga zakona u drugom čitanju. Kolegijum nije postigao saglasnost i na 41. sjednici odgođeno je izjašnjavanje za narednu sjednicu.

Zadužuje se Ministarstvo pravde i Ministarstvo bezbjednosti da u saradnji sa entitetskim i kantonalnim ministarstvima pravde pokušaju postići saglasnost o spornim pitanjima u Prijedlogu zakona i o tome obavijeste Dom.

Dana 31. 8. Ministarstvo BiH je dostavilo zaključak povodom rasprave o Izvještaju Komisije sa priložima. Znači, samo izjašnjavanje, nema diskusije u vezi sa ovim.

Prelazimo na 5. tačku dnevnog reda:

Ad. 5. Prijedlog amandmana II. na Ustav BiH – predlagači: poslanici Stranke za BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Amandman II. smo primili 8. 7. 2009. godine, te je odmah dostavljen svim poslanicima, Predsjedništvu BiH, Savjetu ministara i nadležnoj Ustavnoj komisiji. Nadležna komisija je Mišljenje dostavila 27. 8. u kojem podržava ustavnopravni osnov i principe Prijedloga amandmana. Od Ministarstva finansija i trezora smo dobili Mišljenje 11. 9. u kojem se navodi da treba okončati ranije započetu proceduru usvajanja Amandmana I. na Ustav BiH, jer se radi o amandmanu istog sadržaja.

Dom naroda, naime, nije raspravljao još uvijek o Amandmanu u drugom čitanju. Radi se o istom amandmanu, istom predlagaču, tako da to mišljenje imate kod sebe.

Otvaram raspravu o Amandmanu, u prvom čitanju. Izvolite. Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović.

Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja moram na samom početku reći da sam bila malo i zatečena i iznenađena Mišljenjem Vijeća ministara na Prijedlog amandmana II. na Ustav BiH, tim više što upravo prijedlog koji je Stranka za BiH dala u proceduru za izmjene Ustava, odnosno brisanje stava 2. člana IX Ustava BiH koji, da podsjetim, kaže da 'naknada za lica koja obavljaju funkcije u institucijama BiH ne može biti umanjena za vrijeme trajanja mandata nosioca funkcije'. Dakle, naš amandman je upravo išao u prilog rješenju ove pat-pozicije koju imamo u parlamentarnoj proceduri. Evo, ja se nadam da će i Zajednički kolegij oba doma, možda, iz ovog primjera izvući i pouke neke i napraviti, odnosno, zadužiti nekoga da napravi reviziju sličnih akata koji su u proceduri već nekoliko godina, a koji zavise od nečije volje, pa čak, evo u ovom slučaju, recimo, Kolegij Doma naroda koji nije ispoštovao ni svoj sopstveni zaključak, dakle, da raspravlja o Amandmanu na Ustav kada bude donesen Zakon o platama. Zakon o platama je, kao što znamo, već davno u primjeni u ovoj državi, a ne znam da je Dom naroda stavio kao tačku dnevnog reda Amandman na Ustav.

Dakle, mi ovdje imamo jednu, mislim, meni je i drago da je Vijeće ministara i dalo ovakvo obrazloženje, odnosno podsjetilo sve one parlamentarce koji možda u prošlom sazivu nisu bili u Parlamentu, pa možda i nisu ni mogli da znaju da je 31. 8. 2005. godine Predstavnički dom ili Zastupnički dom Parlamentarne skupštine dvotrećinskom većinom usvojio Amandman na Ustav. čak i nakon obavljene javne rasprave itd., što je Dom naroda odbio, odnosno prolongirao, jel', da učini vezajući to za Zakon o platama.

Kako bi izašli iz ove situacije, a posebno cijeneći ekonomsku situaciju u BiH, mi smo nedavno imali zahtjeve MMF-a koji se tiču javne potrošnje, potrebe da reduciramo javnu potrošnju na svim nivoima, uključujući i državni nivo. Mi cijenimo da u ovoj zemlji teret korekcija, između ostalog, dijela javne potrošnje koji se odnosi na plate, treba da snose svi, dakle uključujući i poslanike, odnosno lica koja obavljaju funkcije u institucijama BiH i da i naknade, odnosno njihove plate i naknade trebaju pratiti ekonomsku situaciju u zemlji.

I evo, tim više, možda i upravo i zbog ovog obrazloženja, mi cijenimo da bi bilo dobro da Zastupnički dom i potvrdi svoju raniju odluku i svoje ranije opredjeljenje, a da možda i da olakšamo Domu naroda proceduralno da se što prije izjasni o onome o čemu je bio dužan da se izjasni od 2005. godine pa naovamo.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Želim na samom početku da kažem da SDP u cjelini, u potpunosti, bez ostatka u oba doma podržava ovakav jedan amandman i intenciju koja je bila ovim amandmanom. Dakle, da razjasnim, mi smo za to da se taj amandman prihvati. Međutim, gospodine predsjedavajući, ja bih zamolio da nas vi iz Kolegija eventualno informirate o vašoj poziciji povodom ovog pisma Vijeća ministara. Malo me čudi – s obzirom da je Stranka za BiH svoj amandman na Ustav predložila prije dva i po mjeseca skoro – zašto je Vijeću ministara trebalo dva mjeseca da se o ovome očituje na jedan ovakav način koji je maltene tehničke prirode, pa da je ovo uočeno kao tehničko pitanje, moglo se riješiti prije ovoga danas.

Ono što je meni posebno drago, a to je ova evolucija u političkim razmišljanjima. Naime 31. 8. smo mi usvojili dvotrećinskom većinom Amandman, 31. 8., to je prije onog Aprilskog paketa. I tada, koliko se ja sjećam, niko nije govorio da usvajanje Amandmana znači legaliziranje Ustava. Osam mjeseci nakon toga neki su bili protiv Aprilskog paketa zato što su tvrdili da je to legaliziranje nepravednog Ustava. Onda je došlo glasanje o Amandmanu za Brčko, onda se konstatovalo da to baš i nije legaliziranje Ustava i ovaj amandman koji je, nakon Amandmana o Brčkom, došao iz Stranke za BiH meni u stvari ukazuje da se Stranka za BiH nije ponovo vratila na poziciju da jest legaliziranje, dakle nastavljen je ovaj trend da konačno više nije problem legaliziranje Ustava.

BERIZ BELKIĆ

/mikrofon nije uključen/

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ja. Sad je išlo ovako. E, sad je stabiliziralo se da može da se mijenja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas bez dobacivanja.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ja to posebno pozdravljam, jer vaš stav koji je išao gore-dolje, gore-dolje, sad je ostao, jal' gore, jal' dolje, ali evo, već dva puta je stabilan, dakle da konačno imamo Ustav na kojem možemo nešto raditi. To je za mene jedna ohrabrujuća stvar. I ja bih Vas zamolio, gospodine predsjedavajući, da po hitnoj proceduri Vi vidite trebamo li mi ovo, pa najbolje do glasanja da nas izvijestite da razjasnite ovo s Domom naroda. Ako ovo ne treba mi da glasamo, ako je samo do Doma naroda da oni to završe, a ako, je li, nije, ako treba njima ponovo dati, Domu naroda, pa evo da im damo to danas i da zaista tu proceduru u tehničkom smislu okončamo, jer vidim sadržinski je stvar vrlo jasno postavljena.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Što se tiče vremena dolaska ove tačke na dnevni red, znači pitanje je Poslovnika da se mišljenje mora da dobije pri čemu je do Savjeta ministara kad će dati mišljenje a, vjerujte, da je gospodin Beriz čak i svojim ličnim kontaktima tražio da to bude što prije, a da smo čekali mišljenje i od Predsjedništva, vjerovatno bi ova tačka došla malo i kasnije na dnevni red jer i ono poslovnički bi trebalo da da svoje mišljenje.

Istovremeno, sekretar nas je obavijestio da je ovo procedura koja je potrebna da se uradi i da mi ovdje raspravljamo o ovom amandmanu na način na koji smo otvorili raspravu bez obzira na koji način Dom naroda misli ili ne misli završiti svoju proceduru tako da poslovnički je ovo sasvim ispravan put i zato smo i otvorili raspravu na ovaj način.

Imamo sad tri replike. Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović.

Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Vrlo je indikativno da kolega Lagumdžija odmah nakon svoje diskusije se prijavio i za repliku.

Meni je drago da on pomno prati stavove Stranke za BiH, pogotovo kada je u pitanju ustavna problematika. Iako je to vrlo slikovito onako i elokventno u svom stilu predočio ovdje da neke podsjeti itd., ja imam potrebu da korigujem da Stranka za BiH, prilikom razmatranja Aprilskog paketa, nije bila protiv promjene Ustava. Stranka za BiH čak štaviše je išla u pravcu pronalaženja kompromisa, predlažući dodatno amandman uz predložene amandmane na Ustav koji su bili, između ostalog, i naš stav i odraz našeg stava da ključne blokade u procesu donošenja odluka u BiH trebaju biti otklonjene. U tom smislu, nama je, nažalost, ja moram reći, vrijeme dalo za pravo.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, replika. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Izgleda da se već kreće u kampanju predizbornu, evo danas ćemo da pričamo o tome kako su nam velike plate, kako ih treba smanjiti, pa kako treba PDV umanjiti itd., uvesti diferenciranu stopu. Sad će te teme da se kupe ti politički poeni. Mi dobro znamo da nema ništa od toga. Ovo je ovako jedan lijep pokušaj, a znamo da neće proći. Pa evo, danas pozivam ljude koji su toliko nezadovoljni što su im plate 5000 ili 6000 hiljada maraka da urade ono što su uradila samo četiri poslanika iz SDA. Nek izvole, evo, iz budžeta državnog dio tih sredstava usmjeriti u bezbroj svrha gdje je taj novac neophodno potreban, Merhametu, Caritasu, šta ja znam, šehidske porodice itd. Toliko toga ima gdje treba narod siromašni pomoći. Naše su plate previsoke i, ako ste zaista nezadovoljni s time, imate priliku da izvadite 1000-2000 maraka onako kako su to uradili ljudi iz SDA. Od ovoga ostalog nema ništa, svjesni ste toga da je to samo jedna šuplja priča.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Gospodine Lagumdžija, uvaženi drugi zamjenik, vjerovatno, Vama repliku, pa sačekajte malo.

Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

I gospodinu Lagumdžiji i gospodinu Izetbegoviću.

Dakle, kad je riječ o evoluciji i ovoj konstataciji tvojoj da postoji određena dinamika u Stranci za BiH, i tačno je. Međutim, mene brine nešto drugo: u SDP-u, uključujući i tebe, sve je poravnalo. Dakle, vi ste potpuno poravnali.

A kad je riječ o gospodinu Izetbegoviću i ovom pozivu itd., ja to vidim da se vrlo često javno ističe kako poslanici iz SDA daju itd. Daju ljudi, ali to nije sistem. Oni koji daju, oni to ne govore. Daju i drugi ljudi, ja te uvjeravam, mogu se liste tamo pogledati, cifre itd. Ali nije to tema, tema je sistem. Ja ne mogu ovdje donositi i govoriti kao argument ako sam ja danas dvojici

ljudi koji su u nevolji dao po 100 maraka ili ako stipendiram dvoje djece, ne trebam svaki treći dan govoriti kako ja nekoga stipendiram ili dajem u javnu kuhinju itd. Stvarno, to je nešto drugo, to je stvar našeg pristupa. Sistem moramo urediti da mi oficijelno ovdje napravimo stvar. I ne možemo razgovarati, ja ne znam otkud ovaj pesimizam da nećemo usvojiti ovaj amandman. Pa svi znamo da nam je on prepreka formalno-pravna. Moramo to otkloniti da možemo ove druge stvari raditi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Evo sad uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija, replika. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Mislim, ja sam se, gospodine Živkoviću, ustvari javio Vama za repliku, ali očigledno je to već izgubilo smisao, neću to zaboraviti. Ali evo, sticajem okolnosti, s obzirom da su poslije Vas troje kolegica i kolega govorili, pa se na ovaj ili na onaj način neko manje neko više, neko čak nikako, na čemu se zahvaljujem, obratili i meni. Ja se zahvaljujem kolegici Hadžiahmetović što je pohvalila moj stil i elokvenciju.

Međutim, moja kritika, gospodine Živkoviću, nije bila ni Stranci za BiH ni SDA-u pa sam se malo začudio otkud oni. Moja zamjerka u mom inicijalnom javljanju je bila vama trojici i onom drugom kolegiju, od Tihica do Filipovića preko ove Vaše gospođe, dakle Zajedničkom Kolegiju i Vijeću ministara što ste nas doveli u ovakvu situaciju da imamo pred sobom ovaj papir pa nam nije jasno jel' možemo danas o ovome se očitovati ili ne. Dakle, moja zamjerka je bila Vama.

Da Vas podsjetim da Stranka za BiH je bila protiv promjena ustavnih, Ustava kroz amandmane ukoliko se ne izmijeni suština, tj. entitetsko glasanje, ne žele da legaliziraju nešto promjenama čime će legalizirati postojanje entitetskog glasanja. Ni ovim amandmanima ne mijenjate entitetsko glasanje pa, je li, i to je dobro.

Gospodine Belkiću, Vi ste u pravu. Mi smo poravnili. Što se tiče principa, mi imamo vrlo jasno ravan u kojoj se krećemo, što se tiče principa, i Vi imate svoju ... jednu ravan koja, vidim, ispravlja se, što ja smatram da je dobro, nije bilo nikakvo kuđenje. Slažem se i s Vama i gospodinom Izetbegovićem. S njim se slažem da dok se ne ustroji sistem treba davati, što činim i sam, a slažem se i s Vama da treba napraviti sistem da ne bi zavisilo od pojedinačnih davanja. I to je razlog zašto mi dajemo dok se sistem ne ustroji i zato ćemo glasati za ustrojavanje ovog sistema i potpuno podržavamo Vaš pristup i koristim priliku da još jednom iskažem svoje nezadovoljstvo što ovim izmjenama amandmana nećemo uspjeti da ukinemo entitetsko glasanje, ali eto što kažu *mali korak za čovječanstvo, veliki za naše plate*, pa i to je neki pomak.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sada imamo niz replika na ove istupe. Uvaženi poslanik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.

Evo, kolega Lagumdžija je rekao da je stranka evoluirala i da mu je drago, ali on je u svojim obrazloženjima evolucije Stranke za BiH malo retarirao pa je prvo rekao da su bili protiv Ustava zato da bi se legalizirao Ustav, a onda je malo spustio se par stepenica niže pa rekao da smo bili protiv entitetskog glasanja. Naravno, mi smo i dalje protiv toga. To je što se tiče kolege Lagumdžije.

Što se tiče kolege Izetbegovića, ne znam otkud zna da neće biti usvojen ovaj amandman, ukoliko nije sad neki napravio već dogovor da sruše to, to je već druga stvar. Ali pošto je ovaj dom jedanput usvojio ovu izmjenu, evo ako omogućava Poslovnik, evo Stranka za BiH, ja kažem u ime Stranke, odričemo se autorstva i neka se nastavi u Domu naroda procedura. I ne treba se nama pripisivati.

I treća stvar što se tiče sadake, to je tajna stvar, to ne treba pričati javno šta ko daje, to je između čovjeka i Boga, i tome kome se daje, i to nije dio sistema, kao što kaže kolega Belkić.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, replika. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Replika gospodinu, uvaženom poslaniku Lagumdžiji.

Dakle, treba pogledati, ako je iko do sada više puta mijenjao mišljenje, danas jedno, sutra drugo, to je SDP, a nisu bili dužni, a mijenjali su ga. Stalno su mijenjali svoja mišljenja. Prema tome, on nema uopšte pravo da prigovara Stranci za BiH po tom pitanju apsolutno ništa.

A ovo, zaista nije, Bakire, nije korektno, eto, u najmanju ruku, prema ostalim poslanicima iz SDA, reći četvorica daju, a petorica ne daju. Znače, postavlja se pitanje zašto petorica ostalih ne daju. Jel' to stav stranke da četvorica daju, da petorica ne daju, tako da mislim da to nije korektno. Ima i drugih poslanika koji zaista daju, a reći da četvorica u SDA daju, a petorica ne daju, zaista nije nešto uredu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Taman se namjestilo.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Pa da vam kažem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Nismo mi, Berize, reklamirali ovu stvar, mi smo uhvaćeni u tome, znate, to je CCI. Pa je, uhvatili nas ljudi ovi CCI da mi to radimo, znate, pa objelodanili tamo, tamo novinama. Nismo, mi smo to dakle uredno godinu dana tako radili, i onda se eto to objelodanilo, nismo mi tu stvar reklamirali.

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Jeste, jeste, pa eto nas četvoricu, šta mogu, ja se izvinjavam ovoj ostaloj petorici.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, samo malo.

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Jeste, jeste, eto uhvatili nas na djelu. Možda zato što postim pa sam nervozan, pa malo danas mi stomak teže podnosi politikanstvo, znate. Jer mi smo imali ovdje problema što smo bili protiv toga da se dignu plaće. Sad nam iste te kolege evo ovdje se dosjetili da treba te plaće oboriti. I znaju dobro da to neće proći. Evo Huskiću, vidjet ćete kroz par sati, glasat ćemo ovdje, znate ko, i mi da ta stvar proći neće. Što se ljutite toliko što vam preporučujem da date nešto u sadaku, šta je tu problem, što ste toliko nervozni? Plaće su 6.000 maraka, razumijete, borcima nema tamo ni onih 165 maraka da isplatimo u Federaciji. Zašto ne biste nešto dali, šta se za to ljutite kog vraga?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Sljedeći za repliku uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Vrlo kratko. Mislim da nema potrebe da se politizira ovo o čemu je kolega Izetbegović govorio. Dakle, govori se o onome što je evidentirano kroz knjige. Samo o tome se govori. Niko

ne kaže da drugi ljudi to isto ne čine. Ali, ovo je evidentirano u Parlamentu kroz knjige, i tačka. Dakle, to je suština. I mislim, ne bih to, Remzija, izvrgavao nikakvom ruglu, mislim, i ne bih se rugao na ovu temu.

I druga stvar, ... kad je u pitanju odnos Zakona o plaćama i Ustav. Ja vam tvrdim da svim metodama tumačeći odredbu Ustava napisanu u članu IX stav 2. da nema smetnje da mi odmah sad u ovom trenutku po hitnom postupku donesemo 'Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama' i da svoje plaće umanjimo onoliko koliko hoćemo da umanjimo, po 2000 KM, po 3000 KM, ne znam ni ja. Dakle, ne postoji ustavna smetnja i ne treba čekati amandman na Ustav za ovu stvar, jel'. Kaže se u ovom stavu 2. člana IX Ustava BiH 'naknada za lica koja obavljaju',

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

pa pustite mene da ja pročitam, 'koja obavljaju funkcije u institucijama BiH ne može biti umanjena za vrijeme trajanja mandata nosioca funkcije'. Mi smo na funkciju u ovom mandatu stupili koncem 2006. i početkom 2007. godine sa skoro 100% manjom plaćom u odnosu na plaću koju imamo sada, i na to se misli. Nije moguće tumačiti ovo tako da kad god se poveća više nema nazad. Funkcija je preuzeta s tom plaćom i ima veliki prostor da se vratimo, sve da se vratimo do te plaće, sve je prostor. Prema tome, imamo mi, dakle bez promjene Ustava, mogućnost da to uradimo ukoliko postoji dobra volja.

A inače, mislim, nemojte vi sumnjati, SDA će podržati ako treba i ovo, dakle mi nismo protiv toga.

BERIZ BELKIĆ:

Mi ćemo ovo drugo podržavati ...

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Prema tome, kolega Belkiću, dakle nema potrebe. Vi ste kazali da je to pretpostavka da se donese zakon, ja Vas uvjeravam da ovo nije nužna pretpostavka da bi se donio zakon, zakon se može donijeti i bez te pretpostavke ako se hoće.

Toliko, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem Vam.

Imate još jednu repliku, uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Gospodine predsjedavajući, zaista je kratko. Pošto, zaista, tek sam iz ovih nekoliko diskusija i replika otkrio da postoji mogućnost da ovo padne danas, pa ja predlažem samo umjesto replike ili kao repliku u svemu ovome do sada zaključak prije glasanja.

Zaključak 'da se zaduži Kolegij da razjasni ovu situaciju pa da se nakon toga pristupi glasanju ukoliko treba', jer se može desiti i teorijski, a bojim se, i praktično da danas na glasanju ovo možda čak i ne dobije većinu, pa da imamo u parlamentarnoj proceduri dva puta isti amandman, jednom usvojen u ovom domu, drugi put nije usvojen u ovom domu, pa da onda Dom naroda, u stvari, nas pita a šta ste vi usvojili pa da mi treći put onda možda raspetljamo to. Da se ne bi doveli u tu poziciju, ja bih vas zamolio da možda ostavimo i, u krajnjem slučaju, ako je ovo zaista usvojeno, čemu se nadam da je usvojeno još 2005., da mi ostavimo ovoj Prudskoj trojci, ovom Domu naroda, svakako sjede tamo gospodin Tihić, Majkić i Filipović, pa ukoliko prođe među njima, eto riješen problem makar jedan u Prudu. Mislim, i to je pomak jedan veliki. A Stranka za BiH će se sigurno tad odreći autorstva jer najvažnije je da idemo dalje za BiH.

Eto, hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Molim Vas da u pisanom obliku date svoj zaključak.

U skladu sa članom 76. stav (2) ćemo glasati o tome: 'Kad iz rasprave o tački dnevnog reda proistekne više prijedloga zaključaka po istom pitanju, predsjedavajući daje na glasanje.' Znači, daćemo na glasanje Vaš zaključak, ali ga morate dostaviti u pisanoj formi.

Uvaženi poslanik Branko Dokić, diskusija. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja mislim da je već javnosti poznato da PDP smatra da ovo pitanje nije ni trebalo da bude u Ustavu BiH i, samim tim, dakle nema ništa protiv da se ovo mijenja, čak naprotiv, mislim da ovo ne treba da stoji u Ustavu, ali to zaista nije u osnovi razlog koji je naveden i potpuno sam saglasan sa kolegom Džaferovićem kad on kaže da ovo nas ne ograničava da mi i drugačije regulišemo plate u okviru institucija BiH.

Moram, međutim, da kažem da zaista evo ovaj potez sada koji je došao i mi u PDP-u doživljavamo kao jednu vrstu politikanstva i već započetu predizbornu kampanju. Kako drugačije tumačiti ovo ako se ima u vidu činjenica da je predsjednik partije koja je podnijela ovu inicijativu prije skoro godinu dana u Savjetu Evrope i u Savjetu bezbjednosti UN u Njujorku optužio svoju državu da je jedina zemlja u regionu čiji Ustav nije usklađen sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama.

U Izvještaju Vencijanske komisije, takođe, jedine zamjerke suštini na Ustav BiH se odnose na to pitanje i taj izvještaj je napravljen, kao što znate, 2005. godine. Bilo je više

sugestija, pa evo i povodom ovih izjava predsjednika Stranke za BiH da BiH uskladi svoj Ustav sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama, ali vi dobro znate da je iz istih razloga, koje je kolega Lagumdžija pominjao, i od same te stranke ... pomisao da se raspravlja o tome. I smatram da je ovo pitanje, oko čega smo već trebali da se dogovorimo, svojevrstan talac megalomanskih zahtjeva pojedinih stranaka kada su u pitanju ustavne promjene.

Stoga PDP ovu inicijativu, podnesenu u ovom trenutku, iz ovih razloga, neće podržati ukoliko Stranka za BiH ne prihvati da, evo, ta promjena koju su oni predložili, dakle Amandman II., ne bude sastavni dio promjena koje će se odnositi na usklađivanje Ustava BiH sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama. Ako je za Stranku BiH lakše, evo PDP će biti inicijator takvih promjena, ali mi smo svjesni da smo mi ipak mali u ovom parlamentu, bez obzira što mi lako postizemo saglasnost u okviru partije u ovom parlamentu, i zato to nismo radili.

Ali evo, neka Stranka za BiH bude taj inicijator. Ja sam duboko ubijeden, iako se nisam konsultovao sa kolegama, da će i sve parlamentarne stranke iz RS-a, čiji poslanici sjede ovdje, podržati tu inicijativu. Ja vjerujem da će podržati i drugi. I ovo bi bila jedna izvrsna prilika da u predizbornoj godini, u već započetoj jednoj atmosferi, vrlo ružnoj atmosferi, oko toga šta će se mijenjati, kako će se mijenjati i da li će se uopšte mijenjati, napravimo ovaj korak, ispunimo zahtjeve prema Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i slobodama i relaksiramo političke odnose i po ovoj temi ustavnih promjena i uđemo u izbornu godinu sa nečim što je pozitivno. Pozitivan rezultat po ovom pitanju koji je ostvaren usvajanjem Ustava, usvajanjem Amandmana na Ustav vezano za Distrikt Brčko, i ovim jednim korakom, gdje bi bio i ovaj amandman koji sugeriše Stranka za BiH, i ne znam koliko amandmana vazeno za usklađivanje Ustava BiH sa Evropskom konvencijom i ljudskim pravima i slobodama, bila bi zaista jedna dobra preporuka svim glasačima svih partija da je u ovom parlamentu a i ovoj državi moguć dogovor i da ima šanse.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Za repliku se javio uvaženi drugi zamjenik predsjedavajućeg Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Pa vidite, gospodine Dokiću, ovdje je stvar vrlo jednostavna. Dakle, mi smo predložili jedan amandman za kojeg zaista mislimo da je prepreka za određene stvari, jer se to i u praksi pokazalo. Mnogi poslanici koji ovdje sjede ukazali su da je to protuustavno i pozivali se na član taj i taj i mi smo pribavili mišljenje, konsultirali se i utvrdili da to jeste prepreka i zbog toga smo ovo uradili.

Ja ne znam čime ste Vi sada inspirisani da vežete ovu inicijativu sa Mišljenjem Venecijanske komisije o kojoj bi se moglo govoriti, dakle koja govori o niz drugih stvari. Mogli bismo sad spominjati rezolucije i Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope, Američkog kongresa, o drugim stvarima koje treba u Ustavu ove zemlje mijenjati, međutim to nije predmet. Predmet je

dakle jedan konkretan amandman na Ustav BiH koji, po našem mišljenju, otvara put za dalje aktivnosti koje smo mi ovdje također proveli. I a propos pominjanja predsjednika moje stranke, ja želim da pozdravim Vašeg predsjednika i da mu zaželim dobro zdravlje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Odgovor na repliku, uvaženi poslanik Branko Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Znate šta, ja nemam običaj da koristim Parlament u lične stvari i da se on pretvara u neke lične odnose. U svakom slučaju, hvala gospodinu Belkiću na ovim pozdravima. Ovo izgovaram samo zbog okolnosti koje postoje u ovom trenutku.

Ja samo hoću da podsjetim gospodina Belkića da je pomenuti predsjednik pomenute stranke, još jednom kažem, problematizovao ovo pitanje prije više od godinu dana, i nema tu mnogo rezolucija i priča, nemojmo se zanositi. Ovdje eksplicitno piše. Uostalom Vi znate da će u Strazburu dvojica ljudi koji su podnijeli apelaciju na neusklađenost Ustava BiH po ovom pitanju da će to dobiti. I nemojmo se sad praviti da ne znamo o čemu se radi. Nemojte da i dalje držite ovo pitanje kao poseban talac megalomanskih zahtjeva, u ovom slučaju stranke koja je predlagatelj ovog amandmana.

Još jednom pozivam i kažem, PDP zaista smatra da ovom članu uopšte nije mjesto u Ustavu i da ga treba izbrisati. Ali ništa nam ne stoji na putu, ovaj član nam ne stoji na putu bilo kojim aktivnostima, čak i regulisanju plate, ja vas uvjeravam. A neusklađenost Ustava BiH sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama na koje se taj Ustav poziva u svom članu II. i kaže da sve ostalo mora biti podređeno ovome je na putu ulaska BiH u EU. To Vi dobro znate. I nema potrebe da Vas podsjećam, ali sam morao.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, druga replika. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući, znam da je druga.

Prvo, dozvolite da se u ime Kluba Stranke za BiH zahvalim gospodinu Dokiću, odnosno Klubu PDP-a, s obzirom da je iznosio stavove PDP-a, na budnoj pažnji koju ukazuju prema stavovima naše stranke i nastupima predsjednika Stranke za BiH. I mi budno pratimo i vaše nastupe itd.

Ja hoću samo da vas podsjetim malo i na proceduru. Pred Vama je Amandman na Ustav koji tačno kaže: 'Naknada za lica koja obavljaju funkciju u institucijama BiH ne može biti

umanjena za vrijeme trajanja mandata nosioca funkcije' se briše kao stav 3. člana II. Ja Vas molim da se o tome u proceduri izjasnite.

Evo, ako treba mi ćemo se odreći autorstva, mi smo to i rekli. Mislim, vrlo je indikativno slušati meni kao ekonomisti ovdje, sad Vam moram reći, argumente koji se ovdje iznose protiv toga da se sačuva postojeća pozicija. Nikakva predizborna kampanja. Pogledajte datum ovoga i ja ću Vas samo podsjetiti na pres-konferenciju Stranke za BiH koja je pokrenula niz aktivnosti koje su poslanici Stranke za BiH i na državnom i u entitetskom parlamentu pokrenuli da bismo olakšali i vladama, uključujući i Vijeće ministara i entitetske vlade da se nose sa težinom ekonomske situacije.

Malo se podsjetite argumenata koji se čuju u ovom domu, u Zajedničkoj administrativnoj komisiji, u Domu naroda, čak i od poslanika na koje ste se Vi pozvali maloprije, evo da ih ne imenujem, kada smo imali prijedloge za bilo kakvu redukciju primanja ovdje u Parlamentu ili bilo kakve nagovještaje što neko pomisli da bi se moglo eventualno smanjiti plate, njihovo pozivanje na Ustav.

Gospodine Dokiću, pred nama je Prijedlog amandman II. o kome ćete se moći izjasniti jeste li za ili protiv, bez obzira na Vaša pozivanja na Evropsku konvenciju, nastupe predsjednika stranke itd. Ovdje imate potpise inicijatora Prijedloga amandmana II. pa možemo se o tome izjasniti. Evo, mi smo spremni i da se odrekemo autorstva. Neka to bude autorstvo čitavog ovog doma. Neka bude Vaš, mi ćemo podržati. Ali nemojte pronalaziti argumente tamo gdje im mjesto nije. Vama hvala što Vi vodite računa o Stranci za BiH pa ste danas čak i uslovili Vašu podršku ovom amandmanu nekim inicijativama koje bi trebala Stranka za BiH paralelno da stavi u parlamentarnu proceduru, hvala Vam velika. Mi ćemo kad god budemo imali osjećaj potrebe za nekom promjenom se o tome i očitovati, kad nije tačno da mi nismo protiv promjene Ustava. Ja ću Vas samo podsjetiti da smo mi podržali i ovaj amandman kada je u pitanju status Distrikta Brčko.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Naravno, imamo replike. Uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Evo, iako budno pratim ovu raspravu, čak sam u jednom momentu htio upozoriti poslanike nekih stranaka da Ustav ne valjaju u blato od nekoliko hiljada maraka i da nije Ustav pitanje sadake nego ozbiljna stvar i nije Ustav ekonomsko pitanje nego prvorazredno političko pitanje, gospođo Hadžiahmetović, Vi se tu varate.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

/mikrofon nije uključen/

DRAGO KALABIĆ:

Vi ste, jasno sam Vas slušao, znači ovo je prvorazredno političko pitanje pa onda dalje i ekonomsko i svako drugo. Svako otvaranje, jeste li Vi danas došli sa jednom vrstom demagogije, svaka vrsta otvaranja razgovara o Ustavu je prvorazredno političko pitanje. To što Vi to posmatrate sa ekonomskog aspekta i mislite da ćete sa par hiljada maraka riješiti sve ustavne probleme u BiH, to je možda Vaše gledanje kao ekonomiste, ali ljudi svih drugih nije. Kada otvorite ustavnu raspravu, onda morate biti suočeni s tim da ljudi imaju pravo, jer ona se ne otvara često, ona se otvara vrlo rijetko i otvara se vrlo ozbiljno. Mi smo je na najneozbiljniji način otvorili, poslali najneozbiljniju poruku da smo spremni da je otvorimo zbog par hiljada maraka, jer je neko navodno izračunao da će to pitanje riješiti.

Ako već pričate o ekonomskim koristima od promjene Ustava, pa ja mislim da ste mogli malo da pročaprKate tamo i organizaciju države i neke druge stvari, gdje biste od ovih nekoliko hiljada maraka, za koje bih Vas ja podsjetio da ste Vi glasali za ovakav iznos plata, Vaš Klub zakonom i svim onim, što sada mogu razumjeti, pokušavate popraviti i uredu. Ali ako govorite o ekonomskim uštedama i ako govorite o Ustavu da samo iz konteksta izvadite jednu stvar ili, da skratim priču, ako je ovo maksimum zahtjeva Stranke za BiH oko ustavnih promjena, da završimo danas posao. Ako je ovo jedino što vas interesuje i ako mislite da je sve ostalo uredu i da može, da završimo posao da onda narednih, ne znam koliko, godina ne otvaramo tu priču, jer nije moguće kada pričate o Ustavu da vi se vratite na jednu rečenicu koju ste vi i koju ja ne sporim i o kojoj se može razgovarati da pažnju javnosti i ostalih poslanika, na neki način, skrenete sa svih drugih pitanja.

Normalno da će vas ljudi pitati zašto se ne otvaraju druga pitanja, zašto ne uradimo ovo od čega će BiH imati sedamdeset puta više štete od ove cifre koju Vi možete računati i koju je danas neko rekao. Svi mogu oni koji žele i koji su toliko uporni da riješe pitanje plata, mogu da ga riješe u deset koraka, da ostave svoju platu na jednom, drugom, trećem šalteru, da to pitanje završe, Znači, ako je to problem, ne da Ustav nekome da se odrekne svoje plate, nemojte to, mislim, a pogotovo da nas ubijedite da je pitanje promjene Ustava ekonomsko pitanje i pogotovu da ovo jedino što je sad Stranka za BiH predložila ... jer je ostalo sve uredu u tom Ustavu, ostalo je sve dobro i da se mi koncentrišemo. Nemoguće je, znači nemoguće je i morate shvatiti da ono izaziva pažnju. Svaka promjena Ustava podrazumijeva, dobro znate, kakav stepen saglasnosti, dobro znate kakvu većinu podrazumijeva i dobro znate ko se sve u ovoj zemlji mora pitati za promjenu Ustava i ko sve treba da da podršku promjeni Ustava da bismo došli eventualno do nekog. Ja ne sporim, ponovo kažem, motive, ali i vi morate da razumijete da je svaka promjena Ustava političko pitanje

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

DRAGO KALABIĆ:

i da ne možete izbjeći raspravu o svim ovim drugim stvarima koje sam spomenuo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, replika.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Mislim da smo ovdje stvar usmjerili, ne znam, čini mi se, u pogrešnom pravcu. Naime, ovdje se radi o Amandmanu OHR-a. Dakle, ne o Prijedlogu amandmana Stranke za BiH, nego o Amandmanu OHR-a koji je 2005. godine preuzeo Savjet ministara i predložio u parlamentarnu proceduru. Dobro se tada sjećamo svih konsultacija između OHR-a i klubova, pritiska maltene na kraju mandata da se ovaj amandman usvoji i mi smo tada usvojili ovaj amandman u Predstavničkom domu velikom većinom glasova. Dom naroda nije o tome vodio raspravu, nije.

Zaista je ozbiljno pitanje postavio gospodin Lagumdžija. Šta će se desiti ukoliko ovaj amandman danas ne dobije podršku, a u proceduri se nalazi usvojen ovaj amandman na Predstavničkom domu, isti ovakav? I ja sam se samo javio da ispravim ovaj navod, ovdje nepotrebno mi idemo prema SBiH, ja mislim da ovaj, ponovio sam, nije njihov amandman. S druge strane, ja ne znam zašto ljudi kritikuju Stranku za BiH, ja sa zahvalan Stranci za BiH što nije prihvatila Ustav, Aprilski paket. Ja sam danas zahvalan, jer mi bismo danas vjerovatno u toj raspravi odbili taj Aprilski paket koji smo tada prihvatili. Evo, i ja sam među onima koji je za njega glasao. Prema tome, ja sam ljudima zahvalan na tome, ali im nisam zahvalan što su ovaj amandman predložili a da nisu raščistili sve dileme o kojima je govorio kolega Lagumdžija. Ne znam da li je on predložio ovaj zaključak, ja sam veoma blizu njegovog zaključka, da se još jednom raščisti da li je ono što je napisao ovdje Savjet ministara, ustvari, put kojim trebamo ići dalje. Što se mene tiče, ja sam svoj stav o ovom amandmanu do sada javno iznosio i javno i, naravno, iznijeću ga i kod glasanja o ovom amandmanu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić se javio za diskusiju, pa onda ćemo nastaviti sa replikama.

Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Momčilo Novaković je upravu. Dakle, ambicije Stranke za BiH, kad je riječ o ovom amandmanu, apsolutno nisu bile neko autorstvo, niti bilo kakvo drugo otvaranje stvari izuzev realizacija jednog sistemskog pristupa za uređenje nekih odnosa u oblasti plata i drugih primanja. I to je sva priča i svi motivi Stranke za BiH, kad je riječ o ovom amandmanu.

A kad je riječ o ovome o čemu je gospodin Kalabić govorio, gospodin Dokić itd., Stranka za BiH je jasno i javno izrazila svoj odnos prema ustavnom problemu BiH ili potrebi ustavne

reforme, i to nije nikakva tajna. Mi imamo u tri navrata pokušaje i inicijative stavljanja u proceduru kompletnog Ustava BiH. Dakle, i mi smo javno izrazili svoje stavove o svim pitanjima koja se tiču Ustava jedne zemlje, dakle pitanje funkcionalnosti, ljudskih prava itd. Dakle, nije samo ovo pitanje, odnosno ovo pitanje apsolutno nije nešto što je prioritet SBiH. Dakle, koga interesuju naši stavovi kad je riječ o Ustavu, ima knjižica, evo je kod mene u Parlamentu itd., koja je davana u proceduru, koju smo mi prezentirali javnosti. Dakle, to su naše pozicije.

A gospodine Novakoviću, nemate potrebe se zahvaljivati, ja kažem hvala Bogu da nismo podržali onaj paket.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Replika, uvaženi poslanik Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Potrebe za replikom već je iznio sve doktor Belkić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Prelazimo na diskusije. Diskusija, uvaženi poslanik Salko Sokolović. Izvolite.

SALKO SOKOLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ma evo, dijelim mišljenje sa onima koji kažu da je rasprava krenula u jednom sasvim pogrešnom pravcu i nema potrebe da se vodi više na ovakav način. Možda sam i ovu svoju diskusiju mogao pretvoriti u repliku, ali evo možda će mi trebati malo vremena.

Govorim kao član Administrativne komisije Parlamentarne skupštine, Zajedničke administrativne komisije oba doma koja suštinski u ovom momentu regulišu plate poslanika. Mi danas ovdje govorimo o izmjeni Ustava da bi tu kočnicu koja je istaknuta kao problem u donošenju odluke Administrativne komisije umanjena plata eliminisali. Ovo što sam ja slušao kao diskusije, zaboravlja se čini mi se ta činjenica ko odlučuje u ovom momentu o platama poslanika. Ja kad slušam ove diskusije, onda očekujem da je kompletan ovaj Predstavnički dom. On u suštini nije. Tako diskusije idu, da li svjesno ili nesvjesno u ovom pravcu. Znači, SDA, njen klub i ja sam bio zadužen da toj Administrativnoj komisiji podnesem inicijativu izmjena i dopuna Odluke o platama poslanika i delegata, gdje smo precizirali umanjene koeficijenta, a zajedno sa gospodinom Remzijom Kadrićem, članom SBiH, eliminaciju paušala, naknada vizavi rada u komisijama. A onda je na Administrativnoj komisiji došlo do još određenih inicijativa, nešto smo realizovali, nešto nismo.

Ali šta je suština problema? Glasanje je bilo četiri, četiri i jedan suzdržan i odluka nije prošla. Poslanici su osporili takvu odluku, oni koji su je osporili, upravo ovim ustavnim

rješenjem da se ne može poslanicima umanjivati plata u toku mandata itd. Znači, potrebno je, a ja sam ubijeden u ovo što je gospodin Džaferović maloprije govorio, ja sam to toj Administrativnoj komisiji i pokušao da obrazložim, zatečeno stanje poslanika je ona plata, danas mi imamo neku sasvim drugu platu i ona se na onu startnu ne može umanjiti. I ja mislim da ne trebamo reagovati. Ali evo, pošto hoće neko da se i to osloni kao kočnica, ja danas svjesno ... podržavam ovu inicijativu SBiH i kao takvu je smatram vrstom otklanjanja kočnice da bi Administrativna komisija mogla da završi svoj posao, jer su četiri poslanika rekla precizno 'mi bi glasali za to što je prijedlog nove odluke, ali evo ne možemo jer nećemo da kršimo Ustav.'

I gospodine Dokiću, gospodin Ivanić, predsjednik političke partije iz koje dolaziš, osporio je samo mogućnost smanjenja plata kroz eliminaciju ove kočnice u Ustavu. Nije ništa drugo govorio i čak je precizirao, evo, znači Remzija Kadrić kao član, predsjednik Administrativne komisije može potvrditi da je rekao 'ja ću sugerisati svojim poslanicima da se ta ustavna kočnica eliminiše i da možemo da idemo dalje u smanjenje plata' itd. Ovo što ste Vi sada govorili nije ni blizu one priče o kojoj je gospodin Ivanić govorio na Administrativnoj komisiji.

Mi ako hoćemo da riješimo ovo pitanje sistemski, mi i trebamo ga riješiti, znači trebamo otkloniti ovu ustavnu kočnicu i trebamo na sljedećoj sjednici Parlamenta ... napraviti izmjene i dopune Zakona o platama i poslanike i delegate vratiti tamo gdje im je mjesto, da ovaj dom i Dom naroda odlučuje, a ne Administrativna komisija koja, nažalost, donosi konačne odluke sa malim brojem ljudi gdje se sve to može vrlo lako izlobirati itd. I mislim da kroz Administrativnu komisiju mi nikad nećemo moći donijeti nešto što će biti zadovoljavajuće ili nešto što će ovo, ovaj pristup i nevladinih organizacija i građana spram naših plata, koje jesu u ovom momentu enormene, nećemo moći eliminisati na drugačiji način. Znači, potrebna je ova ustavna promjena i potrebno je u sljedećem koraku podržati također prijedlog Stranke za BiH da se poslanici i delegati vrate u zakon, pa da onda vidimo ... ko misli pošteno, ko ne misli pošteno, i ko istinski želi da ovo reguliše. A ja mislim da će ovo ustavno, da će ovaj prijedlog poslanika Stranke za BiH, odnosno izmjena Ustava proći ako gospodin Lagumdžija bude prisutan kad budemo glasali. Jer do sad nam neke stvari nisu prolazile jer je on falio i ja ću ga smatrati odgovornim za neprolazak ovoga prijedloga ustavnog rješenja, ukoliko ne bude bio prisutan kada budemo glasali ovdje.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prije nego što dam riječ preostalim koji su se javili za diskusiju, mi u Kolegiju smo razgovarali i donijeli smo i Poslovnik Doma naroda, koji u članu 182. identično tretira ovu materiju kao i Predstavnički dom u 185. i kaže se da svi akti koji su došli, između ostalog, i od Predstavničkog doma moraju da završe u Domu naroda. Međutim, mi ne znamo da li su oni povodom toga uopšte imali stava, da li su to stavljali na dnevni red, da li misle stavljati na dnevni red i mislim da bi zaključak koji je gospodin Lagumdžija predložio riješio ovaj problem daljeg razmatranja ove tačke dnevnog reda. Stoga, ako je ovo dovoljno trojici preostalih diskutanata, s obzirom da moramo da uradimo prethodno pitanje da sa Domom naroda razgovaramo i vidimo proceduru da odustanu od diskusija i da usvojimo ovaj zaključak koji je predložio gospodin

Lagumdžija da sa Kolegijem to pokušavamo riješiti. Time bi uveliko uradili posao, jer mi onda ne bi morali u prvom čitanju ići, ne bi morali otvarati javnu raspravu itd., itd.

Evo, i ako žele da se jave, ja neću zaključivati diskusiju. Preostali? Dobro. Želite nešto reći? Velimir Jukić.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Ma, jednostavno nisam mogao, ispričavam se svim kolegama koji su očekivali da ću i ja povući svoju raspravu, ali reći ću samo nekoliko rečenica. Dakle, utrošili smo puno vremena govoreći o našoj odgovornosti, o činjenici, tako neki vide, da su plaće previsoke, da ih treba smanjiti itd. A ja ću samo postaviti pitanje: ako smo stvarno tako odgovorni, ako gledamo na ovo pitanje, pitanje plaća zastupnika, samo iz perspektive koliko to košta, koliko je to novaca, onda se tu radi, ne znam, i ukupne plaće su, ne znam, oko 3-4 milijuna maraka, dakle to je red veličina. Da ih nema nikako, to bi bila ušteda ukupna itd., da su dva put veće, bilo bi još toliko itd. A ja sam maloprije u svom pitanju govorio o jednoj drugoj temi, dakle jednoj važnoj temi, važnom pitanju za BiH, gdje se vidi koliko smo mi zastupnici, pa i neki drugi, dakle Vijeće ministara, odgovorni u vršenju svojih poslova. Pa sam tako spominjao i govorio da kod gradnje ili osiguranja sredstava za gradnju autoceste na Koridoru Vc imamo rezerviranih oko milijardu maraka, što nas košta godišnje nekoliko milijuna maraka. Dakle, umjesto koristi od tih sredstava da ih investiramo, mi imamo štete, jer imamo direktne troškove zbog rezerviranih tih sredstava koji su veći od naših plaća. Sad postavljam pitanje svim svojim kolegama, pa sebi prvom, pitanje naše odgovornosti: jesmo li mi stvarno odgovorni u vršenju svog posla, jesmo li učinili sve što smo mogli ... da ubrzamo implementaciju ovih sredstava? Ili je najbitnije što nas upita, ne znam ni ja, neko, i to je bitno pitanje kolike su nam plaće. Mi se uporno bavimo tim pitanjem. Hajmo jednu sjednicu odrediti samo za plaće, o njima razgovarati cijeli dan, a ne na svakoj sjednici ili baš svakoj drugoj imamo tu temu. Mislim da je ovo tema na koju trošimo previše vremena i trebamo, evo moj prijedlog je da se dogovorimo i jednu sjednicu odvojimo da to bude tema i da cijeli dan razgovaramo o toj temi, ali da je tada završimo. A ne na svakoj sjednici ili baš svakoj drugoj sjednici tema su naše plaće.

Sad bih mogao i komentirati i neke odluke Administrativne komisije itd., međutim neću, jer bi to sad otišlo u nekom drugom pravcu. Međutim, smatram isto tako da nisu, to ću reći samo toliko, nisu konzistentne i nisu, ne prate se u nekakvom, ne znam, evo prije godinu dana kako je bilo, pa sada i, ne znam, neko buduće vrijeme itd. Dakle, ima skakanja od jednog do drugog rješenja itd. što govori o tome da to treba zakonski riješiti i regulirati, a ne da svako malo imamo drugačija rješenja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vjerovatno je Vaša diskusija ponukala i uvaženog poslanika Slavka Jovičića da nešto kaže.

Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Zaista nisam mislio da se javim, ali izgubićemo, evo, i zbog mene pet minuta, cijeli dan oko ovoga, a nećemo riješiti. I šta će na kraju mediji napisati 'poslanici sami sebe brane' ... stalno je to kako smo mi u ovom parlamentu da mi imamo najveća primanja. Evo nekoliko samo prijedloga i ideja za naredne sjednice, i to će biti najčitanija štiva. Na web sajtovima sva primanja svih agencija, direktora, pa znate vi da sam ja na drugoj sjednici pokrenuo pitanje i nikad nisam dobio odgovor na pitanje zašto hiljadu auta vozaču pomoćnici, savjetnici, sekretarice, sekretari, državni službenici, ko to plaća, kolike su tu uštede. Pa kad to vidi narod, pa neka onda prvo mene kritikuje i Parlament koliko mi to uzimamo i koliko bi se to ušteta dobilo i na nama u odnosu na neke agencije, pa i na ovu upravu, ovu reviziju našu koja sve ovo kontroliše, uzeli sebi 200 hiljada maraka i kupili tri nova auta. I to nećete nigdje pročitati, a hoćete pročitati kolika je plata poslanika.

Zato ja imam ove ideje da ovo ostavimo pa da, ako treba, u 25 hiljada stranica stave, ne plate, nego primanja Slavko Jovičić toliko ostvario, ali da odmah ide direktor Agencije za hranu toliko ostvario, direktor Uprave za indirektno oporezivanje toliko primio, toliko koristio vozilo, toliko reprezentaciju, toliko telefon, pa ćete onda vidjeti da uštede na ovoj izmjeni i na ovom amandmanu su samo simbolične i dovode nas u poziciju da bismo praktično svaku sjednicu pretvorili u izmjenu nekog člana Ustava. Ustav je preozbiljna stvar da bismo ulazili u parcijalno rješavanje, ad hok sjednicama od jedne do druge. Zašto nismo dobili nikad mjere uštede od 21 hiljade ljudi koji žive na račun ovog naroda i budžet?. Gdje su ti parametri, gdje su te razne, evo reći ću slobodno, rasipničke koje su sami sebi stvorili direktori raznih agencija? Kad bih vam postavio sad anketno pitanje da ih sviju nabrojite, ne znam ih ni ja. Jel' ih toliko ima, a pogotovo kako ćemo znati kad, šta rade, ako ne znamo koliko ih ima. Dakle, uštede su bezbrojne, ali niko ne vodi računa o tome, u fokusu poslanici i kad mi danas ovo ne prihvatimo svi su naslovi u medijima 'poslanici oni lopovi, sami sebi odbranili platu i ne daju smanjenje'. Ma mi ćemo prvi u tome učestvovati, a da razriješimo sa onim koji su niži od nas, koji stavljaju se iznad nas, koji donose propise bez nas, koji troše pare bez ikakve kontrole. I ono što je najvažnije, završavam, nikada nijedan negativan izvještaj nije uzelo Tužilaštvo i SIPA, pa kaže, ovdje su ljudi lopovi pokrali pare, neka je funkcioner.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zaključujem raspravu i predlažem da sljedeću tačku dnevnog reda uradimo i da u dva sata napravimo pauzu.

Tačka 6.

Ad. 6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ovaj zakon Savjet ministara BiH je dostavio u redovnu proceduru 4. 9. 2009. godine. Ustavnopravna komisija kao nadležna dostavila je Mišljenje o ustavnom osnovu i principima 10. 9. 2009. godine.

Otvaram raspravu o zakonu u prvom čitanju. Izvolite. Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Vrlo kratko, gospodine predsjedavajući. Dakle, ne ulazeći uopšte u detalje samoga zakona, samo kratko. Ovo je zakon koji se nalazi na popisu pitanja iz Mape puta. Dakle, to je poznata stvar. I danas je 16., mi danas njega razmatramo u prvom čitanju, a imat ćemo sjednicu 30., radi se o koncu mjeseca. Možda ne bi bilo loše da ukoliko on danas dobije zeleno svjetlo ovdje u Predstavničkom domu, a ja vjerujem da hoće, je li, da onda kažemo da ta dva dana ne bi trebala da budu problem. Jer 15 dana je amandmanska faza da ga možemo imati ponovo u drugom čitanju, mi smo to napisali u svom izvještaju, Ustavnopravna komisija je predložila i Vama i svima nama i da o tome povedete računa kad budete stavljali to na glasanje, da to znate.

Ništa više, hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Gospodine Džaferoviću, Vi znate da mi svjesno radimo na taj način i sve zakonske procedure ne ispoštujemo 15 dana, nego onih 14 dana, ali i do sada smo tako radili i nema razloga da ne radimo tako i sa ovim zakonom. On će 30. biti na dnevnom redu.

Uvaženi poslanik Ekrem Ajanović. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice, kada razmatramo ovaj zakon, u meni se stvara jedan dualizam, a to je da bi u određenom razmišljanju htio da se izvrši popis stanovništva u BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Radi se o Krivičnom zakonu, o Krivičnom zakonu, 6. tačka.

EKREM AJANOVIĆ:

Oprostite, onda neću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Iduća diskusija je Vaša, uvaženi poslanik Velimir Jukić, Krivični zakon. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Ja ću vrlo kratko. Dakle, mislim da je dobro da smo u prilici razgovarati o ovom važnom zakonu i ono što zabrinjava, a mislim i većinu koji su ovo malo detaljnije pročitali, jeste obimnost, raznovrsnost, a naročito obimnost ovih izmjena i dopuna koje su sadržane u preko stotinu članaka, dakle 114. članaka, gdje se uvode i mnoga do sada neuvrštena djela, znači, što je bio propust i veliki nedostatak sada vežećeg i još uvijek na snazi zakona. Mislim da će se svakako stanje sa ovim popraviti.

Međutim, kada imamo ovu činjenicu na umu, nameće se pitanje kvalitete našeg postojećeg zakonodavstva općenito, naše legislative, njene usklađenosti sa legislativom EU i, inače, koliko je moguće kvalitetno raditi sa ovako značajnim nedostacima u našoj legislativi. Pa tako npr. ovdje imamo i jedno, odnosno više novih krivičnih djela, između ostalog je i krivično djelo neplaćanje poreza, a tiče se onog mog pitanja što sam postavio na početku današnje sjednice, odnosno odgovora na moje pitanje. Ja ponovo koristim ovu priliku, kad govorimo o principima ovog zakona, upitati predlagača ili onoga ko ovdje predstavlja predlagača - da li se i kod ovih izmjena i dopuna stvarno zahvatilo dovoljno široko i dovoljno duboko, dovoljno precizno da ponovo i danas ne propustimo priliku uključiti sve ono što je potrebno da se uključi kao izmjena i dopuna ovog važnog zakona? Jer ne zaboravimo, naši sudovi vrlo često i najčešće sa svojim presudama itd. pozivaju na odredbe ovog zakona i drugih, ali naročito ovog zakona itd.

I ja, evo, čitajući ponovo jedan dio ovog zakona preciznije, nisam siguran da se ponovo išlo dovoljno i široko i dovoljno precizno u definiranju nekih nanovo uvedenih ovdje kaznenih djela. A evo ovo volim da čuju, ako čuje neko, a vjerujem da je ministar pravde ovdje iz tog razloga i u ime predlagača, da se iskoristi ovo vrijeme za amandmansku fazu da se stvarno sve ono što se smatra da još uvijek treba, još uvijek je vrijeme, da treba ući u ovaj zakon, da se to i uradi. Jer ponovit ću, ja sam evo iznenađen da je ovoliko bilo propusta, nedostataka u našem važećem zakonu. Prilika je stvarno da uradimo sad jedan korak naprijed, mislim da će se vjerovatno nadležna komisija odlučiti i za javnu raspravu i da se dobije i sa terena i od ljudi itd., od stručne zajednice što je moguće više korisnih prijedloga kako bi stvarno ova izmjena i dopuna bila što je moguće kvalitetnija i da onda skupa s ovim, a ja ovo podupirem i smatram da je dobro da imamo i da ovo usvojimo da onda imamo stvarno puno bolje i kvalitetnije riješeno barem ovaj dio naše legislative.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre, u svakom slučaju, ako želite bilo u kojem momentu da date sugestije, Vi recite, nakon.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. U kom svojstvu replika, diskusija?

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Diskusija, diskusija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Vidite, za razliku od kolega koji su iznijeli podršku ovom zakonu, ja moram reći da ja neću podržati izmjene ovog zakona. Naime, prvo da raščistimo, znači mi ako 30. imamo na dnevnom redu, imamo 12 dana za amandmane, dakle nemamo 15 dana nego 12 dana u amandmanskoj fazi, jer mora nadležna komisija zasjedati bar u ponedjeljak da bi te amandmane onda poslanici mogli dobiti, uložiti kontraamandmane ili braniti te amandmane. Dakle, nije moguće da ovako važnu stvar zbrzimo na način kako to pokušavamo, sem ako nama nije cilj da postupamo po onoj maloprije gospodina Lagumdžije, da usvojimo zakon, pa ćemo ga onda poslije praviti takvog da se može primjenjivati, a da u međuvremenu evo riješimo to pitanje viznog režima. Pogotovu, ja mislim da ne treba žuriti zato što neke zakone nismo ni dobili koji su takođe uslov. Tako da rješavanjem pitanja ovog zakona, nažalost, mi nećemo riješiti te uslove i zbog toga ne mislim da treba ovu stvar tako nabrzinu da rješavamo.

Prije svega moramo konstatovati da je ovaj zakon proglašen odlukom Visokog predstavnika, dakle ostaje upitan njegov ustavni osnov, znamo da se to desilo 2003. godine. Kasnije, jeste tačno, zahvaljujući nekim kolegama on je dobio podršku ovdje i, praktično, postao je dio pravnog sistema, ali ostaje zaista sporno da li je on uopšte imao ustavni osnov. No dobro, rekao sam, glasanjem ovdje i njegovim prihvatanjem od strane Parlamenta ga je on na neki način uslovno dobio.

Kad se radi o ovom zakonu, ja moram reći da sam razgovarao sa ljudima od struke. I da sam dobio uvjerenja, odnosno njihovo mišljenje da ovaj zakon sa ovom obuhvatnošću, koju sada ima, u potpunosti dovodi u pitanje potrebu za krivičnim zakonima entiteta. A onda u skladu sa tim i zadire u moguće ili pitanje potreba uopšte i za osnovnim sudovima tamo. Neki smatraju da sa ovim zakonom se stvaraju osnove za stvaranje 'Vrhovnog suda BiH'. Ja nisam pravnik, ali ovo ... o čemu govorim je mišljenje pravnika koje sam konsultovao i s kojima sam razgovarao u ovoj fazi.

Ono što sam ja kao laik mogao primijetiti ovdje jesu zaista neke nelogične stvari. Tako recimo u članu 42. ovog zakona imamo povredu, dakle imamo povredu Evropske konvencije, odnosno člana 1. Protokola I. Evropske konvencije, jer definiše kad se radi o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, definiše da sud može oduzeti imovinsku korist za koju postoje opravdani razlozi da se vjeruje da je pribavljena krivičnim djelom. Dakle, sud vjeruje da postoje opravdani razlozi da je ta imovinska korist pribavljena krivičnim djelom. Naime, na osnovu čega može sud uopšte smatrati da postoje opravdani razlozi? Šta znači opravdani razlozi u ovoj situaciji? Govorimo o sudu, ne govorimo o insinucijama. Takođe je ovim povrijeđen i član 6. Evropske konvencije. Ja sam siguran da ovo nije ovako regulisano u drugim zemljama, ... a ako jeste volio bih znati u kojima jeste na ovaj način definisano.

Ima naravno, sad neću opterećivati zato što ima, da ne opterećujem puno, kažem, jer ima ova druga faza gdje ćemo govoriti o amandmanima, ali zaista ima određenih nelogičnosti ovdje.

Recimo, evo pročitacu npr. u članu 6. ovog zakona koji govori o suđenju recimo strancima. I nije uopšte jasno, to je raniji član 9. stav (4), znači nije uopšte jasno zašto bi se sudilo nekom strancu koji je izvan teritorije BiH učinio krivično djelo, koje se odnosi na tu državu. Koja je to situacija u kojoj mi sudimo čoveku koji je učinio krivično djelo u drugoj državi protiv te države i nije naš državljanin.

I mogao bih zaista govoriti još o ovome, ali evo ostaviću to za amandmansku fazu. Smatram da je neophodno obaviti javnu raspravu, jer nakon Ustava najvažniji akt u jednoj zemlji je Krivični zakon te zemlje, nema važnijeg akta. Gdje ćemo to voditi javnu raspravu ako nećemo voditi na Krivičnom zakonu ili na ovako detaljnim izmjenama Krivičnog zakona?

Zbog toga ... predlažem jedan zaključak, dakle u skladu sa članom 114. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine:

'Parlamentarna skupština donosi, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine donosi zaključak:

Zadužuje se Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma da otvori javnu raspravu o Zakonu o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH. Javna rasprava će trajati 15 dana.'

Već sam obrazloženje za ovaj zaključak dao, ponoviću ga još jednom. Dakle, poslije Ustava ovo je najvažniji akt u jednoj zemlji i zaista nije logično da usvojimo taj akt, a da nemamo mišljenje silnih advokatskih komora, stručnjaka iz ove oblasti, na kraju krajeve, posledice ovog akta su zaista dalekosežne da bismo ga evo zbrzili u nekih 12 dana.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

/nije uključen mikrofoni/

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi gospodine Džaferoviću, niste dobili riječ, prvi se prijavio predsjedatelj Doma za repliku, a Vi ćete dobiti.

_____ (?)

/nije uključen mikrofoni/

NIKO LOZANČIĆ:

Ne, ne, nisam, nisam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Naime, slažem se da poslije Ustava ovaj zakon i ovaj zakon o izvršenju su najvažniji akti u jednoj zemlji i da broj tretiranih članova ne može da nas opredijeli da idemo u bilo kakvu brzu proceduru, u smislu skraćivanja rokova. Istovremeno, ne znam kako je moguće da otvorimo javnu raspravu o ovome zakonu, ako mu ne damo podršku u prvom čitanju. Znači, moramo da se dogovorimo da li ćemo da idemo u prvo čitanje i da damo podršku, a da onda damo mogućnost i da se otvori javna rasprava. Jer, ako vi date svoj rezolutan stav da ste protiv ovoga zakona, kako ćemo glasati o Vašem zaključku da se otvori javna rasprava. I ja sam dobio mnoge prijedloge kako da se popravi ovaj zakon. I smatram da bi to moglo da se uradi u amandmanskoj fazi, ali ti isti koji su Vama slali, slali su i meni, recimo nisu tretirali uopšte član 104. sa svojim primjedbama i sugestijama. Pogledajte član 104. pa ćete vidjeti koliko je on problematičan.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Drugi zamjenik predsjedatelja, Beriz Belkić, replika.

BERIZ BELKIĆ:

Dizat ćemo obje ruke, ja vjerujem da će i gospodin Bariša Čolak se uključiti sa nekim informacijama koje možda ovdje svi i ne znaju. Kad je riječ o transparentnosti i javnosti ovog dokumenta, ja mislim da je ona maksimalno zastupljena, ovaj dokument se jako dugo radi i, koliko ja znam, bio je mjesec dana na web stranici Ministarstva, tzv. javna debata o njemu je vođena. Naravno, ja ne miješam to sa javnom raspravom ... koju mi ovdje organiziramo, ali u svakom slučaju želim da kažem da nije bilo netransparentnosti do sada. Ako ovaj dom ocijeni da treba voditi javnu raspravu, on će je voditi.

Međutim, način na koji je gospodin Momčilo Novaković diskutovao itd., dakle neki su mu javili, neki su rekli da se ukidaju krivični zakoni, nema razloga da postoje krivični zakoni entiteta, da se pravi Vrhovni sud. Mislim da nema argumenata, zaista nema argumenata za to. Ja samo želim da podsjetim, dakle, amandmanska faza je moguća itd. E, ovo je jedna od obaveza, mi smo prije dva sata govorili i ovdje na neki način jedinstveni bili da treba da uradimo tu liberalizaciju viznog režima i, kako sada stvari stoje, meni se čini da se ponovno stvara neka atmosfera koja nije dobra. Naravno ne, ne, bez aspiracija da obeshrabrim bilo koga, evo i gospodin Živković je najavio amandmane itd.

Samo kratak komentar. Kad ste već spomenuli ovaj član 42., trebali ste pročitati i stav (2) ovdje. Vi ste pročitali samo stav (1), trebali ste nam pročitati i stav 2.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, replika. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja nisam zaista mislio ulaziti uopće u ovu suštinu kada je ovaj zakon u pitanju. Ovo je toliko stručan zakon i toliko se tiče nekih instituta, je li, oko kojih se pišu doktorske teze. Mislim da nema potrebe da mi u Parlamentu možemo naravno i to, je li, ulazimo u detalje toga. Suština ovih izmjena je šestogodišnje praćene primjene novog krivičnog zakonodavstva u BiH, zato ovoliko izmjena ima. Ovo je praksa napisala timu koji je zadužen za praćenje primjene Krivičnog zakona iz 2003. godine i novog krivičnog zakonodavstva uopće. I mi smo napravili promjene ZKP-a na prijedlog te grupe, ako se sjećate isto je bilo stotinu i nešto članova za promijeniti i ovo je sada rezultat rada ove grupe što je primijećeno u praksi, prijedlog za novelu ili noveliranje krivičnog zakonodavstva. I to je suština, ništa drugo. Ja sam zbog toga, dakle, a i zbog činjanice da je ovo na popisu zakona iz Mape puta u situaciji da predložim da ovaj zakon imamo već na idućoj sjednici usvojen, da BiH može da kaže da je usvojila ovaj zakon i zbog toga mislim da nema potrebe za javnom raspravom.

Postavio sam pitanje predstavniku Ministarstva na Ustavnopravnoj komisiji je li se složila kompletna grupa koja radi na praćenju, jednoglasno. Kaže da jeste. Kaže da je ovo jednoglasno, kompletna grupa, iz svih slojeva su oni u BiH, i strukovnih i etničkih i intelektualnih, svih. Jesu se složili svi u BiH oko ovoga? Dalje, kaže jesu. Ima li ikakvih primjedbi, ima li išta? Kaže bilo je nešto sa OHR-om, pa smo sa OHR-om razgovarali i usaglasili smo te stavove i sad ni tu nema ništa sporno. Dakle, struka i mene je to opredijelilo, ja sam to pitanje postavio, odmah čim čujem ima li ili nema tamo problema, znam kako će biti u Parlamentu.

Ja bih molio ministra da o ovim stvarima govori ovdje, to je zapravo najvažnija stvar. I molim vas da dakle vodimo proceduru, nemam ja ništa protiv javne rasprave ali nju nije moguće obaviti ako hoćemo zakon 30. Toliko, hvala vam. I obavljena je praktično već.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, replika. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Pa vidite, začuđuje me da cijenjeni kolega Džaferović, ... kome, uzgred rečeno, u ovoj oblasti ovdje mislim da ... vrlo teško možemo parirati, iznese stav da za ovakve izmjene ovakvog zakona nije potrebna javna rasprava. Bez obzira na potrebu da on bude, ja sad kažem, postoji potreba da on bude donesen, ali nažalost, i kad bi ga donijeli, imamo neke zakone koje još nismo ni dobili, a trebamo donijeti. Evo čak i da njega donesemo 30., šta ćemo sa onima koje još nismo ni vidjeli ovdje i koje ni Savjet ministara nije usvojio? Dakle, to ne može biti razlog da dobijemo loš zakon, ne bi smio biti razlog, zakon sa ovakvim posljedicama.

Naravno, ja ne mislim da je zakon bio netransparentan, ja sam samo rekao da mi sada trebamo otvoriti javnu raspravu o tom zakonu. To što je on bio na stranici, znači da niko nije krio ovaj zakona. Ja to i ne mislim da ga je neko krio, i nisam to ni rekao, ni od koga, niti je on negdje

rađen, ne znam ni ja, gdje nije javno. Ali isto tako činjenica je da u izradi ovog zakona nisu učestvovali oni koji mogu doprinijeti kvalitetu ovog zakona. I nisu učestvovali i nisu konsultovani.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

I nije tačno, evo piše s kim su urađene konsultacije i nigdje ne kaže se da je na način kao što je kolega Džaferović rekao. Dakle, jesu vršene konsultacije u timu. Normalno, pa tim pravi, sasvim je normalno da tim vrši konsultacije. I jeste OHR imao primjedbi i sve su usvojene. I to je najvažnije. Ako je najvažnije, onda je najvažnije što smo usvojili primjedbe OHR-a. To što smo još neke mogli dobiti a nismo ga dali u javnu raspravu – to nema veze. Bitno je da smo te primjedbe usvojili.

Dakle, naravno, moram reći, ja sam jasno rekao, a evo ponoviću još jednom, ako zakon prođe u prvom čitanju, ja sam predložio zaključak – javnu raspravu. To nije suprotno od onog što sam ja rekao da ću ja biti protiv zakona u prvom čitanju i nisam pozvao nikoga da uz mene bude protiv zakona. Znači, predložio sam, znači, da ukoliko prođe da ide, da se da nalog Ustavnoj komisiji da se otvori javna rasprava. Ne vidim tu ništa problematično. Naravno, kao i sve drugo, i ovo može i proći i ne proći. Iznio sam stav, nije napamet, da još jednom, kažem, nije napamet i nisu neki tamo rekli, evo gospodo, ovdje ovo što imam stranica su primjedbe na ovaj zakon. Nije ovo zakon nego primjedbe, i više ih je nego što je ... zakon.

I nije neko tamo rekao, ali nisam govorio imena ljudi koji su ovo pisali zato što ne mislim da je važno ovdje da iznosim njihova imena. Znači, vrlo ozbiljni ljudi su iznijeli sve ove primjedbe na ovaj zakon.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Naravno, iskopiraću jedan primjerak, daću Vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju je uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, ne mogu se tamo tačno sjetiti koja je to bila sjednica, ali polovinom prošle godine predložio sam jedan zaključak, i ovaj Predstavnički dom je to usvojio,

gdje sam tražio maksimalne kazne za najteže oblike krivičnih djela. Dakle, da našim institucijama stvorimo preduslove da se obračunaju sa mafijom, lopovima i onima koji ugrožavaju bezbjednost ove zemlje. I u novim ovim izmjenama nisam primijetio da se tome dovoljno posvetila pažnja. Samo ću vas podsjetiti da sam tada tražio, i ponavljam, Predstavnički dom to usvojio u zaključku da za najteže oblike kriminala, dakle terorizam, dilanje droge, trgovina bijelim robljem, silovanje one djece maloljetne od sedam i osam godina itd. i najveće te pošasti da dobiju maksimalan prioritet u izmjenama i dopunama Krivičnog zakona, da nas ne bi javnost, a pogotovo naše agencije, koje se bore sa tim pošastima, uvijek govorele kako su im svezane ruke, tužilaštvo pogotovo i sudovi kako oni nisu u mogućnosti da izricanjem tih maksimalnih kazni spriječe ili barem pokušaju spriječiti one potencijalne izvršioce. Pa kada onaj koji danas ima 25 godina zna da će za dilanje droge dobiti 40 godina, pa izaći negdje u 65 godini, pa ako je tako hrabar neka se bavi time, ali ako zna da će dobiti uslovnu kaznu od šest mjeseci, a na dilanju droge zaraditi 6 miliona, što neće raditi. Rizik mu se isplati. Ali smo zato predvidjeli nova ova krivična djela, ove internet i to kazne, ja ne znam kome bi to koji sudija izrekao i tužilac predložio takvu kaznu.

Ljudi, ja ću uložiti amandmane i samo sam se sada javio da vas podsjetim da je ovaj Predstavnički dom usvojio taj zaključak, ali mu nije posvećena pažnja. Ja se zalažem da ova država ima, preko ovog zakona, maksimalne mehanizme da stane lopovima, mafiji, kriminalcima, teroristima i svakome živom ko ugrožava bezbjednost normalnih građana za vrat. Kakva god je država, ona je odlična, ali mora imati još jače mehanizme da slomi mafiju u korjenu, da onaj građanin naš ne strahuje hoće li poslati dijete u trgovinu ili u školu da ga neka budala tamo raznese, terorista. Čega se mi bojimo? Čija su to djeca? Jesu li to djeca od one sirotinje iz Dervente koja nikada neće vidjeti ovaj parlament, koji danas plaču što je njihovo silovano dijete od devet godina i taj idiot, ne znam ni ja kako bih ga nazvao, dobije uslovnu kaznu šest mjeseci? Kome će se oni obratiti? Da je to, ne daj Bože, od nekog našeg političara pet dana bi mi zasjedali ovdje, niko izašao ne bi.

Evo, danas nemamo ovdje jednog poslanika i niko ne pita što ga nema, niko. Nije se prijavio kao odsutan, a ima razloga zašto ga nema. Evo, ja nemam baš razloga da pitam za njega iz nekih drugih mojih privatnih, jer s čovjekom uopšte ne govorim zbog razloga koje sam imao, nesreću, zbog nečega zašto ga, ja mislim, smatram odgovornim. Dakle, šta je problem ove zemlje? Gospodine ministre, sigurno ću uložiti amandmane i tražiti i insistirati na tome da preko ovog Krivičnog zakona dobijemo i oslobodimo se mi, kao zakonodavni organ, pritiska ovih koji nam stalno spočitavaju – pa znate, vi ste nam svezali ruke, mi ne možemo ništa da uradimo. Ni u pravosuđu, ni u tužilaštvu, ni u sudu, a pogotovo policijske agencije. Čega se mi plašimo? Zašto mi to ne uradimo? Mafija mora pasti, država mora slomiti mafiju, lopove i kriminalce, i nema prečeg posla.

Želim samo ovo da podsjetim, ne oštrom intonacijom, ja tako govorim, ali ću uložiti amandmane i nadam se da smo razumni ljudi, da to ne pravimo radi nas ovdje poslanika, nego radi one sirotinje i bijede u Derventi, ne znam ni ja, kako se zove ono tamo, da ne govorim, sada će mi odmah neko za ramazan spomenuti što ja to ..., to veze nema, ili ono u Brčkom, ili bilo gdje, na mojim Palama, gdje god da je. Svaki pedalj je pedalj moje zemlje, gdje god se to dešava ima da se obračunamo sa tom mafijom. A kako? Normalnim zakonom, a ne samo poboljšanjem i kozmetičkim promjenama i sada treba neko 20 godina da dobije što je internetom mi poslao

prijeteću poruku. Pa pola bi bilo zatvoreno ih, jer svaki dan dobijem tako stotinu takvih poruka. Ali, nije važno što ja dobijam, meni su briga one majke i ono kada ih vidim na televiziji, koji kukaju da je za silovano dijete od devet godina dobio šest mjeseci uslovno. To je sramota ovog zakonodavnog organa koji nije predvidio kaznu 40 godina, pa da vidim šta će biti s njim. Pa kada tužilac ne podigne optužnicu i sud ga ne osudi na maksimalnu kaznu, onda ću ja podići javnost i podnijecu ostavku ovdje, ali dići ću narod na pobunu. Dosta je više, mafiju moramo slomiti! Ali kako? Ovim zakonom?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju je uvaženi poslanik Halid Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Izmjene ovog zakona, ne samo da je naložila ... koja je trajala, nego odgovarajući protokoli, međunarodne konvencije koje su za nas obavezujuće i koje su kroz Mapu puta za liberalizaciju izraženi u dva zahtjeva vezana za ovaj zakon.

Naime, od nas se zahtijeva da poduzmemo mjere poduzete na harmonizaciji pravnog okvira na državnom, entitetskom i nivou Brčko Distrikta u vezi sa krivičnim djelima trgovine ljudima – to je jedan zahtjev. I drugi zahtjev je mjere poduzete za usklađivanje pravnog okvira sa međunarodnim standardima u području konfiskacije imovine i harmonizacije između državnog i entitetskog nivoa. Dakle, to su dva zahtjeva direktno formulisana i koji u sebi sadrže međunarodne standarde i koje je moguće provesti, prvo, izmjenama Krivičnog zakona na nivou BiH i, drugo, usklađivanjima entitetskih krivičnih zakona, zakona Brčko Distrikta i zakona na nivou BiH. I, imajući u vidu zahtjev da se donesu izmjene Krivičnog zakona, dakle mi imamo tri zahtjeva u Mapi puta direktno vezana za ovaj zakon. Usvajanje ovog zakona znači provođenje tri mjere, neusvajanje znači neprovođenje tri mjere.

Ja mislim da sve ono što je potrebno, što je moguće ostvariti javnom raspravom u ovom periodu, apsolutno je moguće ostvariti amandmanskim fazom, nakon što je zakon bio dugo na internetu dostupan, nakon uloge koju su ostvarili oni koji su učestvovali u izradi zakona i nakon što mi svi prilikom izrade amandmana imamo svoje male javne rasprave, da tu budemo iskreni i da budemo jasni.

Nije argument – nismo usvojili neke zakone, nisu došli čak ni u proceduru, pa ne moramo ni ovaj zakon. Argument je potpuno suprotan. Svaki zakon koji se donese, u odnosu na one koji nisu doneseni, smanjuje broj nedonesenih zakona i uvećava šansu i izvještaj krajem septembra čini kvalitetnijim. Zato mislim da bi bilo, imajući sve ovo u vidu, uputnije opredijeliti se na posvećenost amandmanskoj fazi kako bi pokušali, ipak, do kraja septembra ovaj posao uraditi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi ministar je imao potrebu. Izvolite. Bariša Čolak.

BARIŠA ČOLAK:

Gospodine predsjedatelju, poštovani zastupnici i zastupnice, ja ću vrlo kratak biti. Naime, želim vam samo kazati što je do sada urađeno i kako je rađeno radi razumijevanja svih vas.

Uistinu, proces izrade izmjena i dopuna ovog zakona je bio više nego transparentan u okviru onog što Ministarstvo može raditi. Vi znate da Tim za praćenje primjene kaznenog zakonodavstva postoji još, ovo je znači od 2003. do sada, evo već šesta godina, i da oni intenzivno prate primjenu tog zakonodavstva i, naravno, imaju zadaću mijenjati i procesno i materijalno zakonodavstvo. Taj tim je sačinjen od 17 ljudi koji su mahom vrhunski stručnjaci iz sudstva, tužiteljstva, dakle mislim na vrhovne sudove entiteta, mislim na Apelacijski sud Distrikta Brčko, Sud BiH, Tužiteljstvo BiH, Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće, Ministarstvo pravosuđa i, naravno, odvjetnike također u tom timu. To je zaista tim koji je višenacionalan, dakle i iz RS-a, iz Federacije BiH, sa razine BiH i Distrikta Brčko.

Dugo se rade izmjene i dopune ovog zakona. Preko godinu dana, vjerujte, radi se intenzivno na ovim izmjenama, a praćenje je nekoliko godina. U ovoj proceduri došli smo dotle da smo zaista i poslije onih konsultacija koje su obvezatne za ovo ministarstvo, nakon što je zakon bio na web stranici ovog ministarstva više od mjesec dana, ponovo je ovaj tim sjeo, razmotrio te primjedbe, usuglasio se oko svega i, na kraju, naravno usuglasio se i oko onih koji su sudjelovali a nisu iz BiH, radi se o predstavnicima OSS-a, OHR-a, EUPM-a i Vijeća Evrope.

Dakle, ja ni u kom slučaju ne želim kazati ... kako su ovo idealne izmjene i dopune i daleko od toga da bih ja mogao kazati jeste, mi smo sada zaključili sa ovim zakonom i nećemo ga više mijenjati. Život je mnogo složeniji i ja ne znam koliko će trebati izmjena i dopuna ali ovo je jedna živa materija. I zemlje u okruženju to rade, i ne samo zemlje u okruženju, vjerujte, to rade i zemlje članice EU. Ja, opet kažem, ne tvrdim da su ovo najidealnija rješenja ali ova rješenja jesu takva da u znatnoj mjeri, zaista u znatnoj mjeri popravljaju dosadašnja rješenja, kako kroz nova kaznena djela koja se propisuju ovim zakonom, tako i ... kaznena djela koja su već bila propisana ali kroz pooštavanje kazni, kako zakonskog minimuma tako i maksimuma.

Ja, isto tako, želim evo otkloniti svaku sumnju, zaista, da se ovim zakonom, na bilo koji način, dovode u pitanje entitetski zakoni, kazneni zakoni, jednako tako, i oko uspostave Vrhovnog suda. Dakle, ni u kojem slučaju se ne implicira ovim zakonom uspostava bilo kakvog drugog suda. To je zaista istina.

Na što će se Parlament odlučiti i kako dalje, to je, naravno, u vašim rukama. Ja bih vas, evo, htio zamoliti, ako je to ikako moguće, da ovaj zakon dobije potporu u prvom čitanju i najbolje rješenje bi bilo ako bi taj zakon mogao biti usvojen do kraja ovog mjeseca, a vi znate iz kojih razloga. Evo, to je ono u najkraćem.

Naravno da bih ja mogao sada oko rješenja ako se postavi takvo pitanje razgovarati, ali, u svakom slučaju, evo to je ono u najkraće što sam mogao primijetiti što ste vi, zapravo, danas izgovorili ovdje i bez, naravno, bilo kakvih ambicija da ja do kraja odgovorim na svako vaše postavljeno pitanje, ali cijenim da će ova amandmanska faza jednako tako dati prostora i mogućnosti da se neke stvari još dodatno poprave.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Zaključujem raspravu. Pauzu pravimo do 15,00 sati. U 15,00 sati nastavljamo sa radom.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, prije prelaska na 7. tačku dnevnog reda u Kolegijumu smo se dogovorili da se radi do 18 sati. U slučaju da ne završimo čitav dnevni red do 18 sati, predložiće se Parlamentu da se glasa da se sjednica prekine i nastavi u iduću srijedu, pri čemu bi glasali prije toga o zakonskim projektima koje smo prošli. Zato vas upozoravam da svoje diskusije prilagodite tome da imamo namjeru završiti do 18 sati.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Problem je da su sutra preuzete obaveze, helikopterom se ide u Banja Luku na zatvaranje vježbe, ja odlazim u Budimpeštu jer imam sastanak predsjednika parlamenata itd., itd.

Prelazimo na 7. tačku dnevnog reda:

Ad. 7. Prijedlog zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Savjet ministara BiH je zakon dostavio u redovnu parlamentarnu proceduru 2. 9. Ustavnopravna komisija je dostavila Mišljenje o ustavnom osnovu 10. 9. Dobili smo Mišljenje i Zajedničke komisije koja nije podržala principe, znači imamo negativno mišljenje i, ako usvojimo Mišljenje, zakon pada; ukoliko ga ne usvojimo, zakon se vraća Zajedničkoj komisiji na ponovno razmatranje i davanje novog mišljenja o principima, uz smjernice Doma.

Otvaram raspravu o Mišljenju Zajedničke komisije. Ako se sjećam, uvaženi profesor Ajanović je imao da se javi prvi.

Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Hvala vam lijepo, predsjedniče, da ne ponavljam ono, gospodine predsjedniče i dame i gospodo poslanici.

Ja kada čitam ovaj zakon, onda se u meni stvara dva ja. Zapravo pojavljuje mi se dualizam jedan da bih htio i želio da se u mojoj zemlji izvrši popis stanovništva i, drugi, da neću nikad glasati za ovakav diskriminirajući zakon.

Ako razmišljamo o prvom, onda moram da kažem da bi bilo moralno, etički, pravedno da se ovaj zakon ili popis stanovništva desi kada se implementira u potpunosti Dejtonski sporazum koji je međunarodni sporazum. Neko će kazati, pa i čujemo na televiziji, kaže, dogovorite se, uradite ovo, uradite ono, a predstavnici međunarodne zajednice ne obraćaju pažnju na to da u Dejtonskom sporazumu imaju veća ovlaštenja i veće mogućnosti da su mogli do sada implementirati u potpunosti Dejtonski sporazum. Nije moralno vršiti popis stanovništva kad je više od milion ljudi izvan zemlje. Ali na stranu moral, uzmite ga ili ovako ili onako, njega u praksi nema ali, nažalost, nema ni mnogo pravde ni pravičnosti. O tom, po tom.

Pristao bih na popis stanovništva onakav kad bi bio zakon pravičan da se uzmu oni parametri koji su značajni za planiranje u državi, koji su značajni za razvoj države ili njenih dijelova, nije bitno, pa do najmanjih jedinica, da ne kažem mjesnih zajednica nego općina. Ali ovakav zakon, koji u prvom redu diskriminira najvarijabilniju populaciju stanovništva u BiH, potpuno ga isključuje. Isključuje popis stanovništva izbjeglih, raseljenih i prognanih ljudi. Ljudi koji nisu svojoj krivicom otišli. Ljudi koji nemaju pravo da se vrata u svoj dom jer ga nemaju, još nije napravljen, još nije obnovljen. I sada takvu grupu ljudi isključiti iz popisa stanovnika, a, s druge strane, ovaj zakon omogućava svakom strancu koji se našao ovdje i živi preko 12 godina da se može upisati u popisu stanovništva.

I sada iz toga izvodim zaključak. Znači, nekome je stalo da ima političkih premisa da bi se ovaj zakon napravio, da bi se taj zakon napravio prije implementacije u potpunosti Dejtonskog sporazuma, svakog njenog aneksa i, s druge, prije nego što se napravi novi Ustav ili dok se ne dogovorimo o novom Ustavu. Šta to znači? To znači da može da izazove velike političke probleme. Neko će kazati ovdje, tome se suprostavljaju Bošnjaci. Nema razloga da Bošnjaci se plaše ... za popis stanovništva. Ja se bavim amaterski demografijom, amaterski znači, nisam profesionalac, mada sam nekad radio i demografski obrađivao određena područja, i znam sigurno da trenutno u Bosni živi više od 50% Bošnjaka. I zašto bi se oni bojali popisa? Ali to nije pravično. Nije pravično za svakog čovjeka, bez obzira kome narodu pripada, da se vrši popis a da on nema pravo da se upiše tamo gdje je rođen, gdje je živio do '91. godine, gdje i sutra želi da živi.

I zato mislim da ovaj zakon ne bi trebalo podržati u ovakvom obliku. Mislim čak da je on u mom tumačenju Ustava i protivustavan, jer ne vodi računa, a čuli smo danas da neki poslanici se zaklinju u ljudska prava, a on ne vodi računa o ljudskim pravima.

I treća stvar, u ovom zakonu, koji je napisan nakaradno, mnoge stvari mogu zloupotrebjavati i popisivači i oni obrađivači pa čak i mi političari, kad se završi. Iz tih razloga, za ovakav zakon neću glasati i bit ću protiv ovakvog zakona.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, diskusija. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, SDA će podržati stav Zajedničke komisije, odnosno odbiti ovakav Prijedlog zakon o popisu stanovništva. Znamo šta se desilo u BiH između '92. i '95. Preko pola stanovništva je nasilno istjerano iz njihovih domova, iz kuća. Zatim u godinama koje su uslijedile aktivnim sredstvima se priječila reintegracija društva, odnosno implementacija Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma. Aktivna sredstva, dakle mislim na napade na povratnike. I uspješno je spriječen povratak u tim postratnim godinama. A onda se prešlo na pasivne mjere opstrukcije Aneksa VII. Dejtonskog sporazuma koje se vrše na taj način što su jako mala sredstva izdvajana kroz budžete. Ne možete vi izdvojiti milion maraka da biste vratili milion povratnika, znači jednu marku po glavi povratnika. To je bio jedan ciničan odnos u odnosu na implementaciju Aneksa VII. i odnosu na to najbolnije pitanje u BiH. Dakle, ljudi se nisu vratili svojim kućama. Srbi u Federaciju, druga dva naroda u RS. Ako bismo prihvatili ovakav zakon koji bi ... dakle popisao stanje trenutačno u BiH, koji ne bi omogućio da se popiše dijaspora, učestvovali bi u stavljanju pečata na segregaciju bh. društva i faktički prihvatili bi rezultate etničkog čišćenja. Dakle, SDA će podržati stav Zajedničke komisije.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Jednostavno, nisam htio kao predsjedavajući da upozoravam poslanike da se ide izvan tačke dnevnog reda. Gospodo, onda trebamo ovde da kažemo da smo protiv popisa stanovništva, a ne da govorimo da smo protiv zakona. Ako smo protiv zakona, možemo da ga rješavamo u amandmanskoj fazi. Kažite u kojim dijelovima taj zakon nije dobar i da pokušamo zajedno da ga rješavamo. Znači, nemojte da ovde raspravljamo džaba dva sata, ako ste protiv popisa stanovništva i navodite razloge zašto se nisu stekli uslovi da se izvrši popis u BiH. Ja to razumijem, ali nemojte džaba da onda ovde gubimo vrijeme oko raspravljanja o tome da li smo za popis ili smo protiv popisa. Ovde na dnevnom redu je Prijedlog zakona o popisu stanovništva, dajte da raspravljamo o zakonu, da vidimo koji principi nisu dobri i da li postoji mogućnost da se zajedno dogovorimo o amandmanskoj fazi da taj zakon popravimo. Ako toga nema, zašto danas da gubimo vrijeme? Onda ste protiv popisa stanovništva i tako treba jasno i glasno reći.

Hvala lijepo.

Replika, uvaženi poslanik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Nećemo da kažemo, gospodine Živkoviću, ono što ne mislimo. Znači, reći ćemo ono što je po našoj glavi, ne po vašoj i mišljenju. Nismo protiv popisa stanovništva. Nama treba, ovoj zemlji treba popis stanovništva radi planiranja. Ali, ima dvije godine dana da smo rekli da ćemo biti protiv ovakvog popisa stanovništva, ponovili to sto puta. Pa smo onda rekli ok., možemo prihvatiti i ovakav popis, ali molim vas zakon o proporcionalnoj zastupljenosti koji će, između ostalog, evo učiniti da se u ovaj grad Sarajevo vrate činovnici Srbi, Hrvati, da ne nazivate ovo muslimanskim Sarajevom. Pa ste odbili taj zakon. Pa smo onda kazali treba nam kredit, značajan međunarodni, kojim ćemo koliko-toliko implementirati. Ne možemo uraditi sve šta treba u vezi implementacije Aneksa VII. ali možemo ono što je preostalo. Još 140 hiljada ljudi želi da se vrati. Pa taj kredit, evo razvlači se kao trakavica godinu dana, nema ništa od njega. Na vrijeme smo upozorili i ne znam zašto se ovakav prijedlog napravio. Znalo se dobro da ćemo mi odbiti ovakav zakon. Možemo ponoviti zakon, napraviti kompromis bez amandmana, dakle da već u prvom čitanju bude valjano postavljen.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Pošto ste nas onako naružili na samom početku, ja ću odmah reći da Stranka za BiH podržava popis stanovništva. I, mi ćemo podržati i Izvještaj Ustavnopravne komisije. Postoji ustavnopravni osnov, svakako, da se izvrši popis stanovništva. Zašto? Ne trebam, ako treba posebno obrazlagati, mi već 15 godina nemamo podatke koji su vrlo važni na gotovo svim ekonomskim poljima, koji su sastavni dio sistema nacionalnih računa, metodologije ..., uključujući recimo proizvodnju po stanovniku, broj zaposlenih, učešće npr. poljoprivrednog sektora itd, procent urbane populacije, a da ne govorimo da postoji opasnost da BiH izgubi i mogućnost da koristi namjenske kredite i ulaganja od strane i EU i UN i drugih međunarodnih organizacija i institucija koje se obično rukovode takvim podacima i koje pojedine fondove usmjeravaju npr. u opštine i lokalne zajednice koje imaju određenu ciljanu strukturu stanovništva.

Dakle, Stranka za BiH podržava realizaciju popisa, štaviše smatramo da je neophodan, ali pod uslovom da se takav popis izvrši prema kriterijima EU, odnosno konkretno EUROSTAT-a i UN, odnosno Populacionog fonda UN-a. Meni je zaista drago da tu imamo potpuno identične stavove sa SNSD-om, ja se nadam da ih niste promijenili od prije tačno godinu i 13 dana, kada ste 3. rujna, konkretno, Vi, predsjedavajući, uputili prijedlog jedne inicijative sa prijedlogom zaključka i u obrazloženju te inicijateve pomenuli da, citiram, 'popis u svim zemljama organizuju statističke institucije u saradnji sa drugim organima, u skladu sa metodološkim preporukama za

popis stanovništva i domaćinstava, u zagradi, Ekonomska komisija UN-a EUROSTAT, juni 2006., zatvorena zagrada, tačka, završen citat. Ovo je obrazloženje SNSD-a.

Meni je zaista drago da imamo potpuno identične stavove tu i, evo, dozvolite da vas i podsjetim za one koji se možda i ne bave ovom problematikom – šta to znači. Ovi kriteriji prave vrlo jasnu razliku između obaveznog sadržaja popisa ili *kor topiks* i neobaveznog sadržaja, odnosno *non kor topiks* za popis stanovništva. Oni preciziraju da, recimo, podaci o etno-kulturnim karakteristikama, kao što su nacija, vjera, rasa, porijeklo, jezik i slično, nisu relevantni za demografske potrebe i da su kao takvi ostavljeni isključivo kao opcija država koje provode popis. Dakle, radi se o neobavezujućim elementima koji su ovde i predmetom sporenja, što smo uspjeli već i u prvim diskusijama da čujemo.

Kada je riječ o tome da države mogu za svoje potrebe koristiti ovakve podatke, evo dozvolite da vas podsjetim da su gotovo svi predstavnici međunarodnih institucija u BiH, između ostalog, zvaničnici EU, UN itd., precizirali da se stanovništvo može popisati i bez tih karakteristika, dakle neobavezujućih, a ovi zvaničnici su i dodali 'da BiH treba slijediti primjere evropskih zemalja koje etničko, kulturno i lingvističko pitanje obrađuju na neki drugi način, a ne popisom stanovništva', završen citat.

Ja ću vas samo još podsjetiti na vrlo važnu rezoluciju, odnosno dokument, preporuke rezolucije koje su bile i sastavni dio monitoring izvještaja u Vijeću Evrope kada je, između ostalog, u setu preporuka rečeno da se vezano za popis koristi metodologija prikupljanja razdvojenih podataka, ovo je u našem prevodu, koja konkretno, čak i uz zvanično obrazloženje, za one koji ne znaju, s obzirom da je riječ o stručnom području, sa obrazloženjem ovde u potpisu, recimo, detaljno obrazloženo šta znači metodologija. Preporučeno je, dakle 'da se koristi ovaj termin', kako bi predložili popis stanovništva, 'čime etnička pripadnost, onih koji odgovaraju, neće biti uzeta u obzir, tako da se izbjegne označavanje etničkih promjena u strukturi stanovništva do kojih je došlo tokom posljednjih 10 godina'. Završen citat.

Dakle, da se vratim na non kor i kor elemente. Postoji osam kategorija koje sadrže obavezne karakteristike koje treba imati popis. To je od ukupnog broja stanovnika prema mjestu uobičajenog prebivališta, geografskih karakteristika koje uključuju broj stanovnika po lokalitetu, kao i broj stanovnika po zaposlenju. Treće, demografske karakteristike, uključujući spol, starost i bračno stanje. Ekonomske karakteristike, uključujući trenutni nivo poslovnih aktivnosti, zanimanje, pripadnost industrijskom sektoru i podatke o nezaposlenosti. Peto, obrazovne karakteristike, odnosno školska sprema. Šesto, podaci o međunarodnim internim migracijama, uključujući mjesto rođenja, zemlju državljanstva, podaci o prebivalištu van zemlje i godina ulaska u zemlju, prethodno mjesto prebivališta i godina dolaska na mjesto prebivališta. Sedmo, podaci o domaćinstvu i porodičnim karakteristikama, uključujući vezu između članova domaćinstva i dužinu trajanja domaćinstva itd. I osmo, podaci o stambenim objektima, vrsti nastambe, te aranžmanima stambenog smještaja, uključujući aranžman smještaja, lokaciju, okupiranost, vrstu vlasništva, broj stanara itd.

Da pomenem, recimo, između ostalog, da se uz sva ova obilježja o obavezujućim i neobavezujućim elementima pojavljuje za sve evropske zemlje, pogotovo one koje se deklariraju kao kandidati i za buduće članstvo u EU i na koje se, između ostalog, odnosi metodologija

evropskog sistema nacionalnih računa, da Statistički ured Evropskih zajednica, odnosno EUROSTAT prikuplja i objavljuje statističke podatke iz zemalja članica i zemalja izvan EU, odnosno od međunarodnih organizacija kako bi informisao EU, odnosno institucije i omogućio praćenje učinaka politika Zajednice.

U tom pogledu za zemlje članice EU je relevantna uredba Evropskog parlamenta i Vijeća broj 763/2008 od 9. jula 2008. o popisu stanovništva i domaćinstava kojom se utvrđuju zajednička pravila za dostavu podataka o stanovništvu i domaćinstvima. Članom 2. te uredbe, na koju ste se i vi, evo maloprije sam pomenula, pozvali u svom obrazloženju, definiše nacionalni nivo kao teritorij zemlje članice, regionalni nivo te nivou NUC1, 2 i 3, odnosno nomenklatura statističkih i teritorijalnih jedinica koji su definisani u uredbi Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope 1059 od 2003., odnosno konkretno 26. maja 2003., odnosno lokalnog nivoa ili koji se dijeli na UAL1 i UAL2. Između ostalog, utvrđena je 2011. kao referentna godina a u aneksu uredbe se utvrđuju podaci koji su relevantni za popis stanovništva kao obavezni na regionalnom nivou NUC3 i lokalnom UAL2 navode se, recimo, mjesto boravka, spol, starosna dob, bračno stanje itd. Zatim se utvrđuju obavezni podaci za nacionalni i regionalni nivo NUC1 i 2, mjesto boravka, mjesto rada, spol, starosna struktura, odnosno stanje bračno itd. Utvrđuju se i obavezni podaci za NUC3 i UAL2 i obavezni podaci na nacionalnom i regionalnom nivou NUC1 i NUC2 u kome, u setu tih podataka, nigdje nema nacionalna, vjerska, religijska itd. pripadnost.

Dakle, kolegice i kolege, Stranka za BiH smatra da je zaista neophodno da BiH uđe u popis stanovništva, rukovodeći se isključivo kriterijima koje su propisale međunarodne organizacije koje, između ostalog, i utvrđuju i okvir, odnosno temelje koji daju i konačne brojke u sistemu nacionalnih računa. Ono što su utvrdile evropske institucije kao obavezujuće elemente za sve nivo vlasti, obavezujuće po metodologiji EUROSTAT-a, što čini sastavni dio i evropskog sistema nacionalnih računa, i mi ćemo podržati propis koji sadrži sve ove elemente. Izvan toga, samo ukoliko postoji neki dogovor, zajednički konsenzus, kao što je npr. recimo pitanje ... postavljeno u popisu stanovništva npr. da li vjerujete politici i političarima.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravak netočnog navoda, predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Očigledno da je imalo svrhe to što sam izašao i rekao da pričamo o zakonu, a ne da pričamo o tome da li smo za ili protiv popisa. I Vi ste, što je meni veoma drago, ušli u suštinu zakona i pričali o principima i praktično se dotakli dva člana sporna koja za Vas predstavljaju problem. To je član 6., odnosno član 10. Ja ne vidim problem da mi glasamo o tom zakonu i da pokušamo u amandmanskoj fazi to da promijenimo.

Istovremeno želim da vas ispravim. Zaključak koji ste citirali nije ovde usvojen a ja stojim iza njega i svaku riječ koju sam napisao ponovo bih napisao. U tom istom EUROSTAT-u, osim obaveznih i neobaveznih tačaka, imaju preporuke koje su dobronamjerno napisane, da zemlje koje su multinacionalne i ima više nacija da trebaju da naprave taj popis. To je preporuka. Ako već je dobronamjerna, zašto je ne bi primijenili. Osim toga, u članu 10. ovog zakona ona je

fakultativna, imate pravo da izaberete hoćete li se popisati ili nećete na taj način. I to obrazac pridržava. Istovremeno, ako ćemo da citiramo EUROSTAT, onda moramo da kažemo da po EUROSTAT-u osoba koja godinu dana prebivalište ima u jednoj zemlji, da je to po EUROSTAT-u stalno nasaljena osoba. Ne možemo onda da kažemo od EUROSTAT uzećemo malo, a malo nećemo.

Znači, drago mi je da smo počeli da ragovaramo o zakonu. Vidim da se ne razlikujemo u puno stvari, da je pitanje jednog ili eventualno dva člana. Niko nije pisao i problematizovao do sada šta agencija radi, ko popisne obrasce ..., čiji su vlasnici ... itd. itd., finansijska sredstva. Očigledno da ste se samo na jedan ili dva člana fokusirali i ja ne vidim problem da glasam o zakonu i da ga pokušamo u amandmanskoj fazi promijeniti.

Hvala.

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, krivi navod. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Prvo, ja sam s pažnjom zaista pročitala obrazloženje koje ste Vi svojevremeno dali povodom zaključka, nisam rekla da je usvojen, ali ja i pretpostavljam, pošto Vi spadate u one koji ne mijenjaju mišljenje, niste ni mogli promijeniti ovu argumentaciju jer je toliko jaka da nema, mislim, ne možete je ni promijeniti. Dakle, tačno u skladu sa metodološkim preporukama za popis stanovništva i domaćinstva Evropske komisije UN-a i EUROSTAT-a iz juna 2006., ja sam još malo kasnije dodala ove brojeve, s obzirom da je došlo do promjena kada je u pitanju EUROSTAT. Dakle ja sam raspravljala o principima, nisam se fokusirala ni na jedan konkretan član i rekla sam stav Stranke za BiH kada je u pitanju Prijedlog zakona o popisu stanovništva.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Idemo dalje. Diskusija, uvaženi poslanik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

E pa čestitam, kolegice Azra, čestitam zato što ste za popis stanovništva, a čestitam i zato što ste za ovaj izvještaj koji je protiv popisa stanovništva, Izvještaj nadležne komisije koji je protiv popisa stanovništva.

Dakle, mislim da mi zaista nemamo potrebe za ovolikim elaboracijama, osam, deset minuta itd. Ustvari, svi mi sve znamo. Ovdje je znači jednostavno, eto vi se plašite da će popis pokazati da nas ima previše, mi se plašimo da će popis na vaš način pokazati da nas nema, i to je sva suština u ovoj priči. I ja ne znam zbog čega sada stvar razvlačimo na neke druge teme. I očito je da nema saglasnosti oko ovoga i zaista nam ne trebaju elaboracije, ne treba nam pozivanje na evropske standarde, jer nismo mi spremni za ovaj posao. Ja ne znam što smo mi Srbi zapeli toliko za ovaj popis? Meni nije jasno, stvarno. Ako nikom ne treba ovaj popis, ne treba ni nama

ovaj popis. Nas ima toliko koliko nas ima, a ima nas u vlasti toliko koliko nas ima. Kako ste dogovorili da se popišemo, opet će nas biti isto, jer do 2014. nema promjene u vlasti, a onda do 2014. će se dogovoriti da ne bude ni poslije promjene u vlasti. I sad, kad sve ovo saberem, stvarno mi nije jasno oko čega pravimo ovoliki problem.

To što sad će posljedice biti na neke druge ovlasti a koje nisu ove prirode, e, gospodo, to sad mora da razmišljaju oni koji nisu za ovo. Znači, oni će morati za te druge posljedice da preuzmu odgovornost. Ja mislim da ovde nije momenat da tražimo ko je kriv zato što zakon nije prošao. Možda je bio momenat da tražimo varijantu da zakon prođe. Biće da je prošao momenat da tražimo varijantu da zakon prođe, bar sudeći prema ovim diskusijama kolega koje sam čuo do sada i zbog toga ja mislim da mi nemamo, još jednom ponavljam, nemamo potrebu, i da ne bih sam sebe demantovao sad pa ja pričao osam minuta kako nemamo potrebu da pričamo osam minuta, ja ću završiti ovu diskusiju. Jasno, nisam za Izvještaj Komisije, ponavljam, nadležne komisije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Bez dobacivanja, molim vas.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Mislim da smo uvijek razmatrali mišljenje nadležne komisije. Dakle, ovde razmatramo Mišljenje nadležne komisije koje je negativno. Dakle, ja nisam za to negativno mišljenje iako, ponavljam, nije mi jasno što sam zapeo da nisam za to negativno mišljenje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja sam svašta mogao očekivati u parlamentarnoj proceduri, ali zaista nisam mogao očekivati jedan ovakav zakon koji nosi naziv 'Zakon o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH'. Ja mislim da kad se njegov cilj pogleda i suština da se on slobodno može nazvati zakonom za legalizaciju etničkog čišćenja, genocida, promjene Ustava BiH itd., jer njemu je popis stanovništva najmanji problem u ovome svemu. Zakon koji je tako inovativan nudi nam neke kategorije, kao što je recimo uobičajeno mjesto stanovanja, za koju ja prvi put čujem, a govori se o popisu stanovništva, i zakon koji uopće ne vodi računa o tome da je u ovoj zemlji 2,2 miliona stanovnika pomjereno sa svoga ognjišta, da se mnogi nisu vratili, da je od prošlog popisa stanovništva pa do danas napravljeno nasilje nad demografskom strukturom BiH i da ovaj zakon, koji nosi naziv *popis stanovništva*, ima direktan uticaj na poziciju, ustavnu poziciju konstituenti BiH. I ovo je promjena Ustava na drugi način. Toga moraju biti svjesni oni koji pišu 'Zakon o popisu stanovništva'. Jer, kada se sutra izvrši popis stanovništva u BiH, rezultati tog popisa će biti direktno vezani za poziciju konstituenti BiH po raznim pitanjima.

Jednostavno, zabila se glava kao noj u pijesak, napisao se jedan zakon, moraju mi se objasniti ovi pojmovi, a uopće se nije vodilo računa o ovim stvarima. Recimo da je na kraju

zakona napisano 'ovaj zakon ... i nakon ovog popisa rezultati popisa iz '91. godine ostat će i dalje važeći za izračun oko učešća naroda u vlasti', mogli bi razgovarati o principima ovog zakona. Pa onda da je ovaj zakon u članu 5. napisao kao što je bivši jugoslovenski zakon makar napisao. Evo, dakle „Službeni list SFRJ“, 19. januar 1990. godine Zakon o popisu stanovništva, domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gazdinstava u 1991. godini, pa kaže: 'U SFRJ sprovede će se popis od 1. do 15. aprila 1991. godine, popis stanovništva, domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gazdinstava', i kaže, u članu 2. 'popisom će se obuhvatiti, prvo, državljani SFRJ, strani državljani i lica bez državljanstva koji imaju prebivalište u SFRJ, bez obzira na to da li se u momentu popisa nalaze u SFRJ ili su u inostranstvu'.

A, naš član 5. ovog prijedloga ovdje, kaže: 'Ukupan broj stanovnika za svaku teritorijalnu jedinicu dobija se sabiranjem broja osoba koje tu imaju uobičajeno mjesto stanovanja i prisutne su kao i osoba koje tu imaju uobičajeno mjesto stanovanja, ali su privremeno odsutne' i onda se uzima godina dana: za onog mora boraviti godinu da se smatra uobičajeno prisutnim, i mora biti više od godinu van da ga nema nikako.

Dakle, nama se, u odnosu na jedan model iz '91. godine, a mi živimo danas po popisu koji je obavljen po ovom zakonu, dakle u odnosu na ono čega se popis tiče u životu, jel' tako, nama se predlaže model da mi popišemo gdje se ko sad nalazi u BiH, da provjerimo je li svako ko se nalazi tu gdje se nalazi u BiH proveo godinu dana i on je dakle ok., godinu ili više i da vidimo da li slučajno ima neko ko je otišao iz BiH, ali nije prošla čitava godina, pa da ga uzmemo u popis, a svi oni koji su otišli preko godine, allahimanet, Bog te veselio, doviđenja, nema te, ne poznajem te, i ovo je zakon koji nudi popis stanovništva, i ne obuhvata svoje državljane, sramota. Ovo je poskok koji je upakovan u celofan zakona i zato ovo treba oboriti što prije.

Zakon o popisu stanovništva ne obuhvata svoje državljane i ne obuhvata kategoriju prebivališta. Mi u svojim zakonima, koji govore o matičnim evidencijama, imamo termine kao što su državljanin, kao što je prebivalište, matični ured, boravište. Svaki građanin BiH koji živi vani, on ima prebivalište u BiH, a vani mu je boravište bez obzira koliko godina ili desetina godina boravio vani. I takvi su popisani ovdje.

Pogledajte u zakonu SFRJ, a na osnovu njega je donesen Zakon o popisu stanovništva u BiH, o organizaciji i sprovođenju popisa, a ovdje su principi. Pogledajte šta kaže ovaj zakon kad su u pitanju vlastiti državljani koji rade u firmama u inostranstvu, koji rade kod stranih poslodavaca, kaže, 'Savezni organ uprave nadležan za inostrane poslove organizuje i sprovodi popis građana SFRJ na radu u diplomatskim, konzularnim predstavništvima, u vlastitim preduzećima, mješovitim preduzećima, vlastitim bankama, vlastitim finansijskim organizacijama', a u članu sljedećem, kaže 'da savezna organizacija nadležna za poslove statistike provodi popis svih građana zemlje koji se nalaze u inostranstvu, bez obzira da li bili samostalno zaposleni ili bili zaposleni kod nekog drugog ili bili nezaposleni'.

Kod nas se nudi dakle zakon koji predlaže ovo što predlaže. I sutra kada se usvoji ovaj zakon i provede popis po ovom zakonu dobiju se rezultati takvi kakvi jesu. Mi ćemo, dakle vidjeti, odmah možemo kazati sad otprilike koji su to rezultati. Postavit će se ustavna pitanja, jer sastav organa na nivou države baziran na Ustavu '91., pa će se postaviti pitanje o entitetima.

Tamo imaju vlade koje su koncipirane na bazi rezultata popisa '91. godine. Pa će se postaviti pitanje u drugim organima, u pravosuđu, u sudovima. Dakle, postavit će se pitanje pozicije konstituenti, dakle konstitutivnih naroda u BiH kada je u pitanju ovaj zakon.

I zato se ova pitanja moraju razriješiti tako što će se kazati da popis '91. godine ostaje i dalje na snazi bez obzira na ovaj popis, a ovaj popis se mora uraditi tako da se popišu državljani BiH. Dakle riječi *državljanstvo* i *prebivalište* su dvije ključne kategorije koje morate uvažiti, bez kojih nema popisa. Ostalo je sve proizvoljna stvar. Toliko najmanje što sam imao da kažem o ovom zakonu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ovdje je i direktor Agencije, gospodin Milinović. Imate li potrebe da obrazložete ovaj zakon, s obzirom da očigledno sve postaju nedoumice koje su vremenom prešle u stavove EUROSTAT-a, da bi možda spriječile ostale poslanike da o tome raspravljaju, ili želite na kraju da kažete nešto?

ZDENKO MILINOVIĆ
/mikrofon nije uključen/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Hajde, izvolite. Direktor Agencije. Gospodine Milinović, izvolite.

ZDENKO MILINOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedatelju, poštovani zastupnici, Interresorna radna skupina kada je radila ovaj zakon se rukovodila zaključkom Vijeća ministara da napravi nacrt zakona po standardima EUROSTAT-a, znači da uključimo sve standarde EUROSTAT-a i da uključimo nacionalno, vjersko i jezičko pitanje. Takav zakon je i napravljen. U radu Interresorne radne skupine je učestvovao predstavnik EUROSTAT-a u dva navrata i, ovo sve što je gospođa Hadžiahmetović rekla, ovo je sve točno, znači to su točno navodi iz preporuka EUROSTAT-a i UN-a, odnosno regulative UN u svezi popisa, a također i članak 4. koji daje definicije, odnosno članak 5. koji govori o kategoriji ukupnog broja stanovnika je potpuno sukladan sa standardima i preporukama EUROSTAT-a. Znači, ovdje su u potpunosti preuzete definicije EUROSTAT-a po pitanju kategorije šta su stalni stanovnici, odnosno po pitanju ostalih definicija koje su ovdje date u tim preporukama, odnosno u regulativi ima još širi set definicija koje mi nismo ovdje uključili, ali smo se obvezali da ćemo ih upotrebljavati.

Ukupan broj stanovnika, znači kategorija ukupnog broja stanovnika, to je kategorija koja je čisto prepisana iz standarda EUROSTAT-a, što ne znači da mi ne možemo popisati i druge kategorije stanovnika, ali ne mogu ući u ukupan broj stanovnika, ... koji ćemo mi dostavljati EUROSTAT-u, odnosno kojim ćemo se porediti sa drugim zemljama i u regiji i u Evropi. Znači, oni prihvaćaju samo ovaj broj stanovnika, odnosno onaj ukupan broj stanovnika koji je ovdje ovim člankom 5. definiran.

Mi smo pokušavali da ugradimo i odredbe da popišemo, da kažem uvjetno, dijasporu, međutim to je tako teško definirati i sam rad kako to uraditi. Znači, putem DKP-ova jedini je način. Da li mi možemo i da li imamo te kapacitete, to je sad do Ministarstva vanjskih poslova da kaže. Međutim, u Interresornoj skupini nismo mogli naći adekvatan model kako to da uradimo vani, u tako kratkom periodu da se popišu stanovnici širom svijeta koji, opet kažem, ne mogu ući u ovu kategoriju ukupnog broja stanovnika. Znači, mi smo ovdje u potpunosti ispoštovali definicije, odnosno preporuke i EUROSTAT-a, što ne znači da mi ne možemo ugraditi neka pitanja koja su od interesa za BiH, što omogućavaju i preporuke i direktive.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, direktore. Ako bude pitanja još, voljeli bi da se uključite.
Replika, uvaženi poslanik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Sad, nezgodno je, nema kolega Džaferovića, a ja sam imao njemu repliku. Jedino da se nastavi sa raspravom pa kad kolega Džaferović dođe, pošto ne bi bilo. A, evo ga. Ne bih ja bez Šefika da diskutujem i manje važne stvari, a kamoli ovako važne. Jel' može?

Pazite, ovdje ima nekoliko nelogičnosti. Znači, mi se moramo jasno, i ovi koji ne podržavaju popis, moraju jasno da definišu šta u stvari žele. Znači, nema popisa bez popisa svih državljana. Ali ima popisa ako se ne izražavaju po nacionalnoj pripadnosti. Nema veze što nije iz svih država. Nema popisa ako će učešće u vlasti biti drugačije nego '91. Ali nije problem popis ako nećemo ništa dirati oko vlasti, ako će sve ostati kao što je bilo.

U međuvremenu kolega Ajanović kaže da ima više od 50% Bošnjaka, što znači da je garancija da će Bošnjaci imati veće učešće u vlasti ako se izvrši popis, prema njegovoj skromnoj demografskoj neprofesionalnoj analizi.

Dakle, ja iz ovog izvlačim zaključak da se mora definisati šta je problem ovdje. Ništa drugo, samo da vidimo šta je problem. I ako možemo riješiti problem kroz amandmansku fazu, hajmo omogućiti amandmanski. Ako ne možemo, ljudi, riješiti, pa nemojte da se bavimo ovim pitanjem u narednih mjesec dana, dajte da to završimo danas. Niste trebali to obarati na Komisiji, trebali ste pustiti da prođe ovdje, pa danas obezbijediti većinu za obaranje tog zakona, i da ovu priču završimo. Ovako tu stvar vraćamo ponovo u Komisiju, opet vjerujući da ćemo o nečemu se dogovoriti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, replika. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Samo kratko, dakle da se osvrnem na izlaganje direktora Agencije, da kažem. Dakle, Agencija radi svoj posao, ... iako je Agencija autor ovog zakona, ovo je problem Vijeća ministara i moje se kritike upućuju prema Vijeću ministara, dakle prema instituciji koja treba da sagleda političku dimenziju ovoga pitanja i stanje u BiH. Ne može se EUROSTAT primijeniti na sve zemlje jednako, ne uvažavajući situaciju tih zemalja, i mora se voditi računa o stanju u svakoj zemlji, i u tome je problem. Ali to je sad pitanje, dakle nas. Moje su primjedbe okrenute prema Vijeću ministara.

I druga stvar, Momo ili gospodine Novakoviću, ja se izvinjavam Vama, suština je u tome što ovaj zakon, bez obzira htjeli mi to govoriti ili ne, kroz pitanje popisa rješava ustavna pitanja, on to radi. Mi imamo stotine zakona koji kažu *učešće prema posljednjem popisu stanovništva*. Čim se ovo objavi, ovo će biti mjerilo. U tome je problem. Zar mi to ne treba da prepoznamo. Hajte da napravimo zaista popis kao ekonomsku, socijalnu i razvojnu kategoriju. Da popišemo sve građane. Ne možemo mi ne popisati naše ljude koji su u inostranstvu kad su oni istjerani iz ove zemlje.

Današnja demokratska slika BiH nije demografska slika koja je nastala prirodnim putem od '91. godine pa do danas. To je stilovana demografska slika. Ne možemo zaboraviti glavu u pijesak i ne vidjeti tu činjenicu, i zbog toga primijeniti EUROSTAT i kazati da pola miliona ljudi, koji su zbog toga otišli vani, neće biti popisani. Moramo to imati u vidu. Hajmo kazati, evo popisat ćemo, i izvolite, stanovništvo BiH, nikakav problem nije. Učešće u vlasti, imamo '91. pa ćemo razgovarati u BiH oko toga. I onda imamo popis kao ekonomsku, kao socijalnu i kao razvojnu kategoriju, a kroz ovo ćemo dobiti, zapravo, kroz ovo sve nećemo dobiti ništa od onoga, nego ćemo dobiti popis kao političku, prvorazrednu ustavnu političku kategoriju. To je problem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Upozoravam poslanike da se okrenu prema mikrofону kad govore da bi mogao stenogram da bude jasan i da bi mogli da poslije vadimo stenograme po potrebi.

Replika, uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja stvarno sam imala potrebu iako ne koristim često, ali ja ovo predajem. Sistem nacionalnih računa je jedna, evo gospodin Milinović to zna jer diše s tim, jedna od novijih makroekonomskih disciplina koja se razvila od 1992. godine kada je, između ostalog, usvojena metodologija SNA 1993, kada su sve statistike svih članica UN-a obavezne da pređu na novu metodologiju obračuna nacionalnih računa, i mi smo imali dugo godina problem dok nije formirana Agencija za statistiku, evo gospodin Milinović može potvrditi. Oni su ubrzano u posljednje vrijeme radili uspješno i već su primijenili metodologiju SNA u mjeri u kojoj je nju moguće primijeniti bez izvora podataka. Ne možete vi znati da je dva i dva, odnosno ne možete

utvrditi je li petica rezultat tri plus dva ili dva plus tri, odnosno četiri plus jedan ili neke kombinacije, bez tačnih podataka.

Vidite, može se nekome sviđati ili ne sviđati ova metodologija, ali ona nije predmetom rasprave. Ono što je obavezujuće, ovi elementi. Ako treba ja ću pojedinačno za svaki nivo vlasti pročitati koji su obavezujući elementi. Obavezujući elementi nisu predmetom spora. Mi se možemo pozivati na nešto što je možda bilo bolje rješenje '91. prilikom popisa, ali nova SNA metodologija, kolega Džaferoviću, poznaje koncept rezidentnosti, gdje se tačno definiše šta je rezident jedne zemlje, odnosno šta je nerezident zemlje. Rezident naše zemlje je naše osoblje zaposleno u našim DKP-ovima, odnosno ambasadama, bez obzira što boravi duže od godinu dana. Nerezidenti naše zemlje su svi oni koji žive duže od godinu dana u našoj zemlji, ali rade u ambasadama drugih zemalja.

Npr., dakle mi ne možemo pričati: mi hoćemo EUROSTAT, ali nećemo sve uzeti od EUROSTAT-a, pa ćemo malo od stare metodologije. Dvije su metodologije bile prije toga, prije SNA 1993. koje je jedinstvena metodologija obračuna nacionalnih računa, istočna i zapadna varijanta. Ako treba i to ćemo, u čemu se razlikuje, ali ja hoću samo da pomenem, ovdje je vrlo važno nešto na šta je kolega Džaferović skrenuo pažnju, a to je .., ono što je rekao gospodin Milinović, Vijeće ministara je dalo nalog Interresornoj grupi da napravi prijedlog zakona u skladu sa obavezujućom metodologijom EUROSTAT-a itd., i ono drugo što je sporno, a to je u skladu, odnosno, da izvrši popis po nacionalnoj, religijskoj, to je neobavezujuće.

E, sad ovdje, hajmo mi pričati malo hoćemo li mi ići u skladu sa evropskim standardima, ono što nas obavezuju evropski standardi, jer ne možemo mi malo primijeniti evropske standarde, malo ne primijeniti, ili sad ih ne primijeniti, a pričati hoćemo u EU. Dakle, ili ćemo primijeniti evropsku metodologiju EUROSTAT, odnosno sve one obavezujuće elemente, a izvan toga samo ukoliko postoji konsenzus o onome što je neobavezujuće.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Pa hoćemo, kolegice Hadžiahmetović, primijeniti EUROSTAT. Nije moguće da je po EUROSTAT-u da se pola miliona istjera iz zemlje, da zbog toga budu preko godinu dana van zemlje, i da onda ne budu rezidenti po EUROSTAT-u. Ako je to po EUROSTAT-u, onda ja nisam za EUROSTAT, a ja tvrdim da nije tako po EUROSTAT-u.

Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nastavljamo diskusiju. Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Popis stanovništva u svakom slučaju predstavlja najopsežnije statističko istraživanje iz kojeg svaka država dobije veliki broj podataka o jedinicama popisa, kao što su stanovnici, domaćinstva, porodice, stanovi, kao i niz drugih podataka. I obično i normativni okvir za takvu jednu aktivnost je zakon o popisu stanovništva, domaćinstava, stanova itd. uvažavajući u našem slučaju i ove preporuke ekonomske komisije UN-a i EUROSTAT-a.

Popis stanovništva svakoj državi na svijetu je potreban, i u tom pogledu ni BiH nije izuzetak. Međutim činjenica je da BiH nije u poziciji kao što su to druge evropske države i najveći problem ovako ponuđenog zakona je što nije uvažio specifičnost BiH, čak ni u najminimalnijoj formi. BiH trebaju zakoni koji zbližavaju ljude u ovoj zemlji i koji služe ka normalizaciji odnosa. Međutim, kako se razvijala priča već više od godinu dana ovaj zakon je već predstavljen u javnosti da nije u toj funkciji.

Ne ulazeći u razloge današnjeg stanja koje je takvo kakvo jeste, ja želim reći nešto suprotno od ovoga što smo do sada čuli u ovoj raspravi. Ja mislim da rezultat popisa, u slučaju da uvedemo ovu kategoriju i nacionalni i vjerski popis, da on apsolutno neće obradovati ni jednog normalnog čovjeka u ovoj zemlji, pa ni jedan narod u ovoj zemlji. Ne vjerujem da će on obradovati ni Bošnjake, neko kaže preko 50% itd., možda je drugo pitanje na koliko teritorije, neki kaže na samo 25% teritorije u BiH. Neće ovaj popis stanovništva, već mi to znamo i bez popisa otprilike u osnovnim konturama, neće obradovati ni srpski narod u BiH, jer kad napravimo popis u Sarajevu, pa da vidimo koliko je bilo Srba '91., koliko ih ima danas, doći ćemo opet do, vjerovatno, poražavajućih podataka. Neće obradovati ni Hrvate, samo da krenemo od Bosanske posavine pa nadalje, pa ćemo vidjeti do kakvih podataka možemo doći.

Međutim, interesantno je da, kada sam pogledao, jedan od kolega prije mene je govorio o tome, kako je regulisano ovo pitanje u posljednjem popisu kojeg je provodila bivša država, kada pogledamo popise koje su sprovele, evo da ne idemo daleko, susjedne države, evo i Srbija i Hrvatska. Evo za primjer kako je to Hrvatska uradila. Mi u članu 6. kažemo šta će biti obuhvaćeno popisom stanovništva: obuhvaćene su sljedeće teme pa ima ova čudna formulacija 'mjesto uobičajenog stanovanja' itd. Republika Hrvatska, recimo, je rekla na sljedeći način: 'Popisom su obuhvaćene osobe, i to', pa navode 'državljeni Republike Hrvatske', a ja odmah pitam gdje su državljani BiH, strani državljani i osobe bez državljanstva koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, bez obzira jesu li u kritičnom trenutku bile u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu. Čitam kako je to u hrvatskom zakonu iz 2001. godine. Ovakve odredbe ne možete naći u ovom prijedlogu. Zašto? To je sada posebno pitanje.

Postavlja se još jedno važno pitanje, a to je zašto pojedini politički krugovi, pa i pojedinci, toliko baš insistiraju da napravimo taj etnički ili nacionalni popis u BiH. Šta su pravi motivi, šta su pravi ciljevi, šta su krajnje namjere takvog jednog popisa? Trebalo bi pokušati odgovoriti i na ova pitanja. Međutim, kada pogledate razloge za donošenje ovog zakona, ja moram reći da sam zaista iznenađen sa ovakvim obrazloženjem ovog zakona. Naime, ovdje u obrazloženju doslovce stoji: 'Kao posljedica ratnih događanja na području BiH, pored značajnih promjena u strukturi stanovništva, došlo je do promjene i u teritorijalnoj raspoređenosti. Podaci

koje dobijemo budućim popisom ukazat će na posljedice migracije.' Pazite, termin 'posljedice migracije'.

Pa opet u sljedećem pasusu stoji 'da su ratna djelovanja i razaranja doveli do velikih unutrašnjih i vanjskih migracija'. Da li mi možemo prihvatiti ovakvo obrazloženje i da sve ono što se u BiH dogodilo da to samo nazove terminom 'vanjske i unutrašnje migracije'. Prvi put u jednom zakonu vidim ovako sročeno obrazloženje. I da ovo nisam vidio u ovom zakonu, ne bih vjerovatno do sada nikada čuo da sve ono što se događalo tada da se to naziva 'unutrašnjim i vanjskim migracijama'. Sa ovakvim obrazloženjem neko ko bi sa strane posmatrao ovaj zakon mogao bi pomisliti da je ovo bila zemlja cvatuće demokratije u posljednje dvije decenije, cvjetajuće.

Ono što su dakle radili Karadžić i Mladić, a napravili su genocid u Srebrenici i brojne druge ratne zločine, ne može se nazvati migracijama. To nisu bile migracije, i to je činjenica, i to je i presuda Međunarodnog suda u Hagu.

Bojim se da ovaj popis želi se ipak iskoristiti u funkciji daljih produblivanja etničkih podjela u BiH, a posljednjih godina u ovom parlamentu i ovoj državi nismo dobili ni jedan dokaz da se dobronamjerno ušlo u ovu problematiku. Da je to tako pokazuje činjenica i obrazloženje onih koji žele i insistiraju isključivo na tom etničkom popisu stanovništva u BiH. Vrlo često kažu, pa eto, svaka država treba da ima popis stanovništva. A zaboravljaju da ovdje, evo već godinama pa i posljednjih mjeseci, čak, ni tekst himne države BiH nismo mogli usvojiti. Zaboravljaju da i država svaka treba da ima tekst himne, ali ne može država imati tekst himne, ali dajte da popišemo, i to kako bi što više u budućnosti imali prilike da manipuliramo sa određenim stvarima.

Mislim, dakle da ovaj zakon mora uvažavati specifičnosti BiH, mora uvažavati neke realne činjenice i da, bez ugrađivanja tih specifičnosti u ovakav jedan zakon, on je apsolutno neprihvatljiv.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa pazite, ja mislim da popis stanovništva nije cirkus pa da nekoga obraduje ili ne obraduje zbog toga što je taj dan predstava bila loša. U najmanju ruku je neozbiljno reći da će on nekoga obradovati, nekoga ne, a tvrditi u stvari da nikoga neće obradovati. Mene interesuje samo na osnovu čega, kojih kriterija i kojih mjerila, kojih vaga je gospodin Bećirović dao takvu ocjenu da on nikoga obradovati neće. Popis stanovništva i ne treba da nekoga obraduje, nikad se ni jedan stanovnik nije radovao niti je imao razloga da se raduje popisu stanovništva. To je nešto

što je normalno u svakoj demokratskoj državi i nešto što je potrebno državnim, entitetskim i ostalim institucijama da mogu da rade u skladu sa zakonom, evropskim standardima i svim onim što je potrebno za jednu državu, a ne zbog toga da nekoga ili obraduje ili ne obraduje ili da taj dan dobije šarenu lažu ili lizalo.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo, sad ćete dobiti odgovor koga će obradovati. Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Odustajem do daljnjeg.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Ja ću biti kratak pošto je doktor Ajanović kazao većinu moje diskusije. Znači, ja sam isto tako za popis, razumijem važnost popisa zbog pristupa fondovima, zbog projekata i svega drugog, ali nisam za etnički princip, jer to nisu stavovi EUROSTAT-a, ni obavezujući za BiH, i to su moje kolege kazali. Po meni ovaj predloženi zakon je loš, katastrofalan, jer je diskriminirajući iz razloga što u ovom Prijedlogu zakona o popisu nema popisa znači bh. dijaspora, a osim dijaspora isključuje se i svi oni koji su van BiH duže od jedne godine dana. Reći ću primjer jedan, u Prijedoru ima npr. s Korduna, Banije i Like preko 30.000 kojih se doselilo, oni bi znači ušli u ovaj popis, a pola miliona iz cijele BiH, iz Krajine ima ih dosta koji su otišli vani, prognani, protjerani, ne bi bili sa ovim obuhvaćeni. Isto tako u mom Sanskom Mostu, gdje sam ja rođen, bilo je nekad do 30.000 Srba, sad ih nema par hiljada, znači totalno bi se izmijenila demografska slika. Očito da ima neka pozadina iza ovoga da se vidi koliko se forsira ovaj etnički princip koji nas ne obavezuje.

Također Aneks VII. znamo da nije dosljedno proveden, znamo da nije usvojena revidirana strategija povratka. Podržavam znači diskusiju naših kolega iz Kluba, Azre, i kolega Ajanović je kazao više, da ne govorim. Znači, po meni, ovaj zakon treba, ali ovaj etnički kriterij ...

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

SADIK SADO BAHTIĆ
Molim?

_____ (?)

/mikrofon nije uključen/

SADIK SADO BAHTIĆ:

Pa dobro, nisam baš dovoljno, ja sam Ekremu ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Bez dobacivanja. Ne dajte se ometati.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Rekao sam slikovito. Ne podržavam ovaj način – Prijedor, Sanski Most – znači da nije i ovih pola miliona, to je to.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, BiH je nažalost danas jedna od rijetkih, da ne kažemo, i jedina možda država u svijetu za koju se ne zna koliko ima stanovnika. Uz površinu i još neke elementarne podatke o državi, to je osnovna stvar koju želi da zna svako onaj ko želi više znati o toj državi. Procjene o broju stanovnika kojima se mi danas služimo su fco rukav i objektivno mi te ocjene prilagođavamo u većoj ili manjoj mjeri onako kako to nama odgovara.

Oko popisa stanovništva u BiH se već duže vremena vode razne polemike i oko toga je nepotrebno napravljen konfrotirajući ambijent i uz sve podjele koje imamo pravi se i podjela na one koji su za popis i na one koji su protiv popisa. U podjelama i etiketiranju se ide toliko daleko da se oni koji podržavaju popis stanovništva proglašavaju da žele potvrditi rezultate genocida i etničkog čišćenja, da žele diskriminirati ili minorizirati jedan narod u BiH i šta sve ne. Ovo zaista nema nikakvo smisla, ja se osobno grozim nad genocidom i etničkim čišćenjem i nad svakim ko ima veze sa tim. I grozim se nad svakim oblikom iskazivanja i poticanja mržnje i podjela među ljudima ali, zaboga, u 21 vijeku hoću da znam koliko moja država, moj entitet, moj kanton, moja općina i moja mjesna zajednica imaju stanovnika, kakva je njihova demografska i druga struktura.

BiH ima i ogromne štete zbog netočnog iskazivanja broja stanovnika, jer se dovode u sumnju svi pokazatelji po stanovniku koji počivaju na procjeni broja stanovnika kako mi to do sada radimo. Sviđalo se nama ili ne sviđalo, ali vjerujem da nam nije nimalo ugodno slušati komentare kako ne znamo koliko imamo stanovnika i nismo valjda naivni da ne znamo da se gotovo četvrtina obrasca aplikacije za članstvo u EU odnosi direktno ili indirektno na podatke o stanovništvu. Sviđalo se nama ili ne sviđalo u popisu stanovništva, mi smo obavezni koristiti već pomenute, znači, i propisana pravila i standarde UN i EU. Naravno, niko ne spori određene

specifičnosti koje su posljedica ratne tragedije koju smo proživjeli u bliskoj prošlosti. Oko tih specifičnosti se mora naći kompromis, jer ne možemo u nedogled odlagati popis stanovništva zato što po običaju nismo spremni na razgovore i kompromise ili zato što smo u razgovorima isključivi. Oprostite, ali za izostanak razgovora i kompromisa oko popisa stanovništva najodgovornije su stranke koje čine parlamentarnu većinu i koje obnašaju vlast u ovoj državi.

I za mene u ovom zakonu je stravično što se na popisu stanovnika neće naći stotine hiljada državljana BiH koji ne žive u BiH duže od jedne godine. Jasno je i meni da je među njima najviše onih koji su protjerani iz svojih kuća, a nije mali broj ni onih koje je socijalna nužda otjerala iz BiH. Uz sve uvažavanje, apsurdno je očekivati da popis stanovništva čeka da se ovi građani vrata u BiH. Istina, i jedan broj ovih građana bi se vratio na svoja ognjišta, ali ova i prethodne poslijeratne vlasti se nisu pretrgle da im obezbijede uslove za povratak i život. Budimo iskreni, bar sami prema sebi, veći dio državljana BiH koji izvan BiH borave duže od jedne godine, danas se ne bi vratio u BiH, i kad bi mu obezbjedili sve ono što možemo. Zašto pred tom istinom isto tako zabijati glavu u pijesak? Ja među svojim članovima porodice i užom rodbinom imam takvih bar 90%. Unatoč ovoj istini koja sigurno boli, osobno nisam za to da se odričemo ovih naših građana i državljana, i tu je nužan kompromis na koji način popisati ove naše državljane i naše građane. Ovi građani su državljani BiH i racionalno i za mene prihvatljivo bi bilo da se popišu kao građani BiH sa privremenim boravkom izvan BiH. Iako je ovo *privremeno* relativna stvar. Sve kad bi se i složili oko ovoga, daljnje pitanje je problematično kako to tehnički obaviti.

Što se tiče nacionalnog i jezičkog određenja u popisu koje je veliki kamen spoticanja u donošenju zakona o popisu stanovništva, osobno mislim da je ovo pitanje ispolitizirano i sastavni je dio političke borbe za svrstavanje ljudi u nacionalne torove. Za mene je pitanje nacionalnog i jezičkog određenja privatna stvar, i svaki čovjek i građanin BiH ima pravo da se odredi ili ne odredi, ili da se odredi onako kako on želi. Dakle, uz sva ograničenja i dileme koje i sam imam, mislim da dovoditi u pitanje popis stanovništva 2011. godine nije racionalno i nije dobronamjerno, i umjesto toga bi bilo razumno i racionalno da se u amandmanskoj fazi otklone sporne odredbe zakona, vodeći računa da popis stanovništva mora biti usklađen sa pravilima i standardima UN i EU.

Dakle, ja ću podržati ovaj zakon o popisu stanovništva u prvom čitanju, jer blokirati ovaj zakon danas, čini mi se, znači blokirati još jednu traku evropskog puta BiH.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Jeste htjeli nešto, kolega?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da se malo slušamo.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Da. Pred nama je jedan izuzetno važan zakon, zbog visokog stepena složenosti ne može po onom principu *poljubi ili ostavi*, zbog hitnosti bi mogao, ali s obzirom da je složenost veća, onda ne možemo ga prebrzo usvojiti. Jeste, on definitivno treba, on treba iz međunarodnih razloga, nekih državno-pravnih razloga i stvarnih razloga. Međutim, i koji god razlozi da su u pitanju, svaki zakon pa tako i ovaj mora biti usklađen sa Ustavom BiH. Mora biti usklađen sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama i, je li, za razliku od drugih zemalja, naš zakon ove vrste mora biti usklađen i sa Mirovnim sporazumom iz Dejtona. Sasvim prirodno da to podrazumijeva i usklađenost sa entitetskim ustavima. Ja nemam običaj često se referirati na entitetske ustave, ali eto nema razloga da i to ne spomenemo, jer ipak, jedan ovakav zakon mora biti usklađen i sa entitetskim ustavima, i to sam siguran da ću imati senzibilitet za ovakav način razmišljanja od kolega koji smatraju da je entitetska gradnja ove zemlje nešto što je važno.

Također, ovaj zakon mora biti u skladu sa evropskim principima i dati nam odgovore kako da imamo alate i mehanizme da pišemo domaću zadaću na ovom evropskom putu i na ovoj Mapi puta, kako se to već zove. Smatram da nacionalno i vjersko određenje u ovoj zemlji je, bez obzira na to kako su ljudi na njega gledali, čak i kada je postojala ideološka potreba za negiranjem nacionalnog i vjerskog, tada se nacionalno i vjersko u ... u popisima pisalo. I nema razloga sad kad je došlo vrijeme pune afirmacije nacionalnih i vjerskih sloboda da sad bježimo od jednog takvog pitanja. Međutim, morali bi njega staviti u ukupni kontekst Ustava, Dejtonskog mirovnog sporazuma i ponašanje u skladu sa evropskim standardima.

Mislim da je posebno važno da ovako jednoj senzitivnoj i siguran sam da vladajuće stranke posebno će imati senzibilitet da nacionalno i vjersko bude tretirano kao nešto što treba da ima punu afirmaciju, a ne da ima, je li, da bude mehanizam manipulacije. Bojim se da način na koji je postavljen ovdje ovaj zakon ustvari, ipak, otvara dovoljno razloga da posumnjamo čak i u namjere onoga ko je pisao ovaj zakon, a koje se ne bi mogle nazvati manipulacijom. Naime, mislim da bi vrlo važno bilo da nam se ovdje da odgovor na nekoliko pitanja koja nekako vise u vazduhu. Vi znate da smo mi u ovom parlamentu se očitovali o svojevremeno sporazumima koji su spominjali širu problematiku potpisa kao elementa bitnog jednog sporazuma dijela vladajućih stranaka.

Meni je jasno zašto kolege iz SDA sad imaju primjedbi, jer fali onih 500 miliona eura koji treba da budu u funkciji povratka, i ja potpuno razumijem i oni su potpuno u pravu. Ja mislim da je to Vama svejedno, kolega Džaferoviću, da li je maraka ili eura, ja mislim da bi Vi čak i sa 500 miliona kuna mogli nešto da uradite više nego što se radi u posljednjih pet-šest godina, za početak. Bojim se da 500 miliona kuna iz ovog parlamenta nije odvojeno u zadnjih sedam godina za to za šta bi sad eto trebalo pokrenuti jedan kreditni aranžman. To nas nije spriječilo, je li, da imamo aranžman sa MMF, koji je pet puta skuplji nego taj aranžman. Dakle, bilo je: da je bilo dobre volje i ozbiljnosti, moglo se u okviru aranžmana sa MMF samo jedan mali djelić, 20-tak posto MMF-ovog aranžmana je moglo pokriti sve ovo i da mi danas ovdje nemamo problema. Međutim, ja zasad neću o tome.

Ja bih vas podsjetio, možda gospodu iz SDA i nekih, tada je bio jedan HDZ, istina, to ne obavezuje politički, ali ih obavezuje pravno. Naime, obavezuje ih Ustav i amandmani na Ustav Federacije i RS-a iz aprila 2002. godine. Naime, da vas podsjetim, tada je odlukom visokog predstavnika nakon Odluke Ustavnog suda BiH o jednakopravnosti naroda na čitavoj teritoriji, tada je visoki predstavnik donio dvije odluke. Donio je dvije odluke zato što je postojala parlamentarna većina, ali nije postojala u Domu naroda u Federaciji, koliko se sjećam, kolega Lozančić to bolje od mene možda zna jer on tad, čini mi se, da, da, jeste u prethodnom, izvinjavam se, bili ste predsjednik Doma naroda u prethodnom sazivu. Naime, tada SDA i HDZ nisu podržali ustavne amandmana o jednakopravnosti, i to je stara priča. Ali zaboravimo to za trenutak.

Činjenica da sadašnje pravno stanje je takvo da su naši entitetski ustavi promijenjeni odlukom visokog predstavnika Volkfanga Petrića. Dakle, ja znam o čemu pričam, ja sam u tome učestvovao, i ovo sam obavio razgovore sa tadašnjim visokim predstavnikom nedavno, da bi upravo savnio da li sam u pravu s ovakvim načinom razmišljanja. Prirodno, na jednoj takvoj poziciji da ne može sada govoriti o tome na način koji bi bio, je li, prirodan. Naime, tada je 19. 4. 2002. Odlukom o izmjenama i dopunama Ustava RS-a, a posebnom odlukom je izmijenjen Ustav Federacije BiH, na bazi sporazuma od 27. 3. 2002. godine većinom parlamentarnih stranaka, među kojim se nalaze i one koje propagiraju ovakav zakon koji je pred nama, a koji je suprotan sa tim odlukama visokog predstavnika.

Naime, Amandmanom LXXXV na Ustav RS-a, citiram: 'Konstitutivni narodi i grupa ostalih će biti proporcionalno zastupljeni u javnim institucijama u RS-u. Kao ustavni princip takva zastupljenost će se bazirati na popisu iz 1991. godine dok se Aneks VII u potpunosti ne sprovede u skladu sa zakonima o državnoj službi BiH. Javne institucije su: ministarstva u Vladi RS-a, opštinski organi vlasti, okružni, opštinski sudovi u RS-u.' Nisu republički sudovi i tužilaštva zato što su oni direktno precizirani Ustavom kako se oni etnički, je li, distribuiraju unutar sebe.

Amandmanom LI na Ustav Federacije BiH i Amandmanom LII član 11a) te iste odluke visokog predstavnika Volkfanga Petrića je, da vam sad ne ponavljam, rečeno isto ovo samo ne piše RS nego piše Federacija.

Dakle, tada, kada su gospoda iz ove stranke ovdje, gospoda iz SDS-a, gospoda iz SNSD-a, gospoda iz PDP-a, NHI-a i drugih stranaka su tada podržali ovo i tada je kamen smutnje, i gospoda iz Stranke za BiH, Beriz jako dobro zna, iz SDP su to podržali samo zbog ove odluke visokog predstavnika, ovog člana koji govori da nema primjene nikakve zakona koji tretiraju popis stanovništva koji nije '91. sve dok se ne donese odluka u ovom parlamentu ovdje i od strane Vijeća za implementaciju mira da je Aneks VII.

Gospodo, zakon koji imate pred sobom je suprotan postojećem pravnom sistemu ove zemlje. Zakon koji imate pred sobom je suprotan ustavima entiteta donesenim odlukom visokog predstavnika, što znači da je suprotan odlukama međunarodne zajednice, verifikovanim od strane Vijeća za implementaciju mira. ... Ja vjerujem da će ljudi koji zapisuju u ime međunarodne zajednice da će ovo dobro prenijeti, dakle odgovorno tvrdim ovaj zakon je potpuno, ja se čudim visokom predstavniku, možda čovjek vidi da će ovo pasti, pa neće da se uzbuđuje, ali, ukoliko

ovo se pojavi na horizontu, mi ćemo tražiti očitovanje od Vijeća za implementaciju mira. Ne može ovako, ne može se u ovom parlamentu donositi zakon koji direktno podriva ustavno uređenje ove zemlje, uključujući ustave oba entiteta.

Ono što je za nas također neprihvatljivo je da se članom 12., a također vas podsjećam da u ustavima entiteta, upravo ovih koje sam pročitao, konstitutivnih naroda i grupa ostalih, otiđite na web sajt, vidjet ćete – *Ostali* sa veliko O. Valjda lektor tako vidio, a zna šta je vidio, jer to je kategorija iz Ustava BiH. Ne može se praviti Zakon o popisu stanovništva kao što je član 12. koji pored konstitutivnih naroda ovdje samo vidi zaštitu nacionalnih manjina. Zaštita nacionalnih manjina nije sporna, ali zakon, ostavljati da se podzakonskim aktima, ja znam da se to nekim ljudima ovdje politički ne sviđa što postoje ljudi koji se osjećaju kao *ostali*, ja znam da se nekim ljudima ne sviđa što postoje ljudi koji se izjašnjavaju kao možda *Bosanci* i *Hercegovci* itd., ali to je politička činjenica i to je Ustavom definirana kategorija. Ne može se popisom negirati jedna takva ustavna mogućnost koja je data ljudima. Dakle, član 12. ima jednu suštinsku, ... i to je, možemo o tome raspraviti, možemo se praviti budale kao što se neki prave pa pitaju - a šta vam je to *ostali*. To je veliki broj ljudi ove zemlje koji neće,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

... da im se tako nešto ne dozvoli i zato imaju Ustavom zagarantovano pravo. Što se tiče člana 4. i člana 5.,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Lagumdžija, možemo li produžiti za repliku jednu?

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Evo završit ću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Hajde.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dakle, član 4. i 5. su potpuno neprihvatljivi iz prostog razloga što izbacuju, jednostavno izbacuju ogroman broj ljudi koji u ovoj zemlji nisu zadnju godinu dana. A takvih ljudi ima jako puno koji ovdje nisu zadnjih godinu dana, a državljani su ove zemlje, dolaze ovdje, imaju svoju imovinu ovdje i rade vani i dolaze ovdje. Kao što stara Jugoslavija ili bivša Jugoslavija nije izbacivala gastarbajtere iz svojih popisa, tako mi ne možemo iz popisa izbacivati ljude koji su pobjegli od noža i klanja, a sada su ako ništa bar ekonomski emigranti.

I na kraju, gospodine predsjedavajući, ja predlažem da ovo vratimo Vijeću ministara sa sugestijama koje su ovdje čuli i da imamo dvije mogućnosti. Jedna mogućnost je da nacionalnu i vjersku pripadnost izbacimo iz popisa, to je jedna mogućnost, postoji druga mogućnost vrlo

jednostavna, da se uvažavajući ove druge stvari, dakle bitna je nacionalna i vjerska pripadnost: da se ovim zakonom o popisu definira u prelaznim i završnim odredbama da će rezultati ovog popisa se primjenjivati danom donošenja odluke Parlamentarne skupštine BiH da je Aneks VII. primijenjen ... povodom nacionalne zastupljenosti. Pa kad se to ovdje konstatuje, kad se tih vaših 500 miliona kuna, maraka, eura, ovdje pretoče i prođe kroz ovo, onda ćemo fino, a to svakako može do 2014. Tako da ne vidim vaše razloge na kojima insistirate da ovo ide ovako, da do 2014. ti 500 miliona eura ne proteče do povratnika nazad, a Parlament ovaj kao svoj veliki uspjeh na sto godina od početka Prvog svjetskog rata konstatuje da smo okončali Aneks VII. i da popis se primjenjuje posljednji koji god tad bude. Eto, to je ovako jedan konstruktivan doprinos pokušaja da izađete iz ... ovog problema koji će, kako vidim, nas dovesti do toga da nemate većinu za ovakav zakon, u kojoj mi sigurno nismo.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Jednu repliku ste potrošili.

Uvaženi Slavko Jovičić, replika. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, odmah da kažem da replika nije samo na izlaganje gospodina Lagumdžije, jer gledajući raspored prijavljenih nemam kad više kome replicirati, pa evo momenat za neke koji su ranije govorili da im repliciram.

Dakle, ovdje se pozivamo cijeli dan na popis '91. godine. Ja Vas pitam, a ne znam da li ste bili prisutni, da li znate, a ja jesam, ni jedna institucija države BiH, tadašnje Republike, nije verifikovala rezultate popisa '91. godine. Dakle, oni su nevažeći, čim ih nije niko verifikovao, parlament pa čak ni vlada, pa niko. Oni su nevažeći. Šta ćemo sad?

Idemo dalje. Ustav ove zemlje se zasniva na konstitutivnosti tri naroda. Mi rušimo Ustav ako nema konstitutivnosti naroda. Šta ćemo onda sa Ustavom, kako će funkcionisati zemlja bez Ustava? I sve što je ovo gospodin Lagumdžija rekao, to je super. Ma nije to prijedlog zakona pa kažemo ajmo skinuti ovu tačku pa za sledeću sjednicu. Ovo ćemo imati sad 2011. ili 2021. ili 'dvije hiljade nikadite' kad nas ne bude. Dakle, to je. Dalje, da se ne zanosimo iluzijama, kao mala djeca, popis će biti kad se ispoštuje Aneks VII. Aneks VII. se neće nikad ispoštovati, ne što smo mi protiv njega da se ispoštuje, zato što ga je nemoguće ispoštovati. Pa ja pozdravljam ideju gospodina Izetbegovića, kad kaže: *Vratite se, Srbi!* Ma, gospodine Izetbegoviću, zaustavite ove što danas idu, nemojte vraćati one što su otišli. To je nemoguće, ljudi su prodali kuće iz razno-raznih razloga po 20, 30 hiljada maraka, sad kad bi se htio vratiti, evo ja, treba mi 500 hiljada eura i, koliko, ono profesor reče kuna, dakle bezbroj. Dakle, nemojte, ljudi. Iako, recimo, jedna grupa kaže od 10 hiljada ljudi, javno: *nećemo se nikad vratiti u BiH.* A uslovjavamo da našim povratkom nema popisa, nema popisa nikad više, da se mi ne lažemo. A stalno pozivamo na iskrenost. Popisa neće biti zato što to vi nećete i ja ne znam, pridružujem se i gospodinu Novakoviću, ne znam što i mi hoćemo. Pa ja ću predložiti jedan drugi modalitet, ja ću svoje iz opštine Pale popisati sam privatno. I tačno ću znati koliko ima stanovnika jer me interesuje studentski i univerzitetski centar da znam koliko ima i ne trebaju mi vaše pare. Niko mi ne treba,

ni gospodin Milinović ili vaša agencija. Vidjećete da ću to uraditi uspješno. I svi drugi će taj model moj prihvatiti. I sam verifikujem ja, pošto sam ja vlast.

Ma, ljudi, da se ne zanosimo, dvije su dileme danas. Mi smo kao rekli nešto ili podržaćemo ovo, dvije su stranke vodeće rekle neće. I sad ćemo svi zajedno zaključiti nema popisa i šta ćemo sad.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Završio, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić. Replika ili šta?

DRAGO KALABIĆ:

Ma evo, kako kolega Jovičić reče da bilo je dosta diskusija na koje bi trebalo, a pitanje da li, da li ima smisla replicirati. Ali vraćam se na diskusiju gospodina Lagumdžije danas kada je bila ona tačka o liberalizaciji viznog režima i, kao što primijetite, to je sad potpuno druga diskusija. Ovo što je sad govorio nema nikakve veze s onim što je danas govorio. I to je suština cijele priče. Iz te dvije diskusije se može provući sledeće. Mi ćemo biti silom primljeni u EU i možemo sebi da dozvolimo ove mangupluke ovakve i one vrste, jedni se vraćaju u 80-tu, jedni u '91., jedni imaju ove opservacije ovakve sada prema ovim ustavima, prema cijeloj ovoj priči, zajednički imenitelj, znači da nama ovo ne treba i da jednostavno nas ta evropska priča ne zanima. Imamo mi važnije svoje inate i svoje principe koji su nama važniji i moj je samo predlog da to važi za svaku tačku dnevnog reda. Znači, nema govora da plemena mogu ići, pošto ona broje na prste, pošto broje na kuglice, što bi njih neko uzeo. Pa ostavimo sa svojim prstima i sa svojim kuglicama pa ćemo živjeti u tom nekom vremenu kako kome paše, '88., nekom '91., i nekome sledeća.

Znači, mi smo imali bezbroj seminara, bezbroj ljudi iz Evrope koji sve ovo znaju što je danas pričano ovdje i ove teške riječi, evo da sad ne otvaram nove replike i sve priče o tome kako i zašto. Sve su oni to, gospodo, čuli na jedno uho, a na drugo ispustili, sve te neke nebuloze i priče, zato što su to ozbiljni ljudi i zato što su jasno kazali kad je u pitanju popis čemu služi popis. Međutim, ovdje, rezultat je potpuno jasan, ali ja samo dodajem tu priču. Znači, nije ovo jedino mjesto gdje smo tu poruku poslali. Sad smo ju podebljali, znači na neki način bavićemo se mi nekim svojim ovdje pitanjima, zabavljeni svako u svom nekom stavu. Neće biti popisa, neće biti usvajanja zakona, neće biti ovoga, neće biti onoga, neće, gospodo, biti ničega. Ako mislite da neće biti ovog svega, a da će biti nečega što vi zovete država, neće biti države. Kako mislite, ako ovo ništa neće biti? Kako? Šta je država? Neka prazna ljuštura, ona je imaginarna, kako može izgledati država bez institucija, bez popisa, bez zakona.

_____ (?)
Bez himne?

DRAGO KALABIĆ:

Bez himne? Slažem se. Da, pa slažem se potpuno, evo ja sam upravo i Denis je imao diskusiju, znači da se potpuno slažem sa njim. Ako tog svega nema, neće biti države.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!
Znači, repliku na to će nam sad Adem Huskić. Izvolite. Vi ste se javili? Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:
Jesam li dobio riječ?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Za repliku, je li?

ADEM HUSKIĆ:
Da.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Izvolite.

ZALTKO LAGUDMŽIJA
/nije uključen mikrofon/

ADEM HUSKIĆ:

Nije tebi, nije. Ja ću, evo, ja bih podržao ono što je kolega Lagumdžija rekao, ali evo koristim priliku da ... se ovako prošvercujem, ovu Draginu repliku. Ali imam i Dragi repliku. Pazi, Drago, država je bila i prije mene i prije tebe i bit će i poslije mene i poslije tebe. Prema tome, nemoj da mi sad sebi dajemo značaj da mi određujemo hoće li je biti ili neće biti. Bit će je, Drago, da se ne sekiramo. Bit će ja, bit će ove. A ... kad govorimo o ovome zakonu, da iskoristim priliku. Gledajte, mi se, i gospodin Milinović je rekao otprilike ovako: da je Vijeće ministara dalo zadatak da se napravi zakon sa EUROSTAT plus. E, sad mi sporimo samo oko onoga plus. Do sada smo uvijek imali neke evropske standarde minus, pa smo onda pokušavali da se naguramo da dođemo da to bude evropski standard nula, plus minus nula. Sad iz nekog razloga idemo na evropski standard plus. Ne znam što će nam to, stvarno, taj plus. I da nije toga plus, mi ne bi sad ovdje ništa pričali, usvojili bi zakon bez ikakve rasprave. Meni se čini tako. I ja sam tako shvatio gospodina Lagumdžiju, da se vrati Vijeću ministara, da ovo vrate na EUROSTAT bez plus.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

ADEM HUSKIĆ:

Ne, ne, može, može. I sve dosadašnje priče onih koji su osporavali zakon idu u tom pravcu. Znači, možemo vrlo jednostavno riješiti i predlažem vam takav zaključak da napravimo: da naprave zakon, zakon jednako EUROSTAT plus, minus nula, i nema velike priče.

Ako idemo plus, Drago, sjećaš se kad smo usvajali zakone one o reformi policije, koje su danas neki spominjali u negativnom kontekstu, ja mislim da smo dobro napravili, jer smo dobili Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Ali su i tada neki tražili malo više, pa si ti rekao: Šta mi sad sebi postavljamo više ciljeve nego što nam je Evropa dala? Pa ne znam što ih sad postavljamo. Prema tome, predlažem da imamo isti princip, isti odnos kao i onda, da se vratimo na taj EUROSTAT plus, minus nula, i da završimo priču.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić, replika.

SADIK SADO BAHTIĆ:

A kratko ću isto tako. Znači, moj Kalabiću, države je bilo uvijek, i bit će, mnogo jače face i državnici su pokušali da dijele Bosnu pa nisu uspjeli, i tako će biti i ubuduće. Onima koji vole ovu državu, a fala Bogu, njih je uvijek bilo više, i ima mjesta, a oni koji ne vole ovu državu, Bože moj, široko im polje i meni. Meni ako se ne sviđa ja odoh napolje. Nema te sile i snage ko može ovu državu uništiti.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija. Izvolite. Samo malo, blizu smo replika.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Što bi rekao jedan, mogu je uništiti ili njihove ili naše budale, je li. Dakle, nije mi to bila namjera. Ja znam da Kalabiću često nešto nije jasno, ja također znam da njemu čak i kad je jasno on voli da glumi da mu nije jasno, jer misli da je tako pametniji.

Ali, da bih ja razjasnio šta sam ja rekao i da ponovim principe koje sam ja rekao i iza čega stojim. Sasvim prirodna je moja diskusija o ovoj tački dnevnog reda i čovjek je potpuno u pravu, ne znam je li mu to bilo jasno, ali je u pravu kad je rekao da je moja diskusija o ovoj tački potpuno druga u odnosu na diskusiju o liberalizaciji. Dakle, čovjek je potpuno u pravu. Zamislite koja bih ja budala bio da sam ponovio sad diskusiju o liberalizaciji. Evo, ovaj čovjek bi vjerovatno me optužio da ponavljam istu diskusiju, da je to ustvari isto. A evo, sad me optužio što ne pričam isto. Ili, što bi rekao moj drug Beriz, je li, SDP je poravnao, mi smo poravnali

principe. Ovo je sa stanovišta principa isto kao i kod diskusije o liberalizaciji. A inače, što se tiče naših principa, kad je u pitanju pitanje popisa. Dakle, popis da, da, za popis za koji bi ... imali sad podršku poslanika iz SDP-a i ljudi koji misle na ovaj način postoje tri uslova, tri evropska uslova. Prvo, da se ili ide u popis bez nacionalne i vjerske odrednice, što kaže, je li, e bez plusa ili ...

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Samo malo, ne, ne, samo da razjasnimo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas bez dobacivanja.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dakle, ja sam rekao tri uslova. Prvi uslov, prvi uslov bez nacionalne i vjerske pripadnosti ili sa nacionalnom i vjerskom pripadnosti i prelaznim odredbama koje kažu da će se popis ovaj primjenjivati u zakonima u skladu sa odlukom ovog parlamenta kad ovaj parlament donese odluku da je primijenjen Aneks VII. ili, eto što kaže, da je prošao voz da se dalje primjenjuje. To je prvi princip.

Drugi princip koji nema veze sa nacionalnom pripadnošću je da se omogući da i ljudi koji su ustavna kategorija: *ostali* da budu stvar zakona.

I treća stvar da gastarbajteri, oliti državljani BiH, budu obuhvaćeni ovim popisom kao državljani, odnosno stanovnici ove zemlje, jer oni imaju, pazite, živuće pravo u BiH. Imaju pravo da žive u BiH bez obzira gdje su. I imaju pravo da glasaju u BiH bez obzira gdje su. I to je razlog da pustimo ove velike priče o genocidu, agresiji i sl.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

To stoji, ali to nas nigdje ne vodi. Dakle, ja sam za popis sa vrlo jasnim ... I zato sam zamolio, siguran sam kada bi se ljudima ove struke dalo zeleno svjetlo da po ovome postupe da bi oni napravili bolji zakon. Druga je stvar što su imali domaću zadaću da naprave ovakav zakon.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, replika. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

E, gospodine Lagumdžija, kakva bih ja bio budala kada bih nasjeo na Vašu demagogiju. I sve je više-manje, na sreću, sve je manje onih koji nasjedaju na Vašu demagogiju i na te trice koje sada prodajete po istoj diskusiji.

Vi ste danas peglali SDA, jer jedino njih još možete vrtiti oko malog prsta, i svaki dan ih tjerate na neku vodu drugu, ne znam zašto oni moraju pristati na te Vaše igrarije. Kako, da su oni samo uradili dvije stvari, mi bi bili u Evropi. To ste Vi nama držali danas predavanje. A danas nam pišete uputnicu za ludnicu, da 2014. tek razmišljamo sa Gavrilom Principom, onim stopama i onim što će se dešavati, da razmišljamo da li mi tada da vršimo popis i ostale stvari i onda Evropa, je li tako, 2038. A jutros ste nam ovdje pričali kako je ovdje greška i krivica što to nije završeno i bilo bi to gotovo, evo 1., ne znam ni ja, oktobra mi bi bili u Evropi, vize i, ne znam ni ja, ostalo.

Ja mislim, gospodine Lagumdžija, da Vi treba da pogledate tu vrstu. Kad već idete sa tom demagogijom, to se obično ide u dva dana, ne u istom danu. Puno je za jedan dan takve priče i toga da držite nama predavanja. I Vi nama šaljete danas poruku da 2014. mi razmišljamo da li o Aneksu; a ja Vas pitam za tu rupu u toj cijeloj Vašoj priči: Šta ako ne donese niko odluku, šta ako niko ne donese odluku koju Vi sada nama demagoški prodajete? To znači močvara narednih 100 godina. Gospodin Lagumdžija kaže: pošto nećemo imati ovdje konsenzusa da je Aneks VII. izvršen, pošto, po njegovom, pošto niko nikoga na popis ne može natjerati, tako ne može ni na Aneks VII., znači nema te odluke i nema nikakve nove priče. 2047. ćemo se ponovo sastati i vidjeti da li ćemo, kako stojimo sa Aneksom VII, kao što one ... organizacije SDP-a, bivših komunista, zasjedaju i kažu *mi smo odlučili da nema Boga od večeras*, to je naša odluka. Ako se ne provede odluka, mi ćemo ponovo zasjedati. E, tako nama gospodin Lagumdžija danas poručuje. Znae, Aneks VII. kaže 2014., pa ćemo onda. I ko može progutati priču da se bez popisa i onoga što popis prati da možemo razgovarati o evropskoj priči. Da ste samo jutros oćutali, ja bih Vam za ovu diskusiju danas rekao da ona ima nekog smisla, a pogotovo na ovo dobacivanje kolege Bahtića da ste i Vi za popis, a vi ste to toliko napljuvali da ja ne vidim nikakve šanse da se bilo šta, jer sam razumio neke političke partije koje kada bi jedan član tu bio promijenjen popis ide. Vas sam razumio da ni pod razno popis ne dolazi u obzir i da nema šanse sa svim onim što ste vi obrazložili i argumentovali, ili je to neko dizanje cijene ovdje, koju ja u ovom momentu možda ne mogu razumjeti, ali to je već unutrašnja stvar koja se nas ne tiče.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prelazimo na diskusije. Imamo, sljedeći je Savo Erić. Izvolite.

_____(?)
/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vi ste potrošili svoje pravo.

SAVO ERIĆ:

Ustao sam već.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite.

SAVO ERIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja predlažem da zakažemo jedno pet dana ... skupštinu i da raščistimo od '14. pa nadalje ili ćemo vidjeti od koje godine da krenemo. I pogotovo mislim da ove nacionalističke stranke, kako ih već zovu, nemaju šanse, već ovi socijalisti su preuzeli takvu retoriku da su ovi male mace.

Što se tiče većine ovih diskusija koje su bile, slažem se sa diskusijama, a sa načinom razmišljanja iz ovih diskusija se apsolutno ne slažem. Ono što je evidentno da će ova komisija ponovo se baviti ovim zakonom, pa da ne trošimo energiju. A ono što je važno – znači svi mi imamo šansu da sjednemo, na dva lista napišemo amandmane i, znači kao normalni ljudi, kažemo šta mislimo i da to usaglasimo.

Popis nam treba iz više razloga, a pogotovo puna su nam usta Evropske zajednice, evropskog puta, a onda kada dođe nema našeg mišljenja tu, onda sve moramo baciti pod noge. Ono što je većina danas pričala da veliki broj ljudi zalažu se za ljude koji su otišli vani, ti ljudi ne pomišljaju da se vrate, većina tih ljudi se razdružila sa ovim državljanstvom BiH, uzeli su državljanstvo drugih država i oni su ovdje samo turisti pod imenom i prezimenom i po rodoljublju u kafani uz čašu. Pravno su razduženi i Srbi, i Hrvati, i Bošnjaci, Muslimani, kako hoćete. Po mnogim zemljama su uzeli državljanstva i njihova djeca ne razmišljaju o povratku. Što se tiče ovih koji su gastarbajteri, slažemo se, aneksom dopunite ih, apsolutno ćemo to podržati. Ali ono što je bitno,

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

SAVO ERIĆ:

amandmanima da, ali ono što je bitno bitno je ako ovo ne uradimo i ne budemo skontali budućnost, čim se otvori put, nećemo imati još pola stanovnika, koji sada bi se prijavili, uzeće državljanstvo, a u budućnosti sigurno neće.

I najvažniji detalj, ovo je kolega Dolić dosta toga rekao, znači da vidimo koliko nas ima, gdje smo mi, koliko imamo domaćinstava, koliko smo dužni po glavi stanovnika, što je najvažnije, i koliko razmišljate još da nas zadužite do ove 2014., imamo li šanse da to vratimo, to

je najvažnije pitanje. I da vidimo zašto smo planirali ove pare ove godine koje smo potrošili za Agenciju koja ..., solidno su ljudi uradili ovaj posao. Sljedeće godine 10 miliona treba da se potroši u ovu priču, pa kada potrošimo i to, onda ćemo reći, ej, stani, imamo važnijih pitanja, to ćemo sada preskočiti ... zajedno. Znači, gospodo, nema tu povratka. Kada smo predlagali budžet i sredstva, znali smo da ćemo ući u ovu priču, i trebali ste se tada pripremiti.

Ja, moje mišljenje, znači apsolutno ova agencija je napravila solidan materijal, ovdje ima dosta mogućnosti, treba doraditi. Izvolite, znači ko ima primjedbe da pokaže, ali je ostavljen fleksibilan jedan način razmišljanja i sigurno mi ne možemo doći do materijala koji zadovoljava sve, ali, ako kritikujete član 6., imate mogućnost da podržite član 8. I nemojte uzimati nikome pravo kako će se izjašnjavati. Neka se izjašnjava kako ko hoće, ostavite mogućnost jednu, drugu i treću, i nema nikakvih problema. I ne uzimajte nikome pravo da se ne izjasni kao Bošnjak, Hrvat ili Srbin. Ako to on želi, čemu to? Ali vam tvrdim da je najvažnije pitanje koje će nam se desiti je pitanje duga po glavi stanovnika. I, ako budemo ovako nastavili da filozofiramo, doći ćemo do pozicije da nam ne treba popis, otvoriće se granice, ljudi će otići.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lazar Prodanović. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Uvaženi gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, svakako, radi se o vrlo bitnom prijedlogu zakona koji iznad svega, i vidi se po današnjoj raspravi, ima snažno političko značenje u BiH i svako na svoj način ga koristi, svako na svoj način tumači ovo pitanje i uglavnom kada slušamo rasprave one su zasnovane na snažnim političkim porukama sisanja straha među građanima BiH. Dakle, mi se nismo odmakli apsolutno ni po čemu iz '90-tih godina kada je način razmišljanja u našim glavama na ovom prostoru prisutan.

Dakle, bez obzira što nas je direktor Agencije za statistiku jasno upoznao o tome na kojim principima je rađen prijedlog ovog zakona, i ja mislim da je on, dakle govorim za SNSD, prihvatljivi su principi ovog zakona u cjelini. Smatramo da postoje mogućnosti da se putem amandmanske faze poboljša i da se dođe do određenog konsenzusa za Prijedlog zakona o popisu stanovništva, domaćinstava, stanova i ostalih ovih u BiH, da je pored eurostandarda da je postojao takođe standard koji govori unutar države BiH koja je ustavno tako strukturirana da je nemoguće zamisliti popis stanovništva bez dakle etničke pripadnosti, odnosno pripadnosti konstitutivnim narodima, vjerske, jezičke, jer to je izuzetno osjetljivo pitanje. To za većinski narod je potpuno marginalno pitanje. Ali, ako većinski narod nema senzibiliteta prema manjinskim konstitutivnim narodima, onda je to problem u složenoj državi kao što je BiH. Kada biste pitali bilo kog, evo, sada apsolutno ne postoji nikakva razlika u političkom mišljenju bilo kog pripadnika bilo koje političke partije u ovom pitanju od strane Bošnjaka. Ako biste pitali sada pripadnika srpskog naroda, ili hrvatskog, dakle onda će vam svako reći da je to važno pitanje. A onda će Bošnjaci, uslovno rečeno Bošnjaci, ... izvinjavam se, reći da to je verifikacija ratom zatečenog stanja, ne znam, zločina, do genocida itd. A onda će se pojaviti, u određenom

smislu, drugi strah ... ne, vi želite unitarnu državu u kojoj će biti samo jedan narod, samo jedan jezik i samo jedna nacija. Dakle, to su problemi oko kojih se mi stalno udaljujemo jedni od drugih u tom pitanju. Dakle, to je toliko složeno pitanje da vi ne možete sada uvjeriti niti jednog običnog prosječnog Srbina da su tu namjere, o kojima vi govorite, ovakve kakve jesu. I zbog čega osporavati nekome da se tako izjasni?

Ja sam duboko uvjeren da ćemo mi kroz ove podatke doći do spoznaje koja je tragična za čitavu BiH. Snažne prisilne etničke migracije prisutne su na svakom dijelu teritorije BiH. Zbog čega? Da li mi sada želimo izazvati, recimo, jednu drugu ocjenu, za koju ja smatram da politički nije rješenje. Mi ćemo napraviti popis u jednom entitetu takav i takav. Ne. Cilj SNSD-a je popis, ovako kako bude dio političkog dogovora, na čitavoj teritoriji BiH i cilj je da se ovi podaci ne mogu zloupotrebjavati za ono što je tragično u ovoj prošlosti, već za budućnost ove zemlje. U čemu? U akcionom planu za snažnu afirmaciju prava na povratak svakog ko je živio na teritoriji BiH, u izdvajanju sredstava za snažan ekonomski razvoj svakog onog ko je juče živo bilo gdje, i Srbina u Sarajevu, i Srbina u Tuzli, i Hrvata u Derventi, i Bošnjaka u Zvorniku, i Bošnjaka u Vlasenici ili Bratuncu i da ne pominjem više bilo koje od tih mjesta. Druga priča je samo čista politička priča, manipulacija sa ovim o čemu mi govorimo.

Dalje, koje je naše uopšte opredjeljenje prema članstvu u EU za zemlju koja nema 20 godina popisa? Kada će biti naredni popis? Da li će biti za još 10 godina? Čiji je cilj da mi obmanjujemo jedni druge oko popisa? Je li ne možemo definisati, odnosno onemogućiti zloupotrebe sa bilo čije strane? Možemo voditi politički razgovor o bilo čemu oko ovog. Zbog čega prejudiciramo popis stanovništva ustavnim promjenama, a nismo u stanju da ispoštujemo makar dvije, recimo dva amandmana na, ne znam sada, implementaciju Evropske povelje o ljudskim pravima o načinu izbora članova Predsjedništva. Dakle, to je visok i snažan stepen politizacije u kome svako, kako se ko bilo od nas zalaže, biva nacionalni heroj u svojoj priči. Biva, ovi papiri i ova priča o kojoj mi sada govorimo, znate, nećemo etničku, imali smo i ostale, ... jesmo, ali ne zaboravimo na svim izborima, od '96. godine do danas, mi smo u 95% slučajeva glasanjem punoljetnog stanovništva imali etničku opredijeljenost. Pogledajmo statističke podatke! Jasno ćemo vidjeti šta to, za punoljetne ljude.

Sjetimo se, ne mogu, ja se izvinjavam, možda ću pogriješiti, da je 500 hiljada ljudi se izjasnilo kao Jugosloveni u BiH, da je BiH bila jedina od republika bivše Jugoslavije koja se tako izjašnjavala, možda sam pretjerao sa brojkom ali znam da nije bila beznačajna brojka. '91. godine se izjasnilo tako, '91. godine ili '90'. godine, kada su se prije toga nego što smo se izjašnjavali, mi smo imali potpuno etničko prebrojavanje građana BiH na izborima gdje je sva ta priča o pripadnosti ostalim potpuno pala.

Svakako, htio bih samo da se vratim, dakle za nas, da ne obrazlažem, dakle volio bih da u ovom parlamentu prestanemo sa mahanjem stalnom mržnjom i krvavim majicama, stalne priče o svemu tome, nepotrebno je. Svako ima svoju priču oko toga, svako govori ovo, svako strahuje od ovog ili strahuje od onog. Dajte da vidimo šta nas može u ovoj zemlji ujediniti u zajedničkoj priči. Ako imamo cilj prema evropskom putu, ja smatram da treba da raspravljamo o ovom zakonu, da dođemo do toga da ćemo ga donijeti. Hoćemo li izostaviti tu mogućnost 2011., hoćemo li ići 2021. ili ćemo 2015. kada steknemo za to uslove, ali ćemo se mi suočiti sa stvarnošću. Ovu stvarnost etničkog cementiranja, ratom zatečenom stanja, radile su sve političke

vrhuške od '96. do današnjeg dana. Formalna priča međunarodnoj zajednici bila je mi želimo multietničku BiH, ali svima nama su trebali glasovi, tamo u onim našim kotarima gdje su prisutni, naših etničkih podanika, nažalost, tako da ... Dakle, mi smo to stvorili u BiH, ništa drugo, svaka druga priča. Bilo je pokušaja, od jednih, nametanja prisilnog nekog rješenja sa strane, i, od drugih, ne, mi to ne prihvatamo. Dakle, BiH moramo stvarati kao zajedničku državu.

Reći ću samo to da je za nas neprihvatljivo Mišljenje Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj i da će SNSD glasati protiv ovog tako negativnog mišljenja.

Takođe, uvaženi gospodine predsjedavajući, mi smatramo, tu uvažavam stav Ustavnopravne komisije našeg parlamenta da se poštuje ovaj zaključak koji se odnosi da, između ostalog, i Ustavnopravna komisija bude nadležna za pitanja dalje budućnosti ovog zakona.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, uvaženi Niko Lozančić. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, uvaženi članovi Vijeća ministara, gosti, mi o ovoj temi dugo raspravljamo, a svi za popis. Ja u dosadašnjoj raspravi od svih ovih koji su sudjelovali nisam nikog čuo da nije za popis. Evo i ja spadam u kategoriju onih koji misle da je nužno izvršiti popis stanovništva u BiH. I, slušajući sve vas, razmišljam u čemu je problem. Je li problem u evropskim standardima koje većina od nas ovde ne zna, ali se pozivamo na njih u ovoj oblasti, ili je problem u poštenim i nepoštenim namjerama, odnosno u onome što vidimo kao mogućnost nakon izvršenog popisa za manipulaciju rezultatima popisa.

Kad sagledamo sve što smo čuli, i one koji su za evropske standarde ali da se uključi i još nešto osim evropskih standarda, bez obzira da li je u suprotnosti ili je dopušteno kao fakultativno, neovisno od toga, vidimo da postoje namjere i strahovi, u najpozitivnijem smislu, da će netko manipulirati rezultatima popisa, kakvi god oni budu. I, ja se slažem, ako mi izvršimo popis u skladu sa evropskim standardima i EUROSTAT standardima bez ovog što je dopušteno, nije zabranjeno etničko izjašnjavanje, ja sam uvjeren da će biti manipuliranja. Ne manipuliranja, nego žestokih zlouporaba. Zato sam protiv toga. Ako izvršimo popis i damo mogućnost građaninu koga popisujemo da, između ostalog, kaže i koje je etničke pripadnosti, uvjeren sam da će biti manipuliranja i tim podacima. To je pitanje izbora za koju vrstu manipulacije da se opredijelimo. Ako se slažemo svi da nam popis treba, i ja opet kažem nama popis treba kao statistička ekonomsko-socijalna kategorija, da tako kažem, evo možda nisam dobar termin izabrao, ali razumijete šta hoću da kažem. Znači, trebaju nam statistički pokazatelji da znamo na osnovu čega ćemo planirati sve što u ostalim zemljama se na osnovu tih pokazatelja planira.

Naša etnička pripadnost – za razliku od drugih evropskih zemalja u kojima su nastali evropski standardi – je i ustavna kategorija. I, možda nam Ustav nije u skladu, nije možda nego

sigurno nije u skladu sa evropskim standardima, ali evo mi živimo po njemu pa možda bi bilo dobro da sačekamo dok promijenimo Ustav, pa onda da vršimo i popis. Onda bismo mogli postaviti ovako tezu – možda bi bilo dobro da sačekamo i da ništa ne radimo dok Ustav ne promijenimo. Hajmo u stalnom zasjedanju da donesemo novi Ustav kojim ćemo otkloniti sve ove nekakve probleme, nedostatke, suprotnosti itd., i nakon toga ja vjerujem da bi onda puno lakše donosili sve ove zakone o kojima raspravljamo, evo puno vremena, iako mi se čini da nepotrebno se zamaramo činjenicom da se ovim podacima i bez ovih podataka se manipulira. Znači, u ovoj zemlji se manipulira svim i svačim. Ako će to biti razlog da ne donosimo ovaj zakon, ok. Hajmo to skratiti sebi danas muke i reći nećemo, jer da bismo spriječili makar jednu manipulaciju, morat ćemo prije toga izvagati da li je veća korist ili veća šteta. Ja ne mislim da je šteta da se popis napravi. Mislim da treba popis napraviti. Ja se osobno ne slažem, ali pošto nisam, za razliku od nekih, vrstan poznavatelj ovih standarda EUROSTAT-ovih, nije mi, neki termini mi nisu u skladu sa ostalim našim zakonodavstvom. E sad, negdje nešto treba mijenjati. Nigdje u našem zakonodavstvu, bar do sada ja nisam naišao, moguće da ima negdje, ne postoji terminologija kojom se kaže *uobičajeno mjesto stanovanja*. Možda to nije u skladu sa evropskim standardima. Mi imamo čak zakone o prebivalištu, zakon koji ima u svom nazivu riječ *prebivalište*. Možda treba njega promijeniti – ako, opet kažem, ovo s rezervom govorim – pa reći zakon o uobičajenom mjestu stanovanja. Meni je prebivalište jasniji pojam, *uobičajeno mjesto stanovanja* mi je potpuno, da budem iskren, konfuzan pojam, *uobičajeno mjesto stanovanja*. Pazite, stvarno, može se toliko zlorabiti sama ta formula do besvijesti, da tako kažem, i karikirati.

Dalje, što mi nije prihvatljivo. Mi smo definirali strane osobe kao osobe koje će biti popisivane. Znači, rečeno je *strane osobe*, pa i one koje prelaze dnevno itd., koje su tu na radu itd. *Civilne strane, civilne strane osobe*, ali smo za one, a ne znam kako bismo sad ove druge prepoznali, ove što kažemo da su kao državljani BiH. Njih smo sad nazvali *osobe*. Znači, nismo rekli ni da su domaće osobe, za ove smo rekli da su *strane*, ali za ove nismo rekli jesu li domaće. Šta to znači biti domaća osoba, mislim? I zašto, ne mogu da vjerujem da je to u suprotnosti sa evropskim standardima, pa valjda je logika da mi prvo popišemo, ja govorim o svojoj logici, državljane ove zemlje, pa onda i strane osobe koje, po ovom ili onom poslu, borave duže ili kraće vrijeme ovdje pa i, evo, neke druge civilne osobe koje su vezane, na određen način, da tako kažem, sa teritorijom BiH. Nije mi, mislim, ne stoji mi samo, jer često puta mi kad hoćemo nešto da zamaglimo, pa računajući da svi drugi malo manje čitaju, onda samo se pozovemo na evropske standarde i računamo da smo sve objasnili. Ja mislim da ne smijemo ili ne trebamo ići takvim načinom branjenja određenih rješenja i ne smijemo se plašiti da će biti manipulacija, a rješenjima koja su dobra, koja će osigurati da imamo podatke o stvarnom stanju u ovoj zemlji po svim elementima koji su neophodni za planiranje i za provedbu zakonodavstva ove zemlje.

Bez obzira koliko će oni vjerovatno biti bolni, ja se slažem sa onima koji su rekli da nema razloga niko da računa da će biti oduševljen rezultatima popisa, osim ako nije bolestan. Znači sigurno će biti puno podataka koji će upozoravajući biti za sve nas, opominjući, ako već do sada ono što znamo nije dovoljno opominjuće i svakako se zalažem za to da se popišu, pa kako god to izvedbeno ili lingvistički trebalo ugraditi u zakon, svi državljani BiH, kako oni koji su stalno nastanjeni prebivalištem na teritoriju BiH, tako i oni koji iz različitih razloga, evo da ne pominjem, trnutačno nisu stalno nastanjeni u BiH.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Jozo Križanović, diskusija. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja sad ovako malo razmišljam kako da počnem ovo, a da pri tome ne oduzmem puno vremena, niti da ponovim ono što su kolege već prije mene govorili. Ali mi pade naum, reče jedan prijatelj, kaže ova naša vlast za svako rješenje ima problem.

Stvarno, kad pogledate zaista ne samo na ovom primjeru, vrtimo se vrlo često, umjesto da se neke stvari prethodno malo rasprave, usuglase, dogovore, ovdje se prostru u Parlament i onda se sa svih ćoškova to pokušava osporavati. Ja ne znam, ovo što reče kolega Lozančić, da je iko normalan ovde, bar u ovoj prostoriji, protiv popisa stanovništva kao jedne nasušne potrebe BiH da dođe do relevantnih i nužnih podataka za planiranje, što kažu, svih politika. Da može normalno komunicirati sa svijetom itd. Šteta je što popis stanovništva nije napravljen prije 10 pa možda i 15 godina. A onda bi se na temelju fakata mnogo lakše gradile određene politike, mnogo više bi razumjeli problem prognanih, raseljenih itd. A sad mi dođe vrlo licemjerno, evo oprostite mi na ovom izrazu, da se danas govori o tome da bi spriječili popis stanovništva, jer povratak nije završen. A za povratak 15 godina bilo, obećavale se pare, godine prolazile, ništa se bitno nije učinilo i u završnoj fazi sada, kada, nažalost, od tog povratka je vrlo malo preostalo, sad se to podmeće kao glavni politički problem popisu stanovništva.

Vidite, etnička pripadnost je naša ustavna kategorija. Kako ćemo se popisivati bez tog podatka? Ali ono što jeste činjenica, što jeste važno, evo kolega Lagumdžija je citirao Ustav RS i Ustav Federacije BiH, a u Ustavu BiH se kaže da je nacionalni kriterij za popunjavanje, za nacionalnu zastupljenost proporcionalna popisu stanovništva iz '91. godine, i to se neće, kaže se isto tako u Ustavu, neće mijenjati dok se ne izvrši, ne ispuni Aneks VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma. I oko čega se mi ovde prepiremo? Pa ne može ovaj zakon biti jači od Ustava. To što se tiče ovih političkih razloga.

Potpuno se slažem, da ne bih ponavljao, evo kolega, najsvježije kolega Lozančić je iznio nekoliko vrlo značajnih opaski i primjedbi a to dajte da jasno definiramo šta je to, brate, ukupan broj stanovništva u BiH, šta je građanin BiH, šta je prebivalište, to su valjda nekakve standardne forme na koje smo navikli i da dakle uvažavajući i ove sve primjedbe, pa da se ako treba i u prelaznim i završnim odredbama ugradi ovo da će ovaj zakon se naravno primjenjivati, osim u ovom kriteriju nacionalne zastupljenosti, dok ovaj parlament ne proglasi da je Aneks VII. ispunen. Dakle, sa ovim primjedbama možda bi bilo dobro i svrsishodno da se ovaj zakon doradi i da se uvažavajući, da kažem, ove primjedbe popravi i mislim da bi se onda vrlo lako moglo pristupiti njegovom usvajanju.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Evo vidite, danas su neki koji nisu za usvajanje ovoga zakona govorili o genocidu, zločinu, kao razlozima i nekim mnogim stvarima, dok na drugoj strani provejava mišljenje da opet oni nisu za ovaj zakon zbog toga da se ne vidi koliki je povratak u RS i Federaciju BiH, odnosno da se ne otkrije istina da je povratak u Federaciju BiH daleko manji nego u RS. Međutim, to je sada sve stvar nas da mi svaku stvar ispolitizujemo, pa bila ona suštinska, tehnička ili neke druge prirode, to nije bitno.

Popis stanovništva treba da bude stručno, statističko, tehničko i, zovimo kako god hoćemo, na drugi način pitanje, a ne političko pitanje. Zar je političko pitanje, a nije opet tehničko ili statističko ili neko drugo pitanje, da znamo koliko imamo stanovnika u BiH, da znamo njihov imovinski karton i ne znam ni ja sve ono što je tamo propisano u zakonu, da ne nabrajam i ne oduzimam vrijeme, ili je to politika. Zar može biti politika nešto što je faktično, činjenično stanje. Neko je ovdje govorio da će se možda vršiti politikanstvo na osnovu donesenog ovog zakona i izvršenog popisa. Pa neka se vrši, ako se može vršiti. Zar se može vršiti politika na tome ako mi kažemo da ima 4 miliona i nešto građana u BiH, da od toga toliko i toliko ima Srba, toliko Bošnjaka, toliko Hrvata, toliko ostalih itd. Pa neka neko vodi politiku na tome i neka sad kaže da li je trebalo biti ili treba biti više ovog ili onog naroda, ili više ostalih ili neostalnih. Ali to je faktično činjenično stanje od koga mi ne možemo ni pobjeći, niti treba da bježimo. Mi treba da znamo kakvo nam je stanje u našoj državi itd.

Može se takođe zaključiti da se ovde neki pribojavaju da će popis stanovništva koji bi trebao da bude 2011. godine za nekoga biti povoljniji, a za nekoga nepovoljniji, u cilju rasporeda podjele vlasti u BiH, ali i to je neko faktično stanje koje mora biti tako. Davno je prošla '91. godina i ko se je osjećao u povoljnijem položaju, nauživao se blagodeti privilegija, a ko je bio u podređenom položaju, biće u podređenom položaju do 2011., a od 2011. će biti u onom položaju kako pokaže faktično činjenično stanje, nakon popisa koji bi trebalo da se obavi u BiH.

Prema tome, mi ćemo iz SDS-a podržati danas ovo prvo čitanje Prijedloga zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH, zato što smatramo da je ovaj zakon neophodan i zato što smatramo da je popis stanovništva nepohodan, jer bez toga nema primicanja EU, pa čak možda ni liberalizaciji viznog režima, koji evo vidi se da nije ni na pragu itd. Ukoliko neko smatra drugačije, i ne želi da u drugom čitanju ispravi pojedine članove ovoga zakona kroz amandmansko djelovanje, onda ja mogu da zaključim da je taj u potpunosti protiv donošenja ovoga zakona, samim tim, i protiv popisa stanovništva i ostalog, što se može zaključiti da su tu raznorazni razlozi o kojima ja sad ne bih govorio.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik, Martin Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedatelju.

Prije nego što nešto kažem o raspravi, htio bih jasno reći, dakle u ime nas zastupnika HDZ 1990, da mi ne samo da smo za popis pučanstva, mi smo čak i za zakon koji bi to trebao regulirati. I krajnje je vrijeme da taj zakon doživi transparentnu proceduru ovdje u Parlamentu, da javnost, mediji, ljudi u ovoj zemlji mogu vidjeti političke pozicije stranaka i odnos prema tom važnom pitanju.

Nažalost, mi danas iz ove rasprave možemo samo vidjeti dvije stvari. Prvu, da tako važno pitanje nema konsenzus sada, ali ni to ne bi bio problem, nego ne vidi se način kako doći do tog konsenzusa. I, ne samo po ovom zakonu nego ova zemlja, a to je moj odgovor gospodinu Kalabiću na pitanje ima li BiH, nema, ova je zemlja tu i bit će stalno. I to je pitanje izvan rasprave. Nego brod, u kom smo mi svi, on je nasukan, on je debelo nasukan i bojim se da pušta vodu na sve strane, i mi to ovdje trebamo reći javno, da ne zavaravamo narod i ljude. Kako mi mislimo konkurirati na pretpristupne fondove i fondove, dobivati sredstva EU ako ne baratamo elementarnim egzaktnim podacima i bazom podataka? To pitam sve nas. Kako možemo govoriti o tome da smo svi za članstvo u EU, a ovo je jedan od uvjeta i temeljnih preduvjeta da pokažemo statističku pismenost i da se legitimiramo kao ozbiljna i odgovorna država u tim procesima. Ja mislim da bi to trebalo biti izvan rasprave. Ako ima otvorenih pitanja, a ima, dajte da uspostavimo mehanizam kako da ih rješavamo, nego ovako oborit ćemo pa sad opet čekaj godinu-dvije dana dok dođe.

Ja sam zato dakle da mi kao Parlament, kao Dom ovo vratimo Komisiji, uključimo i Ustavnopravnu, ovo ima elemente ustavnog karaktera, kao mjerodavnu komisiju, da obavimo temeljitu raspravu, da za ova otvorena pitanja pokušamo kroz dijalog i argumente naći kompromis i da ovaj zakon sačuvamo i omogućimo zakonske uvjete da se popis provede.

E sad nešto o tim otvorenim pitanjima. Znači, mislim da niko nema pravo pretendirati da u zakonu postoje rješenja koja bi bilo kom građaninu BiH bez obzira na kugli zemaljskoj u 200 i nešto zemalja sprečavala pravo da bude uključen u ovaj popis. To je elementarno pravo, to je demokratski standard, i to odmah treba biti svjestan da zakon koji to ne uključuje ne može proći, ali možemo to otkloniti u zakonu. Isto tako trebamo se pozvati na ovu raspravu, mi raspravljamo pa kao da nikad ništa nismo govorili ovdje. Politički lideri su se kleli kad su dogovarali i postizali politički dogovor o tome da se provede popis da će osigurati 500 miliona KM, i tako su poslali u svijet; i izbjegli i oni koji se žele vratiti da vidimo šta je sa tim pitanjem, sad to više niko i ne spominje. I to je ilustracija ustvari gdje smo mi. To je dobra ilustracija gdje smo mi. Kad treba znači proračun, hajmo kupit taj dan da dođemo do proračuna pa pod kondicijom da ćemo obećati tih 500 miliona maraka ali već za dva-tri mjeseca više to niko i ne spominje. Ja mislim da treba biti konsenzus oko toga u ovom parlamentu, da će BiH kao država i njene institucije osigurati ta sredstva i da to nije dnevno obećanje, da je to strategija ove zemlje.

Druga stvar je pitanje političkih koncepcija koje su ovde danas evidentne. Ovdje se ne radi više o kriterijima, o evropskim vrijednostima, standardima, ovde se radi o političkim koncepcijama kao i o svim drugim pitanja. I danas vidimo ovdje dvije suprotstavljene dominantne koncepcije i vidimo da nepostojanje mehanizma usklađivanja između tih koncepcija košta ovu zemlju danas i njenom pozicijom na evropskoj ljestvici i statusom ljudi i neukidanja ... i niz drugih stvari, da ne nabrajam sada. I nažalost, moramo reći da u tom brodu sada već sudjeluju i odgovorni međunarodni predstavnici sankcionirajući dakle ovaj status quo, ovaj status quo više nije status quo, to je hipertrofija bez odgovornosti. Ja mislim da je krajnje vrijeme da uzmu i oni dio svoje odgovornosti jer primaju ogromna sredstva i novce i logistiku za ovakvo stanje.

Dakle, to je pozicija nas kao zastupnika i naše stranke i mislim da javnost treba znati poziciju svoju. Znači, mi smo za popis. Izvan svake rasprave treba biti demokratski standard da se ljudi u ovoj zemlji, kao multietničkoj zemlji, izjasne i o etničkoj pripadnosti, ako to žele, a ne da ih se ako to žele i ja ne znam u čemu je tu problem. Ako smo mi dosad ... problema da o tom pitanju vodimo raspravu i politiziramo, ja se bojim onda za, ne za zemlju, to sam rekao već jednom, nego debelo za taj brod.

Mislim, dakle da to pitanje isto ne bi trebalo biti sporno u raspravi. Može se naći rješenje. Ostaju dakle pitanja implementacije, dogradnje ovog zakona, rasprave ozbiljne i primjene rezultata ovog popisa i ono što, evo svaka stranka je rekla svoju poziciju, što mi u HDZ 1990 možemo prihvatiti jeste da se uđe u pripremu, provođenje i organiziranje i, nadamo se, jednog kvalitetno provedenog popisa, s tim da se rezultati popisa, bez obzira kad oni budu, ne mogu implementirati na etabliranje vlasti sve dok se ne izvrše ustavne promjene. Mislim da je to jedan minimum oko kojeg treba povesti raspravu i time bi se otklonili svi strahovi da ovdje neko želi popisom legalizirati faktičko stanje trenutno, odnosno da drugi ne žele ući u popis jer čekaju neku novu situaciju da je ozakone.

Evo, to bi bio jedan pošten dogovor i poštena pozicija da se postigne politički konsenzus, da imamo ovaj zakon i da možemo ići i ostvarivati one važne ciljeve, jer popis je samo pretpostavka da se važni ciljevi bitni za ljude i za ovu zemlju ostvaruju.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Branko Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, u dilemi da li da se javim ili ne javim, ja sam se ipak javio, iz sličnih razloga kao i moj kolega Martin Raguž, da bih iznio stavove Partije demokratskog progresa o ovom pitanju. I, kao što je i on rekao, mislim, javnost treba da zna i naš stav o ovom za nas, veoma, veoma važnom pitanju.

Dakle, Partija demokratskog progresa je za popis. Mi smatramo da je neophodno, dakle stojimo na stanovištu da je neophodno u okviru tog popisa da se ljudi mogu izjasniti i po nacionalnoj i po vjerskoj pripadnosti, ukoliko to žele, kao što kolega Martin Raguž kaže. Neko je ovdje rekao, evo ja bih ponovio, to je naša ustavna kategorija, i sad, problematizujući to pitanje, mi onda problematizujemo sve. Mi onda postavljamo sve naše odnose na jednoj imaginarnoj osnovi, a oni koji znaju nešto matematike znaju šta je to imaginarna, šta je realna osa.

Priče u ovom smislu, eto, mi bi bili *za* ako bi bila primjena nacionalnih struktura u vlasti iz '91. godine a inače smo *protiv*, najbolje govori koliko se u ovu ozbiljnu priču uvukla politika. Bez popisa, ja vas uvjeravam, sve relacije, odnosi, statistike na kojima treba da počiva i ekonomski razvoj BiH, sutra pristup evropskim fondovima, o čemu je kolega Raguž također govorio, polaze od broja stanovnika. Dakle, sve statistike su lažne, one su imaginarne bez toga. One su zasnovane na našim pretpostavkama i nekakvim željama. Sasvim sigurno je da će neka saznanja biti bolna za svakoga. Ali mi se moramo jednom suočiti sa istinom, otrgnuti se od prošlosti i okrenuti se prema budućnosti. Bez toga ćemo stalno tapkati u jednom mjestu.

Stoga, ne bih ulazio sad dalje u elaboraciju, uzimao vam vrijeme, ja vjerujem da smo svi na ivici strpljenja, sugestija je da se ovaj zakon u prvom čitanju prihvati, da ide dalje u proceduru, a da se kroz amandmansko djelovanje napravi tako da bude prihvatljiv za većinu u ovom parlamentu, uzimajući u obzir i dogovore koji mogu uključivati evo kad će se šta početi primjenjivati, šta je ono oko čega se možemo dogovarati što nije fiksno i strogo definisano evropskim standardima. Dakle, dajte, otvorimo jednu priču, jednu priču koja nije opterećena šta nam se nažalost izdešavalo, vrlo ružno nam se izdešavalo. Čim prije se oslobodimo toga, tim brže ćemo uskoro krenuti naprijed i prema EU i prema svemu onome što građani od nas očekuju.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Evo, ja sam na ovakav način se prijavio tamo, da znate kad je red da se i mi prijavimo. U svakom slučaju, zakon ne možemo u prvom čitanju usvojiti, možemo da vratimo ovoj komisiji da ona ponovo to razmatra, a to je najmanje što možemo da uradimo, inače će zakon biti oboren.

I, ja bih iskoristio svoje vrijeme da kažem da smo pričali o samom zakonu i da smo pričalio o određenim tačkama ili članovima ovog zakona, ja bih se usredotočio na to da pokušam da objasnim svoje viđenje nekih nedoumica, kao što je imenovanje naziva *uobičajeno mjesto stanovanja*, gdje svaki onaj ko uređuje zakon ima pravo da definiše određenu definiciju u samom zakonu, iako one nisu u drugim zakonskim projektima tako definisane, da bi lakše sprovodio taj zakon. I to je sasvim uobičajena stvar. Kao što je i moguće da popisujemo i naše državljane izvan BiH i treba ih popisivati ali po EUROSTAT-u. Oni ne ulaze u ukupan broj stanovnika, ali ćemo mi to popisati i staviti da možemo da se upoređujemo sa ostalim zemljama prema ERUOSTAT-u. I možemo napraviti interni dogovor ovde u BiH da ti ljudi ulaze u ukupan broj

stanovnika samo za internu upotrebu, kako bi procentualno da izrazimo koliko ima Bošnjaka, Srba i Hrvata.

Međutim, s obzirom da se ovde ne govori o zakonu, nego se govori o potrebi da li trebamo imati popis ili ne, ja postavljam pitanje onima koji su se Ustava dokačili i koji su nam ovde govorili u nadahnutom petnaestominutnom govoru, citirali određene članove entitetskog ustava kako može da obezbijede meni ostvarivanje člana 3., člana 2. pod (3) nabranjanje prava, prava na slobodu izražavanja. Imam pravo, pravo na slobodu izražavanja. Imam pravo da se izjasnim u ovoj zemlji šta sam i ko sam. Ne može mi to pravo niko zabraniti.

Ja u ovome zakonu vidim da je zakonodavac dao pravo da se to izjasni, ako hoćete, i dao pravo nekome da se izjasni, ako neće. A vi predlažete da se meni ukine pravo da se ja izjasnim i ne date mi ostvarivati pravo na osnovu Ustava. Ne date mi da ostvarujem pravo na član IX da funkcioneri imenovani na položajima u institucijama BiH, u načelu, predstavljaju sastav naroda BiH. Kako to da predstavlja, ako se ne popišemo u skladu sa članom II gdje se meni daje pravo na izražavanje. Sada govorim o pravu. Ne govorimo više o bilo kojem članu, jer je ovde postavljano pitanje prava. Gospodo, dopustite da prema Ustavu BiH imam svoje pravo.

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

S obzirom da se moj uvaženi kolega dotakao ustavnih prava, bilo bi dobro, kao poslanici ovde u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, da ustavna prava zagantovana Ustavom BiH pa i entiteta itd. ne tumačimo samo šta su prava samo moja, a drugi nemaju nikakva prava. Mi moramo ljudska prava i osnovna prava u ovoj zemlji cjelovito posmatrati. Evo, upravo imam ovdje ispred sebe Ustav RS-a, dakle Ustav. Taj Ustav kaže, citiram ga: 'Član 1. Srbi, Bošnjaci i Hrvati, kao konstitutivni narodi, ravnopravno', citiram, 'i bez diskriminacije sudjeluju u vršenju vlasti u RS-u'. Ista odredba i na državnom nivou, također, i u drugom entitetu. Znamo mi vrlo dobro kako sudjeluju i jedni i drugi u jednom entitetu itd. I vidimo to svaki dan kako to izgleda.

I, znači moja intervencija je samo utoliko da bi bilo dobro da jednom shvatimo da kad neko kaže imam pravo na to, da shvati da i drugi imaju prava. Međutim, ovde se cijelo vrijeme nastoji nametnuti takva politika da samo ja imam prava, a svi drugi, koji i Ustavom imaju zagantovana prava, nemaju nikakva prava, pa se čak u ovoj državi na pola gotovo njene teritorije, može reći, zvanično od Vlade RS da ime ove države vrijeđa, a ime susjedne države Srbija, e, to ne vrijeđa. Pokušajmo svi prava da koristimo na isti način i bit će bolje za sve.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ma ja bih da pojam *ravnopravnost* ne posmatramo kao brojčanu ravnopravnost jer je to nešto sasvim drugačije definisao. Dakle, ravnopravnost jeste garantovana Ustavnom, ali isto tako Odlukom o konstitutivnosti naroda je rečeno tačno u pojedinim institucijama koliko kog naroda će biti, recimo, u vladi, koliko, ne znam, od šest onih funkcija u RS-u, koliko pripada jednom, koliko drugom, koliko trećem, odnosno koliko ne može jedan narod da ima više od tog broja itd., itd. O toj vrsti ravnopravnosti govorimo.

Ako gledamo sa te strane ravnopravnost, a jeste tako, onda popis stanovništva i brojčano utiče samo na državne službenike, jer pitanje ovih odnosa je riješeno na nivoima entiteta. Kakav god da bio popis, u Vladi RS-a će biti toliko Srba, toliko Bošnjaka i toliko Hrvata prema Odluci o konstitutivnosti naroda, isto tako i u Federaciji. Ona nije išla dalje od Federacije, ali od entiteta znači nije išla na kantone i opštine.

I ovdje završavam. Kolega, ravnopravnost postoji ako nije brojčana. Mislim da se tu bar slažemo, kad se o ovom pitanju radi. Znači, to bi bila osnovna stvar. Pazite, ja zaista evo kad govorim o tom popisu, više mi nije jasno šta znači popis '91. godine. Šta on znači osim .. službenika gdje i sad nije ispoštovan, evo gdje i sad nije postignuta, odnosno nisu postignuti rezultati popisa '91. godine. I, kao, sad ćemo mi postići ako ne bude to pisalo ovako.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Bajazit Jašarević. Izvolite.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo poslanici, član sam Zajedničke komisije koja je dostavila danas Izvještaj i određen sam za izvjestioca, ali je Izvještaj jasan pa nije bilo neke specijalne potrebe. Ono što bih molio da se u skladu sa članom 112. kad se ne prihvati izvještaj komisije, a evidentno je da se neće prihvatiti, daju jasne smjernice šta komisija da uradi. Ja sam uvjeren da ćete vi to svakako uraditi, ali bi htio da sugerišem da se razmisli da se za izlazak iz ove krize, kad je u pitanju ovaj zakon, može biti ipak napravi jedna grupa, u kojoj će biti predstavnici parlamentarnih stranaka da bismo došli do toga, skoro do onoga o čemu ste vi sad maloprije govorili, pod kojim uslovima zakon se može prihvatiti. Maloprije kad ste govorili u ovom zadnjem obraćanju, vi ste otprilike nacrtali neku konturu koja bi mogla biti, oko koje bismo se mogli dogovarati.

Kad smo mi glasali u Zajedničkoj komisiji o zakonu: da smo usvojili principe, danas bi zakon propao, i onda bismo imali završenu priču. Mi smo time iskazali svoje opredjeljenje da nam treba i zakon i popis, ali da do zakona nije moguće doći na način kako je to do sada išlo. I radna grupa koja je pravila zakon je morala da uvaži činjenicu da se radi i o političkom pitanju, a niko nije ozbiljno konsultovan, napravljen je zakon. Vijeće ministara je moralo znati da se radi i o ozbiljnom političkom pitanju i niko nije ozbiljno konsultovan, izglasan je formalno zakon i došao je na Zajedničku komisiju. Ja moram reći da ni jedna komisija nema kapacitet da sama

smisli neki recept za izlazak iz ove krize. Usuđujem se reći, najmanji kapacitet po tome ima ova Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj.

I zato vas pozivam da ovo negativno Mišljenje Zajedničke komisije razumijete kao naš apel da se u ovom zakonu radi na način kako bi se trebalo kod donošenja svakog zakona. Oni zakoni koji se ne mogu usaglasiti prije utvrđivanja osnovnih principa, i ne trebaju da dolaze ovdje. Ovaj zakon je došao, recimo, i zbog toga zato što rokovi ističu, ali evo, danas je možda posljednji dan da kažemo, ako sad ne budemo sjeli prije ovog drugog kruga na Zajedničkoj komisiji i dogovorili se koji je to model popisa prihvatljiv za ovu zemlju, onda ovo hodanje od ove komisije do Doma u ta dva koraka – jednostavno je samo gubljenje vremena. Dakle, postoji mogućnost, ako se uključe sve parlamentarne stranke i dogovorimo na kojim principima, da onda u onom drugom dijelu parlamentarne procedure nadoknadimo propušteno vrijeme i propuštenu priliku da se dogovaramo iz ovog ranijeg perioda. Molim vas da nam smjernice budu jasne. Ako je samo puko vraćanje na ovu komisiju, onda će biti samo puko glasanje na ovoj komisiji, i sljedeći put zakon neće moći izaći iz ovog doma kao usvojen zakon.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ovo je bilo za repliku, ali s obzirom da sam ja ranije iskoristio dvije replike, a bilo je potrebe, ovo je način da to pretvorim u jednu vrstu replike, dvije stvari o kojima se govorilo i koje pokazuju apsurd cijele naše situacije kad je govoreno o Aneksu VII. Jeste da treba dati odgovor na to pitanje, ali istovremeno treba da i svijetu damo odgovor da smo sprovodeći Aneks VII. potrošili više para nego što je međunarodna zajednica ili tada SAD potrošile po glavi stanovnike za Maršalov plan. Moraćemo ljudima da odgovorimo gdje su nam te pare, a nismo uspjeli to završiti. Moraćemo da damo pošten odgovor. Nemoguće je potrošiti desetine milijardi a ne kazati zašto nismo uspjeli. Moraćemo to da kažemo. Ako mislite igrati se skrivalica pa 10 milijardi završi na nekoj drugoj strani, a javno kukumačiti kako nije Aneks VII. izvršen, to neće proći. Znači, na to će neko morati da da odgovor.

Druga stvar, koliko govori apsurd šta ako novi popis, kada god on bude, kaže da jednog naroda nema više 43%. Ja pitam, ako sad pričamo o formalnom i pismenom dijelu popisa, 43% je bilo Muslimana. Da li će neko da se zakači za tu priču pa da kaže, e, vidite, to sad nije 43%, nego je, ne znam, koliko i čega. Hoćete da i to neko problematizuje? Ili treba neko drugo vijeće da neko drugi promijeni neke nazive pa da se to samo pokazuje koliko je potreban ozbiljan kompromis o ovom pitanju i da, jer ako se na ovim dilemama bude ... formalno insistiralo, onda vidite u kakve probleme možemo doći, a suština moje replike se odnosila na onu poštenu diskusiju kolege Raguža koji je podijelio jedan nama pošten pristup o državi – ispalo je da sam ja protiv države, a on za državu.

Gospodine Raguž, ja znam da ste Vi za BiH, samo onda kad nemate izbora. Ali u varijanti kad sam ja govorio, nisam govorio o državi u smislu odnosa prema državi nego u ... smislu šta je to država. Normalno da ima države i da će je biti. Ovaj prostor nikad nije bio bez države. Ali evo, sada kad govorimo šta čini država, ako je dovoljno samo da imamo ime, ja ne mislim da je to država, onako da iskren budem, i to možete čuti i od običnih građana i u njihovom žargonu svakodnevnom, on po svom osjećaju cijeni ima li države ili nema. U tom smislu sam ja govorio o državi ima li je ili je nema, a ne u formalnom smislu, potpuno je jasno. A onaj ko misli da ima tako jake države i ko je govorio, evo, čini mi se, i kolega Huskić, evo imate ovaj miting sad kad je najavljen ovdje, i evo ja predlažem da vi izađete u ime te jake i moćne države pred te ljude i da kažete da ima te države i da je došla država moćna da riješi njihove probleme i da na taj način ojačate državu, ja sam za to.

Znači, nisam ja govorio u smislu odnosa prema državi nego, jednostavno, u ovom smislu, obične ljude treba da ubijedite: ima države svakakve, i jake, i moćne, i slabe, i nikakve, sa svim svojim karakteristikama, mi smo pod državom podrazumijevali nešto drugo, šta bi to ličilo na državu, a logično je: uvijek je bilo i biće neke države.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Imamo repliku. Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Dakle, kratko na ovo.

DRAGO KALABIĆ:

Računaj da ja nemam vremena.

REMZIJA KADRIĆ:

Znam, zato sam se i javio. Dakle, nije problem Drago ovdje, ovo su vrlo ozbiljne stvari, nije problem u tome da li misliš na Bošnjake, 43% Bošnjaka, manje ili više procenat, dakle problem je kod ovog popisa stanovništva o čemu mi moramo, zaista, kao odgovorni ljudi, da o svemu razgovaramo.

Dakle, ova država je sastavljena iz dva entiteta. Šta se može desiti poslije popisa, poslije rezultata popisa stanovništva. Evo da uzmemo RS u kojoj nakon popisa stanovništva bude, evo, 80% Srba.

DRAGO KALABIĆ

/nije uključen mikrofon/

REMZIJA KADRIĆ

Pa evo, Srba, 80% Srba, imamo tačno određenu teritoriju koju čini RS. Imamo 80% Srba, imamo uspostavljenu vlast i imamo dakle rezultate popisa. Šta poslije toga može da slijedi? O tome se radi – šta poslije toga može da slijedi? Pitanje je samoopredjeljenja i do otejepljenja itd., o tome se radi. Dakle, dobro je da se ove stvari vrate na Komisiju i da mi ove dileme, kojekakve

moguće posljedice oko ovoga popisa odgonetnemo i na takav način završimo. Dakle, ovo je vrlo ozbiljna stvar i, prema tome, o svim aspektima ovog popisa moramo voditi računa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Martin Raguž ima repliku. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedatelju.

Uzet ću u obzir da gospodin Kalabić nema više pravo na repliku. Vidite, ja sam samo rekao da izvan rasprave ima li BiH, za mene, gospodine Kalabiću, a Vi ste to pitanje postavili, nisam ja. I to nije pitanje mog izbora kada nemam izbora, nego to je pitanje kontinuiteta povijesnog i budućeg. E, ovdje to kažem odgovorno pred bosanskohercegovačkom i međunarodnom javnošću, samo se Vi smijite. A ta Vaša priča ..., zato sam ja danas reagirao jer to nije Vaša individualna priča, to je sad jedan koncept koji se ovdje ovako razvija po BiH i mislite da će ljudi šutjeti, bar oni ljudi koji drže do vlastitog digniteta i odnosa, e pa nećemo, bar ja neću.

Znači, ova zemlja je bila, bit će, i niko je pa ni ovi koji su sebi umislili da su u stanju prekrajati modernu i buduću povijest, pa čak i u globalnim razmjerama. Ona samo može doživljavati transformacije kakve je doživljavala kroz povijest u svojoj unutarnjoj strukturi i odnosima i daj Bože da doživi na taj način da je volimo isto i ti i ja. Evo, ja to mogu samo reći. Jel' pošteno?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zaključujem raspravu.

Ovo sam brzo rekao da bih mogao da pređem na tačku 8.

Ad. 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, Savjet ministara je dostavio u redovnu proceduru 21. 8., Ustavnopravna kao nadležna dostavila je Mišljenje o ustavnom osnovu i principima 14. 9., utvrdila valjanost kao pravni osnov i podržala principe predloženog zakona.

Otvaram raspravu o ovom zakonu u prvom čitanju. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 9.

Ad. 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, s Mišljenjem Ustavnopravne komisije (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Savjet ministara je ovaj zakon dostavio u redovnu parlamentarnu proceduru 21.8.2009. godine a Ustavnopravna komisija, kao nadležna, Mišljenje o ustavnom osnovu i principima 14.9. Komisija je utvrdila valjanost, ustavnopravni osnov, ali nije podržala principe predloženog zakona.

Ovdje takođe raspravljamo o Mišljenju Ustavnopravne komisije koje je negativno i istovjetno se raspravlja kao i o Prijedlog zakona o popisu.

Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu, pa Ustavnopravna komisija neka vidi sa kojim će novim smjernicama da se odnosi. Dobro.

Tačka 10.

Ad. 10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH – predlagač: Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova, s Mišljenjem Ustavnopravne komisije

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Komisija za ostvarivanje polova je zakon dostavila u redovnu proceduru 26. 6. 2009. godine. Ustavnopravna komisija nije podržala principe predloženog zakona. Dom na 58. sjednici nije prihvatio Mišljenje Ustavnopravne komisije i vraćen je ovoj komisiji. Ustavnopravna je 27. 8. dostavila Mišljenje i ponovo nije podržala principe zakona.

Prema tome, ista meta isto odstojanje, raspravljamo o Mišljenju Ustavnopravne komisije koje je negativno kao i prošli put kad smo raspravljali o tom zakonu i takođe smo, samo je razlika, od Savjeta ministara dobili Mišljenje 11. 9. 2009. godine koje imate kod sebe.

Otvaram raspravu i ujedno je zatvaram, zaključujem.

Prelazimo na 11. tačku dnevnog reda:

Ad. 11. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodatu vrijednost – predlagači: poslanici Kluba SNSD-a, s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 51. sjednici usvojen je Zahtjev za skraćeni postupak. Ustavnopravna komisija je dostavila Mišljenje o ustavnom osnovu 24. 4. 2009. godine. Nadležna Komisija za finansije i budžet nije podržala principe zakona. Mišljenje je dostavljeno 28. ... 2009. Prema tome, i ovdje raspravljamo o Mišljenju Komisije koje je negativno. I napominjem da je Direkcija za evropske integracije Mišljenje o usklađenosti dostavila 25. 5. 2009. godine.

Otvaram raspravu o Mišljenju Komisije.
Uvaženi poslanik Vinko Zorić. Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Ja sam se za prethodnu bio javio.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvinjavam se, ja to nisam vidio. Ako nema niko prijavljen, zaključujem raspravu.

Tačka 12.

Ad. 12. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobili ste Izvještaj o usaglašavanju. Nema saglasnosti u Kolegijumu i u drugom krugu kad budemo glasali Kolegij će se odlučiti o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Imamo Izvještaj Zajedničke komisije o postizanju saglasnosti, to je tačka 14.

Ad. 14. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobili ste Izvještaj Zajedničke komisije o usuglašavanju teksta ovog zakona. Komisija je jednoglasno usaglasila tri amandmana, dok preostali amandmani nisu dobili većinu potrebnih glasova, te predlaže Domu da usvoji ovaj izvještaj i prihvati.

NIKO LOZANČIĆ:

Preskočio si ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da, u istom, znači je bila i tačka 13.

Ad. 13. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ista stvar, o njemu nema rasprave.

Usaglašeni su amandmani sljedeći:

U svim članovima Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji od člana 1. zaključno sa članom 24. brišu se nazivi tih članova. U članu 12. Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji nakon stava (3) dodaje se novi stav koji glasi: 'U članu 18. stav (9) koji ovim izmjenama postaje stav (10), broj 8. zamjenjuje se brojem 9.' I u članu 14. Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji stav (1) mijenja se i glasi: 'Na osnovu člana 30. mijenja se i glasi *dokumentacija uz prijavu ...*'

Kao što vidite, radi se o tehničkim amandmanima. Otvaram raspravu o Izvještaju sa Mišljenjem Komisije. Zahvaljujem.

Izvještaj o obavljenoj reviziji, tačka 15. dnevnog reda:

Ad. 15. Izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja Radio-televizije BiH na dan 31. 12. 2008. godine

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Upravni odbor BHRT-a nam je dostavio Izvještaj 23. 7. 2009. godine. Nadležna Komisija za finansije i budžet je dostavila Mišljenje 11. 9. sa zaključkom: 'Predstavnički dom zahtijeva od Upravnog odbora BHRT-a da mu, u što kraćem vremenskom roku, dostavi Plan sanacije i konsolidacije i finansijskog poslovanja BHRT-a, sačinjen na stvarnom finansijskom stanju i realno procijenjenoj imovini BHRT-a utvrđeno od strane konsultantske firme, izabranoj u skladu sa zakonom.'

Otvaram raspravu o Izvještaju, s Mišljenjem Komisije. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 16. tačku dnevnog reda:

Ad. 16. Imenovanje ombudsmena u Instituciju ombudsmena za ljudska prava BiH (Lista kandidata Ad hok zajedničke komisije za imenovanje ombudsmena)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Listu kandidata Ad hok komisije ste dobili. Na 51. sjednici Doma je donesena Odluka o razrješenju Ive Bradvice zbog podnošenja ostavke te su imenovana tri poslanika u Ad hok komisiju. Ad hok zajednička komisija je utvrdila Prijedlog liste kandidata za imenovanje ombudsmena u Instituciju. Dostavljena vam je ta lista i biografije svih kandidata kao i Poslovnik o radu Ad hok komisije.

Otvaram raspravu o prijedlogu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 17. tačku dnevnog reda:

Ad. 17. Informacija o usvojenim mjerama za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Informaciju dostavio Savjet ministara 29. 8. 2009. godine. Nadležna Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj Mišljenje dostavila 15. 9., sa zaključcima. Kao što znate, Informaciju primamo k znanju.

Otvaram raspravu o Informaciji, s Mišljenjem Zejedničke komisije.
Uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, odmah da kažem da je kratko vrijeme da bismo o ovom izvještaju bilo šta govorili i o mjerama. Pošto ste Vi to utvrdili u dnevni red, naravno po Poslovniku nije bilo moguće da to se povuče, ja predlažem da danas ovo ne zbrzimo kao što neke tačke zbrzavamo, pa, pošto smo čekali godinu dana od moje inicijative i gospodina Bahtića koji se kasnije priključio, da to vrlo ozbiljno uzmemo u razmatranje na jednoj od sljedećih sjednica, ali ne ovako na kraju kad smo u cajtnotu, pa da onda ko se javlja za raspravu, niko, završeno, tačka, fino, dali izvještaj, odlično, glasali, dobro je.

Dakle, da ne bude ovo tako, ja predlažem da se danas ne izjašnjavamo o ovome nego da ovu tačku uvrstite na sljedećoj nekoj sjednici kad već ne može biti posebna sjednica gdje sam ja tražio da raspravljamo o ekonomskim temama i o bezbjednosti zemlje. Pa ako je to moguće da vi prihvatite u Kolegiju da to tako uradimo. Da danas ovo ne preturimo i prelomimo preko koljena, a ovo je tema koja znači život, a sve druge reforme će uspjeti ako ovo riješimo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Niko se više ne javlja za raspravu. Zaključujem raspravu.

Vaš prijedlog dostavite u pisanoj formi i Parlament će se na osnovu toga da odredi da li će to biti tako kao što ste Vi predložili.

Tačka 18.

Ad. 18. Izjašnjavanje o materijalima iz tačke 2. i 3. sa nastavka 13. zajedničke sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 24. 7. 2009. godine, s Mišljenjem Zajedničke komisije za evropske integracije i Prijedlogom zaključaka

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Podsjećam da se ovdje radi o materijalima koji su razmatrani na 13. zajedničkoj sjednici oba doma. Radi se o sljedećim materijalima koji su razmatrani pod tačkom 2. i 3.

2. Razmatranje dokumenata Savjeta ministara, s Mišljenjem Zajedničke komisije za evropske integracije, i to:

- a) Prijedloga programa prioriteta usklađivanja u zakonodavnim aktivnostima za provođenje Evropskog partnerstva i Privremenog sporazuma,
- b) Polugodišnjeg pregleda realizacije aktivnosti iz Akcionog plana realizacije prioriteta iz dokumenata Evropsko partnerstvo sa BiH za period 1. 1. 2009. – 30. 6. 2009.,
- c) Izvještaja o stanju provođenja Privremenog sporazuma i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za period 1. 1. 2009. – 30. 6. 2009. godine.

3. Plan aktivnosti za ispunjavanje preostalih obaveza i Mape puta za liberalizaciju viznog režima za građane BiH iz Izvještaja Evropske komisije od 8. 6. 2009. godine i Aneksa pisma Evropske komisije od 15. 7. 2009. godine.'

Zajednička komisija za Evropske integracije u materijalima pod 2.b), 2.c) i 3. dostavila je Mišljenje 23. 7. 2009. godine sa predloženim zaključcima i preporukama koje imate, da ih ne moram čitati.

Takođe, kao što znate, u okviru 2. tačke utvrđenog dnevnog reda poslanik Jerko Ivanković podnio je Prijedlog zaključaka:

a) Zadužuje se Savjet ministara BiH da napravi Plan aktivnosti, sa tačnim rokovima za osiguranje izvoza svih proizvoda životinjskog porijekla u EU i dostavi Parlamentarnoj skupštini na usvajanje u roku od 30 dana.

b) Zadužuje se Savjet ministara BiH da napravi Plan aktivnosti u povodu zaštite poticaja domaće proizvodnje i isti dostavi Parlamentarnoj skupštini na usvajanje u roku od 60 dana.

c) Zadužuje se Savjet ministara BiH da iskoristi mogućnost Sporazuma CEFTA i zakonodavstva u BiH te po istim hitno, a najkasnije u roku od 30 dana, donese zaštitne mjere za poljoprivredu BiH.'

Dobili smo i Mišljenje Zajedničke komisije za evropske integracije o ovim zaključcima i Komisija je podržala prijedlog poslanika Jerke Ivankovića i da u stavu c) Prijedloga zaključka umjesto riječi *iskoristi mogućnosti Sporazuma* stoji *u skladu sa Sporazumom* i iza riječi *te po istom žurno brišu riječi a najkasnije u roku od 30 dana*, sa čime se složio gospodin Lijanović koji je prisustvovao sjednici Komisije.

Na Zajedničkoj sjednici oba doma zaključeno je da se, nakon što Zajednička komisija za evropske integracije dostavi svoje mišljenje o navedenom prijedlogu zaključaka, oba doma Parlamentarne skupštine na odvojenim sjednicama izjašnjavaju o materijalima pod tačkom 2.i 3. utvrđenog dnevnog reda sa nastavka 13. sjednice oba doma.

Znači, danas ove materijale primamo k znanju i izjašnjavamo se o Mišljenju Komisije koja je to uradila na veoma korektan način.

Otvaram raspravu. Nema rasprave, samo se izjašnjavamo o prijedlogu Komisije.

Tačka 19.

Ad. 19. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Drage Kalabića da „Predstavnički dom formira Istražnu komisiju sa zadatkom da provjeri navode o raspodjeli CEMT dozvola u Ministarstvu prometa i komunikacija BiH“

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 58. sjednici Doma poslanik Kalabić je podnio ovu inicijativu Kolegijumu koji je na 105. sjednici kao nadležnu komisiju odredio Komisiju za saobraćaj i komunikaciju. Nadležna komisija dostavila je 15. 9. Izvještaj te jednoglasno podržala ovu inicijativu.

Otvaram raspravu o ovoj inicijativi. Zaključujem raspravu.

Tačka 20. pod a), b), c) i d) onako kako sam pročitao kada sam čitao tačke dnevnog reda.

Ad. 20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju pod a), b), c) i d)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobili ste Mišljenje Komisije za spoljne poslove u ovim materijalima. Komisija je dala pozitivno mišljenje i predlaže Domu da da saglasnost za ratifikaciju ovih sporazuma i protokola.

Otvaram raspravu. Zatvaram raspravu.

Glasanje u 18,00 časova. Molim vas sve zaključke pismene koje ste dobili da pogledate, glasa se i o zaključcima.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dame i gospodo, molim vas zauzmite svoja mjesta da pređemo na glasanje o tačkama dnevnog reda.

Tačka 1. je **Usvajanje Zapisnika sa 59. sjednice Predstavničkog doma**, naravno, sa primjedbama uvaženog drugog zamjenika Beriza Belkića i opšte primjedbe poslanika Okolića.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 35, „protiv“ dva, „suzdržanih“ jedan glas, sa dovoljnom entitetskom većinom te konstatujem da smo usvojili Zapisnik sa 59. sjednice.

Prelazimo na 3. tačku dnevnog reda: **Izveštaj o izvršavanju Plana aktivnosti za ispunjenje preostalih obaveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima za period 15.7.2009.-7.9.2009. godine (materijal Savjeta ministara).**

Glasanje o prijedlogu, prije toga, poslanika Huseina Nanića. Ako se zaključci usvoji, onda nema glasanja o Izveštaju. Nadam se da zaključke imate kod sebe.

1. Predstavnički dom vraća na doradu Izveštaj o izvršavanju Plana aktivnosti preostalih obaveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima.

2. Predstavnički dom zadužuje Vijeće ministara da dostavi dopunjeni izvještaj sa stanjem na dan 15. 9. 2009. godine, te sa jasnim obrazloženjem zakašnjele pojedine aktivnosti, a posebno aktivnosti za koje se konstatira da teku prema planu, ali još nisu ispoštovane.'

Vi predlažete da se glasa i o jednom i o drugom zaključku zajedno.

Stavljam, znači **zajedno 1. i 2. zaključak poslanika Huseina Nanića.**

Molim vas pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 14, „protiv“ 17, „suzdržanih“ šest, nema opšte većine.

Prelazimo za glasanje o **Prijedlogu zaključaka poslanika Zlatka Lagumdžije**. Imamo još zaključaka prije ovog mišljenja. Imamo tri zaključka, ja ne vidim poslanika Lagumdžiju, da li neko vidi ispred kluba?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Jedan po jedan.

Znači, **zaključak broj 1.**

'Zadužuje se Vijeće ministara BiH da u narednih 15 dana bude u stalnom zasjedanju dok se ne ispune preostali uslovi iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima.'

Molim vas pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 18, „protiv“ devet, „suzdržanih“ 11, nema dovoljne entitetske većine.

Prelazimo u drugi kug glasanja. Nemamo saglasnost.

Molim vas da se pripremite za drugi krug glasanja.

Može da se glasa, sad!

„Za“ 18, „protiv“ 17, „suzdržanih“ tri.

Ima opštu većinu i nema dvije trećine ni iz jednog entiteta. Taj zaključak je prošao.

Prelazimo na glasanje o **zaključku broj 2.**

'Zadužuje se Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH da prati rad Vijeća ministara BiH svojim stalnim zasjedanjima kako bi se moglo u roku od 24 sata reagovati na zahtjev Vijeća ministara BiH.'

Molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad! Samo malo molim vas.

„Za“ 18, „protiv“ 12, „suzdržanih“ sedam, sa dovoljnom entitetskom većinom te je ovaj zaključak prošao.

Prelazimo na **zaključak broj 3.**

'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH iskazuje nepovjerenje Vijeću ministara zbog neispunjavanja obaveza i uslova iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima.'

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Molim?

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Sve može, kod nas sve može. Dobro.

„Za“ pet, „protiv“ 27, „suzdržanih“ jedan.

Ovaj zaključak nije dobio većinu.

Prelazimo za glasanje o **Prijedlogu zaključka poslanika Salke Sokolovića:**

'S obzirom na značaj uloge ministra sigurnosti i člana Kolegija Vijeća ministara o ispunjavanju obaveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima, Predstavnički dom zahtijeva da predsjedavajući Vijeća ministara najhitnije prestane kršiti Zakon o Vijeću ministara i u parlamentarnu proceduru dostavi odluku o imenovanju gospodina Sadika Ahmetovića za ministra sigurnosti, nakon što su ispunjeni svi zakonom propisani uslovi.'

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 24, „protiv“ sedam, „suzdržanih“ šest.

Nema dovoljne entitetske većine.

... Nema saglasnosti u Kolegijumu, prelazimo na drugi krug.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 24, „protiv“ 11, „suzdržanih“ dva; dvije trećine glasova „protiv“ iz RS.

Ovaj zaključak nije prošao.

U Izvještaju Komisije je bila predložena korekcija posljednjeg pasusa. Da li je Komisija uspjela da zauzme stav o ovom pitanju, ono šta sam predlagao?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, zahvaljujem.

Glasamo o Izvještaju, sa Mišljenjem Komisije.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasamo sad!

DRAGO KALABIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na zahtjev Kluba SNSD-a ponavljamo glasanje.

Molim vas da se pripremite, glasamo o istom drugi put. Sad!

„Za“ 27, „protiv“ sedam, „suzdržanih“ četiri, dovoljna entitetska većina te smo usvojili Izvještaj, sa Mišljenjem Komisije.

Prelazimo na tačku 4. **Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o programu zaštite svjedoka.** Kao što znate, ovo je u drugom čitanju i u drugom krugu glasanja. Ako bude dvije trećine, ovaj zakon je pao.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 25, „protiv“ 11, „suzdržanih“ dva ; iz RS dvije trećine glasova „protiv“ te je zakon pao.

Pralazimo na ... na tačku **5. Prijedlog amandmana II. na Ustav BiH – predlagači: poslanici Stranke za BiH (prvo čitanje).**

Glasamo o **Prijedlogu zaključka poslanika Zlatka Lagumdžije**. Ako se ovaj zaključak usvoji, nema glasanja o Prijedlogu amandmanu.

Zaključak glasi:

'Zadužuje se Kolegij Predstavničkog doma da u saradnji sa Kolegijem Doma naroda i Vijećem ministara utvrdi validnost Amandmana usvojenog na 64. sjednici Predstavničkog doma, 31. 8. 2005. godine, odnosno da okonča proceduru usvajanja navedenog amandmana započetog još 2005. godine.'

Molim vas da se pripremite zaglasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 38, nema glasova „protiv“ i „suzdržanih“; kad se Kolegij zadužuje, onda je jednoglasno ...

Prelazimo na glasanje o 6. tački dnevnog reda: **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (prvo čitanje).**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 35, „protiv“ jedan, „suzdržanih“ dva, sa entitetskom većinom.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Prijedlog Kluba SDS-a da se izvrši ponovno glasanje.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasamo drugi put isti zakon, sad!

„Za“ 35, „protiv“ jedan, „suzdržan“ jedan, sa dovoljnom entitetskom većinom te konstatujem da smo usvojili ovaj zakon u prvom čitanju.

I sada glasamo o **Prijedlogu zaključka poslanika Momčila Novakovića:**

'Zadužuje se Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma da otvori javnu raspravu o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona. Javna rasprava bi trajala 15 dana.'

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 12, „protiv“ 20, „suzdržanih“ pet.
Nema opšte većine za ovaj zaključak.

Prelazimo na 7. tačku: **Prijedlog zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH (prvo čitanje), s Mišljenjem Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj.** Glasamo o Mišljenju Zajedničke komisije koje je negativno. U slučaju da se usvoji Mišljenje, ovaj zakon pada; u slučaju da se ne usvoji Mišljenje,

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Zaključak u vezi?

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Glasamo prvo o Mišljenju, molim vas.

Pripremite se za glasanje o Mišljenju Komisije koje je negativno.

Možete glasati, sad!

„Za“ 17, „protiv“ 20, „suzdržanih“ nije bilo.

Nije dobilo opštu većinu Mišljenje, ovaj zakon se vraća Komisiji na ponovno odlučivanje.

Nakon toga možemo da glasamo o **Prijedlogu zaključka poslanika Bajazita Jašarevića:**

'Obrazuje se Komisija od predloženih predstavnika svih parlamentarnih stranaka koja će usaglasiti principe kojima će se izvršiti popis i koji će biti ugrađen u tekst zakona. Komisija bi usaglasila principe popisa prije razmatranja na Zajedničkoj komisiji za ekonomske reforme i razvoj u drugom krugu.'

Molim vas pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 29, „protiv“ tri, „suzdržanih“ četiri, sa dovoljnom entitetskom većinom.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Molim?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

SNSD traži ponovno glasanje.
 Molim vas da se pripremite za novo glasanje.
 Glasajte sad!
 28 „za“, „protiv“ je osam, „suzdržanih“ jedan.
 Nemamo dovoljnu entitetsku većinu. Nemamo saglasnosti.

Idemo u drugi krug glasanja.

Molim da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati, sad!
 „Za“ 27, „protiv“ 11, „suzdržanih“ nije bilo; dvije trećine glasova „protiv“ iz RS-a te ovaj zaključak nije prošao.

Prelazimo na **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku**, tačka 8. Glasanje o zakonu u prvom čitanju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Glasajte sad!
 „Za“ 35, nije bilo glasova „protiv“, tri „suzdržana“, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo ovaj zakon usvojili u prvom čitanju.

Prelazimo na 9. tačku dnevnog reda: **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, s Mišljenjem Ustavnopravne komisije (prvo čitanje)**. Glasamo o **Mišljenju Ustavnopravne komisije** koje je negativno.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Glasajte sad!
 „Za“ 16, „protiv“ 17, „suzdržanih“ četiri.

Ko traži ponavljanje glasanja? SDA? Je li SDA traži ponovo glasanje?

_____ (?)
 /nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas na zahtjev SDA idemo da ponovimo glasanje.
 Molim vas pripremite se za glasanje.
 Glasajte sad!
 „Za“ 17, „protiv“ 17, „suzdržanih“ četiri; nema opšte većine i ovaj zakon se vraća Ustavnoj komisiji.

Ne može, ... po novom poslovniku je dva puta.

Tačka 10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH – predlagač: Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova, s Mišljenjem Ustavnopravne komisije. Glasamo o Mišljenju Ustavnopravne komisije koje je takođe negativno.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad! Da se ne ponavlja glasanje, pazite dobro.

„Za“ 26, „protiv“ 12, „suzdržanih“ nije bilo, dovoljna entitetska većina te konstatujem da je Mišljenje prošlo i ovaj zakon je pao.

Tačka 11. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodanu vrijednost – predlagači: poslanici Kluba SNSD-a, s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet. Imamo Mišljenje Komisije za finansije i budžet, takođe, negativno. Glasamo o Mišljenju Komisije za finansije i budžet.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasti, sad!

„Za“ 20, „protiv“ 12, „suzdržanih“ tri, nedovoljna entitetska većina.

Prelazimo u drugi krug glasanja, nije bilo saglasnosti u Kolegijumu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 22, „protiv“ 16, „suzdržanih“ glasova nije bilo.

11 glasova „protiv“ iz RS-a te se vraća ovaj zakon Komisiji za finansije i budžet.

Prelazimo na 12. tačku: **Izveštaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH.** Zakon je u prvom čitanju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 21, „protiv“ šest, „suzdržanih“ devet; nije bilo dvije trećine ni iz jednog entiteta te konstatujem da je usvojen Zakon o Sudu BiH u prvom čitanju.

Prelazim na tačku 13. **Izveštaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH.** Ista meta isto odstojanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 20, „protiv“ šest, „suzdržanih“ devet; nema ni iz jednog entiteta dvije trećine te konstatujem da je Zakon o Tužilaštvu BiH usvojen u prvom čitanju.

Prelazimo na tačku 14. **Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji. Glasamo o Izvještaju Zajedničke komisije.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 31, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ pet; dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo usvojili ovaj izvještaj.

Prelazimo na 15. tačku dnevnog reda: **Izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja Radio-televizije BiH na dan 31. 12. 2008. godine. Glasamo o Izvještaju, s Mišljenjem Komisije.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte, sad!

„Za“ 29, „protiv“ četiri, „suzdržanih“ četiri, sa dovoljnom entitetskom većinom te konstatujem da smo usvojili Izvještaj, s Mišljenjem Komisije.

Prelazimo na tačku 16. **Imenovanje ombudsmena u Instituciju ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (Lista kandidata Ad hok zajedničke komisije za imenovanje ombudsmena).** Kandidati koji ispunjavaju uslove su: Nives Jukić, Željka Klobučar, Franjo Ravlija, Mate Lončar, Ilija Ćorić.

Glasamo o kandidatu koji je prvi na listi, a to je **Nives Jukić**. Ukoliko ne dobije potrebnu većinu, prelazimo na sljedećeg kandidata s ove liste.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 27, „protiv“ četiri, „suzdržanih“ šest, dovoljna entitetska većina te konstatujem da je gospođa Nives Jukić imenovana ombudsmenom u Instituciju ombudsmena.

Prelazimo na tačku 17. **Informacija o usvojenim mjerama za ublažavanje negativnih efekata globalne ekonomske krize u Bosni i Hercegovini.** Povodom ove tačke nije bilo rasprave, ali imamo zaključak uvaženog poslanika Jovičića koji glasi: 'Predlažem da se o ovome danas ne izjašnjavamo već da se uvrsti na narednu sjednicu Predstavničkog doma kako bi se sveobuhvatnije mogla voditi rasprava i donijeti konkretne zaključke i mjere na osnovu materijala koji nam je dostavio Savjet ministara.'

Glasamo o ovom zaključku.

Možete glasati, sad!

„Za“ 29, „protiv“ četiri, „uzdržanih“ četiri, dovoljna entitetska većina, molim svi koji su glasali da se pripreme za tu tačku idući put.

Prelazimo na 18. tačku dnevnog reda: **Izjašnjavanje o materijalima iz tačke 2. i 3. sa nastavka 13. zajedničke sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 24.7.2009. godine, s Mišljenjem Zajedničke komisije za evropske integracije i Prijedlogom zaključaka. Glasanje o primanju k znanju materijala pod 2. a), b), c) i d) i materijala pod 3.** Možemo zajedno da glasamo o tome.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 31, „protiv“ jedan, „suzdržanih“ pet.

Konstatujem da smo primili k znanju materijale navedene pod 2. a), b),) i d) i pod 3.

Sad glasamo o **Mišljenju Zajedničke komisije** o materijalima pod 2.b), 2.c), i 3., sa zaključcima i preporukama.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

„Za“ 32, „protiv“ jedan, „suzdržanih“ četiri.

Konstatujem da smo usvojili Mišljenje Zajedničke komisije, sa zaključcima i preporukama.

I sad nam ostaje da **glasamo o zaključcima poslanika Jerke Ivankovića**, sa primjedbama Komisije, iako smo prije toga usvojili to praktično u preporukama i zaključcima. Ali evo, sad glasamo o njegovim zaključcima, sa primjedbama Komisije.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 27, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ devet, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo usvojili i ove zaključke sa primjedbama Komisije.

Prelazimo na tačku **19. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Drage Kalabića da „Predstavnički dom formira Istražnu komisiju sa zadatkom da provjeri navode o raspođjeli CEMT dozvola u Ministarstvu komunikacija i transporta BiH“.**

Molim vas da se pripremite za glasanje o ovoj inicijativi.

Možete glasati, sad!

„Za“ 36, „protiv“ dva, „suzdržanih“ dva, sa dovoljnom entitetskom većinom te konstatujem da smo usvojili ovu inicijativu.

Sada prelazimo na tačku **20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:**

- a) **Sporazuma o privilegijama i imunitetima Međunarodne agencije za atomsku energiju,**
- b) **Protokola između Bosne i Hercegovine i Češke Republike o amandmanima na Sporazum između Bosne i Hercegovine i Češke Republike o unapređenju i zaštiti ulaganja,**
- c) **Protokola o sprečavanju zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom, uz Okvirni sporazum za sliv rijeke Save,**

d) Protokola o izmjeni i dopuni Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske.

Pitam Dom da li se slaže da glasamo u paketu.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad

„Za“ 34, „protiv“ jedan, „suzdržan“ jedan, dovoljna entitetska većina te konstatujem da je Dom odlučio da glasa o davanju saglasnosti za ratifikaciju od a) do d).

Molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad“

Molim vas samo malo, samo jedan trenutak, znam da žurite.

Konstatujem ... da smo jednoglasno usvojili ratifikaciju, sa 37 glasova „za“, bez glasova „protiv“ i „suzdržanih“.

Sljedeća 61. sjednica je zakazana za 30. septembar 2009. godine. Svim predstavnicima i građanima BiH muslimanske vjeroispovijesti čestitam predstojeće vjerske praznike.

Sjednica je završena u 18,30 sati.